

Vård- och omsorgsnämnden

Tid och plats: Vård- och omsorgsnämnden kallas till sammanträde 2024-05-28 kl. 13.15 i kommunhuet, rum Hävrige**Katarina Berg**
Ordförande**Agnetha West**
Sekreterare

Nr	Ärendemening	Sidnr
1	Ordförande informerar	
2	Förvaltningschefens rapport <ul style="list-style-type: none">• Lex Sarah/Lex Maria• Statistik i verksamheterna• Handlingsplaner med mål och mått• Kompetensförsörjningsplan• Kö till särskilt boende• Hemtjänsten	
3	Budgetuppföljning per april	2
4	Redovisning från uppdrag att utreda verksamheten Daglig verksamhet	15
5	Revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd	32
6	Riktlinjer LSS	65
7	Taxor 2025	88
8	Uppföljning internkontrollplan 2024	90
9	Revidering av delegations- och verkställighetsordning	100
10	Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)	135
11	Redovisning av delegationsbeslut	140
12	Balanslista och årshjul	141

Datum
2024-05-21Dnr
VON.2024.4OXL2
621
v 1.0
2007-
03-13Vård- och omsorgsförvaltningen
Lena Lundin
0155-385 04

Vård- och omsorgsnämnden

Budgetuppföljning 2024

1. Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Uppföljning per april godkänns.

2. Sammanfattning

Ekonomisk uppföljning

Verksamheten i Vård- och omsorgsnämnden (VON) bedrivs genom Vård- och omsorgsförvaltningen (VOF). I delar av den ekonomiska redovisningen återges även en indelning mellan de underliggande sektionerna Socialtjänst (SO) och Äldreomsorg (ÄO). Sådan indelning i sektioner speglar härvid ansvarsindelningen av de olika enheter som tillsammans utgör VOF:s organisationsstruktur.

Resultatet per den sista april uppgår för VOF totalt till -0,4 mkr. Härav utgör resultat hänförligt till SO 0,4 mkr och ÄO -0,8 mkr.

Baserat på den aktuella resultatutvecklingen tillsammans med en samlad bedömning av de risker som kan föreligga förväntas resultatet som helhet kunna hållas inom budget, varför aktuella budgetvärden också utgör prognosvärden.

Uppföljning av verksamhetsplanering

Nämnden har formulerat nämndmål för alla tilldelade Kommunfullmäktigemål. Förvaltningen har tagit fram en handlingsplan med aktiviteter för varje nämndmål. Förvaltningens bedömning i dagsläget är att aktiviteterna kommer att kunna slutföras innan årets slut och att de aktiviteter som finns i handlingsplanen kommer vara tillräckliga för att nå de fastställda målen.

Beslutsunderlag

Rapport uppföljning VON per april 2024

Katarina Haddon
Förvaltningschef

Beslut till:

KS/KF
Förvaltningschef
Verksamhetsekonom

Vård- och omsorgsnämnden

Uppföljning per april 2024

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Bakgrund.....	3
Förvaltningsberättelse.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	3
Nämndens driftredovisning.....	7
Utfall mot budget.....	7
Prognos helår.....	9
Risker.....	9
Nämndens investeringsredovisning.....	10
Bilaga 1 - Sammanställning av genomförandegrad per nämndmål 2024.....	11
Mod och framtidstro.....	11
Trygg och säker uppväxt.....	11
God folkhälsa.....	11
Trygg och värdig ålderdom.....	11
Attraktiv bostadsort.....	12
Hållbar utveckling.....	12

Inledning

Bakgrund

Uppföljningen per april består dels av en ekonomisk uppföljning och en uppföljning av nämndens arbete med kommunmål för att nå de fastställda målen 2024 enligt Kommunfullmäktiges Mål- och budgetdokument samt nämndens Verksamhetsplan.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Händelser och avvikelser under uppföljningsperioden som haft väsentlig påverkan inom nämnd, förvaltning och/eller i verksamhet under januari-april:

- Ett omfattande arbete pågår gällande införande av LOV i hemtjänsten.
- En genomlysning av hemtjänsten har gjorts av EY på uppdrag av revisionen. En handlingsplan med åtgärder har upprättats utifrån de synpunkter som framkommit i genomlysningen.
- Inköp av ett digitalt ledningssystem för kvalitetsarbetet.
- Översyn av antal korttidsplatser inom äldreomsorgen i väntan på öppnande av nytt säbo etapp 2.
- En IFO-chef har rekryterats, vilket innebär att en långvarig konsultkostnad kommer att kunna avslutas sannolikt under hösten.
- Rekrytering av sommarvikarier till verksamheterna har slutförts rekordtidigt och med gott resultat.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Uppföljning av nämndens arbete med kommunmål - "Den röda tråden"

Uppföljning per kommunmål

Mod och Framtidstro

Aktivitet per kommunmål

11 st (100%) Pågående
Kommunmålsbeskrivning:

I Oxelösund råder mod och framtidstro. Det innebär en vilja att bryta mönster och att prova nya sätt att göra gott för kommuninvånarna. Kommunen och dess verksamheter marknadsförs med stolthet och goda exempel lyfts. Medborgarperspektiv, helhetssyn, dialog och tydlighet kännetecknar arbetet.

Status på arbetet

Kommentera hur långt verksamheten har kommit i genomförandet av planerade aktiviteter enligt bilaga 1 i rapportmallen.

Arbetet med att ta fram en förvaltningsgemensam kompetensutvecklingsplan pågår och denna beräknas vara klar efter sommaren.

Status på arbetet

När det gäller införande av välfärdsteknik/digitalisering pågår arbete enligt plan och en digital lösning är redan på plats (digitala lås i hemtjänsten).

Kommentera om några aktiviteter tillkommit, tagits bort eller pausats sedan uppföljning i Mars?

Inga aktiviteter har tillkommit, tagits bort eller pausats.

Bedöm och kommentera om förvaltningen med denna genomförandetakt hinner slutföra alla planerade aktiviteter i handlingsplaner för varje mål i slutet av året?

Ja, förvaltningens bedömning är att alla aktiviteter kommer slutföras innan årets slut.

Trygg och säker uppväxt

Aktiviteter per kommunmål

6 st (100%) Pågående

Kommunmålsbeskrivning:

Barn och ungdomar ska känna sig trygga såväl i samhället som i de kommunala verksamheterna. I Oxelösund når barn och ungdomar goda studieresultat, var och en efter sina förutsättningar. I Oxelösund deltar barn och ungdomar aktivt i ett brett kultur- och fritidsutbud. I Oxelösund växer barn och ungdomar upp med trygga föräldrar och i en trygg och säker miljö.

Status på arbetet

Kommentera hur långt verksamheten har kommit i genomförandet av planerade aktiviteter enligt bilaga 1 i rapportmallen.

Den förebyggande verksamheten har en ny chef sedan januari och arbetet med att öka verksamheten riktad till barn och unga fortgår.

När det gäller ferieplatser inom förvaltningen sker en nära samverkan mellan ansvarig enhetschef samt kommunens feriepraktiksamordnare. Samtliga ferieplatser som tilldelats förvaltningen förväntas kunna nyttjas.

Kommentera om några aktiviteter tillkommit, tagits bort eller pausats sedan uppföljning i Mars?

Inga aktiviteter har tillkommit, tagits bort eller pausats.

Bedöm och kommentera om förvaltningen med denna genomförandetakt hinner slutföra alla planerade aktiviteter i handlingsplaner för varje mål i slutet av året?

Ja, förvaltningens bedömning är att alla aktiviteter kommer slutföras innan årets slut

God folkhälsa

Aktiviteter per kommunmål

18 st (86%) Pågående

3 st (14%) Vänteläge

Kommunmålsbeskrivning:

Oxelösundarnas faktiska folkhälsa och upplevda livskvalitet ska utvecklas positivt. I Oxelösund betyder det att invånarna ska känna delaktighet och inflytande, att invånarna deltar i aktiviteter som främjar hälsa och friskvård samt lever ett självständigt liv fritt från missbruk.

Status på arbetet

Kommentera hur långt verksamheten har kommit i genomförandet av planerade aktiviteter enligt bilaga 1 i rapportmallen.

Ett arbete för att sprida information om brukarundersökningar görs, via bland annat anhörigträffar, med syfte att öka deltagandet.

Förvaltningen säkerställer genomförandet av föräldraskapsprogrammen genom att inventera utbildade ledare samt utbilda nya.

Kommentera om några aktiviteter tillkommit, tagits bort eller pausats sedan uppföljning i Mars?

Inga aktiviteter har tillkommit eller tagits bort. En aktivitet har pausats för att återupptas under hösten, med anledning av att ny enhetschef tillträder i juni månad.

Bedöm och kommentera om förvaltningen med denna genomförandetakt hinner slutföra alla planerade aktiviteter i handlingsplaner för varje mål i slutet av året?

Ja, förvaltningens bedömning är att alla aktiviteter kommer slutföras innan årets slut

Trygg och värdig ålderdom

Aktiviteter per kommunmål

29 st (88%) Pågående

4 st (12%) Vänteläge

Kommunmålsbeskrivning:

Det är värdigt, tryggt och säkert att åldras i Oxelösund. I Oxelösund innebär det att äldre med behov av stöd erbjuds möjlighet att bo kvar i egen bostad och att äldre har inflytande över hur beviljade insatser utförs. Insatser till äldre ska vara av god kvalitet, individinriktade samt ges med gott bemötande.

Status på arbetet

Kommentera hur långt verksamheten har kommit i genomförandet av planerade aktiviteter enligt bilaga 1 i rapportmallen.

Enheterna arbetar målinriktat för att uppnå nöjda brukare genom att bland annat förstärka medarbetarnas brukarfokus, öka kontinuiteten i hemtjänsten, stärka arbetet med kontaktpersonal inom särskilt boende samt synliggöra de aktiviteter som pågår för brukare och deras anhöriga.

Kommentera om några aktiviteter tillkommit, tagits bort eller pausats sedan uppföljning i Mars?

Inga aktiviteter har tillkommit eller tagits bort. Ett par aktiviteter har pausats för att återupptas under hösten, med anledning av vakanta strategitjänster.

Bedöm och kommentera om förvaltningen med denna genomförandetakt hinner slutföra alla planerade aktiviteter i handlingsplaner för varje mål i slutet av året?

Ja, förvaltningens bedömning är att alla aktiviteter kommer slutföras innan årets slut.

Attraktiv bostadsort

Aktiviteter per kommunmål

17 st (100%) Pågående

Kommunmålsbeskrivning:

Oxelösund erbjuder ett havsnära boende och en hög kommunal service. I Oxelösund innebär det att kommunen erbjuder bra barnomsorg, skola, fritid och kulturliv. Ett bra och varierat bostadsutbud

Aktiviteter per kommunmål

finns för olika behov och åldrar. Kommunen präglas av ett positivt företagsklimat som gör det enkelt att starta, driva och utveckla företag. Infrastrukturen håller god kvalitet och upplevs välfungerande.

Status på arbetet

Kommentera hur långt verksamheten har kommit i genomförandet av planerade aktiviteter enligt bilaga 1 i rapportmallen.

Förvaltningen har förstärkt arbetet med bemötandefrågor inom arbetsgrupperna, bland annat som stående punkt med diskussioner på enheternas APT. Planering för att starta upp utbildning inom lågaffektivt bemötande pågår nu också för äldreomsorgen. Denna utbildning används sedan tidigare med gott resultat inom individ- och familjeomsorgen samt LSS.

När det gäller jobbcoachernas företagsbank har ett utökat samarbete med arbetsgivare påbörjats.

Kommentera om några aktiviteter tillkommit, tagits bort eller pausats sedan uppföljning i Mars?

Inga aktiviteter har tillkommit, tagits bort eller pausats.

Bedöm och kommentera om förvaltningen med denna genomförandetakt hinner slutföra alla planerade aktiviteter i handlingsplaner för varje mål i slutet av året?

Ja, förvaltningens bedömning är att alla aktiviteter kommer slutföras innan årets slut.

Hållbar utveckling

Aktiviteter per kommunmål

83 st (100%) Pågående

Kommunmålsbeskrivning:

Oxelösund tar ansvar för att långsiktigt säkra resurser för framtiden och för kommande generationer. I Oxelösund innebär det att kommunens ekonomi är stabil, att kommunen är en attraktiv arbetsgivare och att kommunen arbetar aktivt för att möta samhällets krav inom miljöområdet. Det innebär också att kommunen arbetar för ökad integration och möjlighet till egen försörjning.

Status på arbetet

Kommentera hur långt verksamheten har kommit i genomförandet av planerade aktiviteter enligt bilaga 1 i rapportmallen.

Över hela förvaltningen pågår ett intensivt och målinriktat arbete för att öka HME-värdet för de anställda samt öka frisknärvaron. Detta sker till exempel genom arbetet med friskfaktorer tillsammans med kommunens hälsostrateg samt genom att aktivt arbeta med handlingsplaner vid medarbetares kort- och långtidsfrånvaro.

Gällande målet att minska antalet ärenden inom ekonomiskt bistånd deltar kommunen i RAR-projektet SIKTA mot arbetslivet, ett 5-årigt projekt som syftar till att personer i behov av samordnat stöd (psykisk ohälsa och/eller funktionsnedsättning) ska få samordnade rehabiliteringsinsatser för att öka livskvalitet och närma sig arbetsmarknaden.

Förvaltningens medarbetare inkluderas också i det övergripande hållbarhetsarbetet genom att bland annat få möjlighet att sätta sig in i kommunens avfallsplan och fundera över hur enheterna kan bidra till minskat avfall och ökad materialåtervinning.

Kommentera om några aktiviteter tillkommit, tagits bort eller pausats sedan uppföljning i Mars?

Inga aktiviteter har tillkommit, tagits bort eller pausats.

Bedöm och kommentera om förvaltningen med denna genomförandetakt hinner slutföra alla

Status på arbetet

planerade aktiviteter i handlingsplaner för varje mål i slutet av året?

Ja, förvaltningens bedömning är att alla aktiviteter kommer slutföras innan årets slut.

Nämndens driftredovisning

Utfall mot budget

VOF, verksamhetsindelad redovisning (2 positioner)										
Verksamhet	Helårsprognos 2024		Helårsprognos 2024		Ack utfall		Ack utfall		Ack utfall	
	Anslag	Intäkt	Kostnad	Avvikelse	Anslag	Intäkt	Kostnad	Avvikelse	Anslag	Intäkt
11 Nämndverksamhet	1 071	0	-1 071	0	0	0	0	0	0	0
27 Miljö- o hälsoskydd	220	120	-340	0	357	0	-314	43	0	0
50 Gem administration	6 715	240	-6 955	0	2 182	86	-2 051	217	0	0
51 Projekt ESF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54 Individ och familjeomsorg	65 572	1 851	-67 423	0	21 484	977	-23 301	-840	0	0
55 Vård o omsorg SoL och HSL	209 263	36 616	-245 879	0	67 128	12 777	-80 925	-1 020	0	0
56 Insatser enl LSS	65 963	4 405	-70 368	0	21 480	1 497	-22 145	-832	0	0
57 Färdtjänst/ Riksfärdtjänst	1 961	97	-2 058	0	654	47	-780	-79	0	0
58 Förebygg verksamhet	1 493	30	-1 523	0	475	10	-399	86	0	0
59 Vård o Omsorg/LSS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
62 Flyktningmottagande	10	2 703	-2 713	0	0	904	-598	305	0	0
63 Arbetsmarknadsåtgärder	3 780	1 150	-4 930	0	1 228	415	-1 560	-82	0	0
	356 048	47 212	-403 260	0	115 061	16 729	-132 191	-401	0	0

VOF, kontogrupperad redovisning						
Kontogruppering	Årsbud	Årsprogn	Diff	Ack bud	Ack utf	Ack diff
Avgifter 31100-31990	10 008	10 008	0	3 336	3 625	289
Bidrag 35100-35999	14 042	14 042	0	4 681	5 049	368
Övrigt rest kkl 3	23 162	23 162	0	7 721	8 055	334
Anslag 39990	356 048	356 048	0	115 061	115 061	0
Summa Intäkter	403 260	403 260	0	130 798	131 790	992
Personal 50000-56330	-274 791	-274 791	0	-87 975	-84 303	3 672
Lokaler 60110-20,61320	-39 076	-39 076	0	-13 025	-13 323	-298
Köp av verksamhet 46300-80	-29 556	-29 556	0	-9 852	-13 631	-3 779
Övrigt rest kkl 4-8	-59 837	-59 837	0	-19 946	-20 934	-988
Summa Kostnader	-403 260	-403 260	0	-130 798	-132 191	-1 393
RAPPORTTOTAL	0	0	0	0	-401	-401

Verksamheten i Vård- och omsorgsnämnden (VON) bedrivs genom Vård- och omsorgsförvaltningen (VOF). I delar av den ekonomiska redovisningen återges även en indelning mellan de underliggande sektionerna Socialtjänst (SO) och Äldreomsorg (ÄO). Sådan indelning i sektioner motsvarar den ansvarsindelning av enheterna som tillsammans utgör VOFs organisationsstruktur.

Resultatet per den sista april uppgår för VOF totalt till -0,4 mkr. Härav utgör resultat hänförligt till SO 0,4 mkr och ÄO -0,8 mkr.

Ur den verksamhetsindelade redovisningen för VOF kan de större resultatavvikelsena i förhållande till den beviljade anslagsbudgeten avläsas.

Verksamhetsområdet inom ÄO omfattar huvudsakligen Vård och omsorg SoL och HSL samt Förebyggande verksamhet och gemensam administration. Även förekommer vissa kostnader inom området LSS, i form av handläggare och sjukskötersketjänster. Större resultatavvikelser återfinns inom underliggande verksamheter såsom;

Äldreomsorg ordinärt boende, - 0,2 mkr. Verksamhetsområdet innefattar främst hemtjänst, hemsjukvård, rehab, hjälpmedel, korttidsvård, nattpersonal samt verksamhetsledning. Överskott kan ses under inledningen av året inom främst hemtjänsten och rehab. Höga konsultkostnader inom sjuksköterskeorganisationen belastar dock resultatet vilket förklarar huvuddelen av underskottet.

Äldreomsorg särskilt boende, -1,1 mkr. Verksamhetsområdet innefattar främst särskilda boenden,

sjuksköterskor, rehab, nattpersonal samt verksamhetsledning. Flera av Säboenheterna tillsammans med nattorganisationen inleder året med relativt stora underskott till följd av högre personalkostnader än budgeterat. Även detta område belastas av kostnader utöver budget för konsultstöd gällande sjuksköterskebemanningen vilket ökar det redovisade underskottet.

Insatser enl LSS, 0,2 mkr. Verksamhetsområdet för ÄOs del avser huvudsakligen tjänster inom biståndshandläggning samt sjuksköterskeorganisationen och där vakanser under inledningen av året i huvudsak förklarar det redovisade överskottet.

Verksamhetsområdet inom SO omfattar huvudsakligen övriga verksamhetskoder som är aktuella inom Vård- och omsorgsnämndens ansvar. Till mindre del kan kostnader inom Vård och omsorg SoL och HSL förekomma även inom sektionsansvaret SO. De större budgetavvikelserna återfinns inom underliggande verksamheter såsom;

Verksamhetsområdet Individ och familjeomsorg (kod 54) samlar flera olika underliggande verksamheter och där följande resultat kommenteras nedan.

Missbruksvård vuxna, -1,0 mkr. Underskottet hänför sig i huvudsak till högre placeringskostnader och konsultkostnader än budgeterat.

Barn och ungdomsvård, 0,9 mkr. I huvudsak hänför sig överskottet till lägre kostnader för placeringar än budgeterat. Det positiva utfallet gällande placeringar belastas dock av höga konsultkostnader för socialsekreterare samt enhetschef.

Ekonomiskt bistånd, -0,4 mkr. Underskottet hänför sig i huvudsak till högre kostnader än budgeterat avseende försörjningsstöd.

Övrig individ och familjeomsorg, -0,4 mkr. Verksamhetsområdet innefattar i huvudsak gemensamma kostnader för lednings och stabsfunktioner inom individ och familjeomsorgen. Även kostnader för skyddat boende återfinns inom området. Underskottet hänför sig i huvudsak till högre kostnader än budgeterat för skyddat boende.

Inom SOs övriga verksamheter kan noteras större budgetavvikelser inom följande områden;

Gemensam administration, 0,1 mkr. Överskottet förklaras främst av tillfälligt uppkomna vakanser.

Äldreomsorg ordinärt boende, -0,4. Underskottet hänför sig för SOs del huvudsakligen till konsultkostnader avseende chefsansvar för biståndshandläggning av äldreomsorg.

Övrig omsorg SoL/HSL, 0,5 mkr. Överskottet avseende SOs del av verksamhetsområdet hänför sig huvudsakligen till vakanser inom stabs och chefsfunktioner.

Insatser enl LSS, 0,6 mkr. Överskottet hänför sig huvudsakligen till vakanser inom stabs och chefsfunktioner under inledningen av året. Inom området för personlig assistans har en retroaktiv kostnad av engångskaraktär för extern utförare belastat resultatet med ca 1,0 mkr. Denna kostnad kompenseras dock till större del av att antalet brukare inom personlig assistans minskat.

Integration, 0,3 mkr. Överskottet inom verksamhetsområdet hänför sig huvudsakligen till lägre kostnader för mottagning och boende under inledningen av året.

Ur den kontogrupsindelade redovisningen för VOF kan noteras följande budgetavvikelser inom kontogrupperna:

Avgiftsintäkter, utfallet överskrider budget med 0,3 mkr. Avvikelsen hänför sig i huvudsak till att debiterade vård- och omsorgsavgifter inom särskilt boende överskrider budget under inledningen av året.

Bidragsintäkter, utfallet överskrider budget med 0,4 mkr. Avvikelsen hänför sig i huvudsak till att bidrag för dold moms överskrider budget. Dessa intäkter kompenserar härvid för lägre utfall än budgeterat avseende arbetsmarknadsstöd. Flera olika möjliga bidragsintäkter inom verksamheterna återstår att avräkna mot kostnader för sådana verksamheter eller projekt som berörs, varför intäktsutfallet bedöms öka under kommande månader.

Övriga intäkter, utfallet överskrider budget med 0,3 mkr. I huvudsak förklaras avvikelsen av att

försäljningsintäkter avseende måltider och kost överskrider budget under inledningen av året. Även intäkter från tillfälliga tomhyror har del i överskottet men där motsvarande kostnader då redovisats under kostnadsrubriken för lokaler.

Anslagsintäkter, utfallet följer aktuell budget.

Personalkostnader, utfallet underskrider budget med 3,7 mkr. Avvikelsen förklaras i huvudsak av olika vakanser men där detta överskott också kan kopplas till kostnader inom kontogruppen för köp av verksamhet och övriga kostnader, där inhyrd personal och konsulter redovisas.

Lokalkostnader, utfallet överskrider budget med 0,3 mkr. Avvikelsen förklaras dels av tillfälliga tomhyror för ej uthyrda lägenheter och där motsvarande intäkt har redovisats under rubriken övriga intäkter, dels av kostnader utöver budget gällande mottagande av flyktingar från Ukraina.

Kostnader för köp av verksamhet, utfallet överskrider budget med 3,8 mkr. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av högre kostnader än budgeterat avseende inhyrda sjuksköterskor och socialsekreterare. Även kostnader till extern utförare inom Personlig assistans utgör del av kostnadsöverdraget.

Övriga kostnader, utfallet överskrider budget med 1,0 mkr. Kontogruppen innefattar ett flertal olika kostnadskonton och där det kan noteras att konsultkostnader för enhetschef samt larm- och låsfunktioner inom ordinärt boende utgör en tydlig del i kostnadsöverdraget som helhet.

Prognos helår

Baserat på den aktuella resultatutvecklingen tillsammans med en samlad bedömning av de risker som kan föreligga förväntas resultatet som helhet kunna hållas inom budget, varför aktuella budgetvärden också utgör prognosvärden.

Risker

Vid bedömningen av aktuella risker och möjligheter som kan påverka resultatet för 2024 noteras nedanstående områden mer specifikt.

Om nuvarande höga tryck på kortvårdsplatser och/eller säboplatser består, finns en risk att planeringen inför öppnande av nya säbo etapp 2 kan behöva tidigareläggas, och därmed leda till utökade kostnader utöver vad som budgeterats. En högre efterfrågan på kortvårdsplatser kan möjligen också kopplas till att Regionen synes öka sin takt av utskrivningsklara patienter från de egna vårdplatserna, med åtföljande större omvårdnadsbehov för kommunen att bära.

En hög sjukfrånvaro kan leda till totala personalkostnader som överskrider vad som är budgeterat. För inledningen av året kan noteras högre sjuklönekostnader och frånvarotal än föregående års motsvarande period.

En hög inflation ökar kostnadsbelastningen för inköp av mat och förnödenheter inom primärt särskilda boenden, gruppboendestäder och andra tillhandahållna boendeformer.

En hög inflation kan leda till fördyrade personalkostnader såväl till följd av avtal som till följd av löneglidning.

Verksamheterna rekryterar tillsammans med andra kommuner och vårdföretag sin personal på en arbetsmarknad som i hög grad präglas av brist på utbildad och tillgänglig arbetskraft. Detta medför i sig en ökad risk för löneglidning och höjda personalkostnader. Svårigheter att rekrytera nyanställda inom flera yrkeskategorier kan även leda till fortsatt höga kostnader för konsultstöd.

Allmän konjunktur och omvärldsläget kan leda till högre kostnader för försörjningsstöd.

Placeringskostnader är generellt sett mycket svåra, för att inte säga omöjliga, att på ett tryggt sätt förutsäga. Placeringar inom Barn och Unga, Vuxen samt inom LSS kan snabbt förändra det ekonomiska utfallet inom förvaltningen.

Regler för arbetstid och dygnsvila kan leda till utökad bemanning vid schemalaggnen.

Åtaganden avseende mottagning från Ukraina kan förväntas fortsätta men där det alljämt är oklart hur och på vilket sätt ett fortsatt finansiellt stöd från staten kan komma att utformas.

Förvaltningen följer utvecklingen av dessa och andra risker som kan påverka verksamheternas ekonomi. Av aktuella åtgärder som syftar till att lindra eller kompensera för dessa kan nämnas,

Projektarbete avseende bemanningsekonomi för effektiv schemalaggning och resursplanering.

Utformning och etablering av bemanningshandbok för likformigt arbetssätt.

Uppföljningar med särskilt fokus på att minska ohälsa och sjukfrånvaro.

Rekrytering till vakanta tjänster för att minska konsultkostnader.

Nyttjande av bidragsmedel ur Äldreomsorgslyftet för vidareutbildning av omsorgspersonal.

Kontinuerlig översyn av externa placeringar inom individ och familjeomsorgen samt LSS-verksamheten.

Kontinuerlig bevakning avseende effekterna av det pågående kriget i Ukraina.

Nyttjande av andra bidragsmedel för att vidareutveckla kompetenser och arbetsmetoder inom verksamheterna.

Nämndens investeringsredovisning

Nedan tabell visar aktuellt utfall avseende investeringar för Vård- och omsorgsnämnden.

Investeringar 2024

[mkr]

Vård- o omsorgsnämnden	Helårs- budget 2024	Utfall ack apr	Helårs- prognos 2024
SO, Digitalisering och IT	0,9	0,0	0,9
SO, Inventarier	1,3	0,0	1,3
SO, Utrustning	0,1	0,0	0,1
ÄO, Digitalisering och IT	2,4	0,2	2,4
ÄO, Inventarier	1,9	0,2	1,9
ÄO, Utrustning	0,2	0,0	0,2
Summa	6,8	0,4	6,8

Det aktuella utfallet innefattar i huvudsak investeringar i låsfunktioner inom ordinärt boende samt planerat utbyte av madrasser inom särskilda boenden. I dagsläget har Vård- och omsorgsförvaltningen ingen annan förväntan än att de budgeterade investeringsmedlen kommer behöva nyttjas, varför budgeterade värden också utgör prognostiserade värden för helåret.

Bilaga 1 - Sammanställning av genomförandegrad per nämndmål 2024

Mod och framtidstro

Nämndmål	Bedömning	Aktivitetsstatus
Förvaltningen tar fram en kompetensförsörjningsplan för att säkerställa kompetensförsörjning och kompetensväxling 2024.	—	 1 st (100%) Pågående
Förvaltningen ökar användningen av välfärdsteknik med införande av minst två digitala lösningar 2024 för att förbättra kvalitet inom verksamheten.	—	 3 st (100%) Pågående

Trygg och säker uppväxt

Nämndmål	Bedömning	Aktivitetsstatus
Den förebyggande verksamheten riktad till barn och unga ska öka jämfört med föregående år.	—	 1 st (100%) Pågående
15 ungdomar erbjuds årligen ferieplats inom förvaltningen.	—	 1 st (100%) Pågående

God folkhälsa

Nämndmål	Bedömning	Aktivitetsstatus
Förvaltningen ökar deltagandet i nationella brukarundersökningar som genomförs inom förvaltningens område 2024.	—	 1 st (100%) Pågående
Deltagandet i Öppen träffpunkt (Seniorträffen) ska öka från 110 antal besökare/månad till 120 antal besökare/månad under 2024.	—	 1 st (100%) Vänteläge
Förvaltningen genomför föräldraskapsprogram ABC och FÖS under 2024, varav ABC vid minst tre tillfällen, FÖS vid minst ett tillfälle.	—	 2 st (100%) Pågående

Trygg och värdig ålderdom

Nämndmål	Bedömning	Aktivitetsstatus
Andel brukare som är ganska eller mycket nöjda med sin hemtjänst ska öka till 67% 2024	—	 2 st (100%) Pågående
Andel brukare som är ganska eller mycket nöjda med sitt särskilda boende ska öka till 65% 2024.	—	 3 st (100%) Pågående
Förvaltningen ökar medvetenheten hos kommunens invånare om var kvinnor kan få stöd vid känsla av otrygghet genom riktade informationsaktiviteter.	—	 2 st (100%) Vänteläge

Attraktiv bostadsort

Nämndmål	Bedömning	Aktivitetsstatus
Andel som upplever gott bemötande på sitt särskilda boende ska öka till 87% under 2024.	—	 2 st (100%) Pågående
Förvaltningen utökar antalet företag som är knutna till jobbcoachernas företagsbank under 2024.	—	 1 st (100%) Pågående

Hållbar utveckling

Nämndmål	Bedömning	Aktivitetsstatus
Förvaltningen ökar användningen av energisnåla belysningsalternativ i verksamhetens lokaler.	—	 1 st (100%) Pågående
HME-värde för de anställda i förvaltningen ökar jämfört med föregående år.	—	 1 st (100%) Pågående
Förvaltningen ökar sin frisknärvaro under 2024.	—	 1 st (100%) Pågående
Antalet ärenden inom ekonomiskt bistånd vid mät punkt 1/12 2024 ska vara färre än föregående år.	—	 1 st (100%) Pågående
Förvaltningen medvetandegör målbilden i Oxelösunds kommuns avfallsplan och arbetar med den inom förvaltningens verksamheter.	—	 1 st (100%) Pågående

Vård- och omsorgsförvaltningen

Utredning

1. Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner utredning om daglig verksamhet och sysselsättning enligt LSS och SOL som presenterats av förvaltningen.

2. Sammanfattning

Förvaltningen har mottagit uppdrag från nämnden att undersöka om kommunens dagliga verksamhet är anpassad och ändamålsenlig för den aktuella målgruppen. Förvaltningen har tolkat detta som ett önskemål att inkludera en översikt av LSS-insatsen, men också sysselsättning enligt Socialtjänstlagen.

Analysen visar att insatser inom LSS har ökat betydligt sedan deras införande, med daglig verksamhet som den mest framträdande insatsen. Beslut om sysselsättning enligt SOL har också ökat, men i mindre utsträckning. Dessa mönster återspeglas i Oxelösunds kommuns data.

Utredningen ger en realistisk bild av våra insatser och de utmaningar vi står inför. Vi erbjuder en omfattande variation av aktiviteter inom daglig verksamhet, anpassade efter olika intressen och behov, vilket ger deltagarna valmöjligheter. Vår individanpassade modell för beslut har visat sig vara framgångsrik, och stödet från våra jobbcoacher är en positiv och viktig del av vår verksamhet. Utredningen visar att medarbetare har relevant utbildning och att verksamheten kontinuerligt investerar i fortbildning för att förvärva och upprätthålla viktiga kunskaper och förmågor. Verksamheten har låg personalomsättning som bidrar till kontinuitet och hög kvalitet i stödet till deltagarna.

Utmaningarna som identifieras inkluderar begränsad övergång till arbetsmarknaden och behov av förbättringar av den fysiska miljön. Dessa kräver noggrann uppmärksamhet och åtgärder för att säkerställa att vi fortsätter att möta målgruppens behov på bästa sätt. Utredningen betonar vikten av att ta hänsyn till det stigande antalet beviljade insatser under 2023 och den ökande mängden elever som kan behöva daglig verksamhet de

kommande åren. Denna utveckling kan kräva ytterligare åtgärder från förvaltningens sida för att möta de ökade behoven. Det är avgörande att noggrant övervaka situationen och anpassa våra resurser för att säkerställa att vi kan tillhandahålla insatser på ett effektivt och tillräckligt sätt.

Vissa verksamheter inom daglig verksamhet når sin kapacitetsgräns, vilket kan leda till brist på handledare och eventuella väntetider för deltagarna. För att möta detta öppnar en avdelning under 2024 med fokus på digitala färdigheter. Det är viktigt att vi hanterar den ökande efterfrågan på ett känsligt och effektivt sätt för att säkerställa att våra deltagare fortsätter att få det stöd de behöver.

Verksamheten fortsätter att arbeta tillsammans för att förbättra kvaliteten och effektiviteten. Genom kontinuerlig uppföljning, kompetensutveckling för personalen och samarbete med andra relevanta enheter kommer förvaltningen fortsätta sträva efter att erbjuda meningsfulla och anpassade möjligheter för våra deltagare för att insatserna ska fortsätta vara ändamålsenliga.

2.1 Ärendets beredning

Ärendet är berett i vård – och omsorgsförvaltningen.

Förvaltningschef
Katarina Haddon

Utvecklingsstrateg
Madelen Grahn

Beslut till:

FC (FK)

SC (FK)

Vård- och omsorgsförvaltningen

Utredning av daglig verksamhet och sysselsättning enligt LSS och SOL

1. Inledning

Efter att ha fått i uppdrag från nämnden att undersöka om kommunens dagliga verksamhet är anpassad och ändamålsenlig för den aktuella målgruppen, har förvaltningen tolkat detta som ett önskemål att även inkludera en översikt av LSS-insatsen daglig verksamhet men också sysselsättningen enligt Socialtjänstlagen. Som ett resultat av detta har en mer omfattande rapport utarbetats för att ge en helhetsbild av de olika insatserna och sysselsättningsmöjligheterna för målgrupperna, samt hur kommunen möter deras behov genom dessa insatser.

Syftet med denna rapport är att tillhandahålla information till nämnden för deras beslutsprocess, samt att ge tjänstemännen en helhetsbild som kan vara till nytta i det dagliga arbete med frågor som rör dessa insatser. Genom att tillhandahålla en bredare förståelse för ämnet strävar förvaltningen efter att främja mer effektiva och ändamålsenliga insatser och sysselsättningsmöjligheter för målgruppen.

2. Lagar och föreskrifter

Daglig verksamhet är en insats som bedöms utifrån Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) (LSS). Enligt LSS är personer inom specifika personkretsar berättigade insatser som anges i lagen, under förutsättning att de också har ett behov (LSS 7 §).

Sysselsättning är å andra sidan en insats som bedöms utifrån Socialtjänstlagen (2001:453) (SOL) 5 kap 7§. SOL är en ramlag som reglerar kommunens skyldigheter inom social verksamhet. Till skillnad från LSS är SOL inte en rättighetslag utan reglerar vilka skyldigheter i stort som kommunen har.

3. Mål med daglig verksamhet och sysselsättning som biståndsbedömd insats

Enligt lagarna LSS och SOL syftar daglig verksamhet och sysselsättning till att främja delaktighet och självständighet för personer med funktionsnedsättning. LSS fokuserar på att ge goda levnadsvillkor, medan SOL siktar på att tillhandahålla en skälig levnadsnivå. Skälet till att skrivningen i LSS framhåller att individen skall erhålla en god levnadsnivå är den ytterligare betoning som läggs vid att tillförsäkra en i samhället svag grupp resurser. Målet är att anpassa insatserna efter individuella behov och önskemål för att stärka individernas möjligheter till självständighet och delaktighet i samhället.

4. Målgrupper för daglig verksamhet enligt LSS och sysselsättning enligt SOL.

Insatserna riktar sig till vuxna personer i yrkesverksam ålder som varken arbetar eller studerar.

LSS portalparagraf beskriver att insatser för särskilt stöd och särskild service gäller personkrets:

1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller
3. med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service

Det är att beakta att personkrets 3 inte är berättigad insatsen daglig verksamhet enligt LSS 7 § utan hänvisas i stället att söka insatsen vid behov genom SoL 5 kap 7 §.

Enligt SOL kap 5 7 § skall socialnämnden verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Socialnämnden skall medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning. Målgruppen för sysselsättning utgörs sammantaget enligt SOL av personer med psykisk ohälsa, långvarig psykisk funktionsnedsättning eller annan funktionsnedsättning.

5. Beslut och verkställighet

Enligt en kartläggning från Socialstyrelsen (2008) varierar handläggningen av ansökningar och beslut om daglig verksamhet samt dess verkställighet mellan olika kommuner. I Oxelösund följer man modellen där en handläggare enligt LSS tar emot ansökningar och tar hänsyn till den

enskildes behov samt personkretstillhörighet när beslutet om daglig verksamhet fattas. Utredningarna ser dock olika ut beroende på om den enskilde ansöker om daglig verksamhet enligt LSS eller om sysselsättning enligt SOL.

Vid utredning inom LSS behöver en personkretsprövning genomföras om detta inte gjorts tidigare. Handläggaren kartlägger därefter den enskildes livssituation, identifierar resurser och problemområden samt beaktar tidigare och nuvarande aktiviteter, vilket även genomförs vid beslut om sysselsättning enligt SOL. Beslutet kräver medicinskt underlag och ska tydligt ange vilka individanpassade insatser den enskilde behöver och vilka mål som finns för dessa insatser. Vid insats enligt SOL ska samråd ske med Arbetsförmedlingen innan beslut fattas.

Beslut enligt 9 § LSS gäller omedelbart enligt lagstiftningen, men det kan finnas en viss fördröjning i verkställandet av beslutet av praktiska skäl. Den vanliga rutinen är att uppdraget delges verkställighetschef men också en jobbcoach som kontaktar den enskilde och undersöker önskemål samt tilldelar en handledare när plats finns tillgänglig. Jobbcoachens uppgift är också och stödja deltagare att komma närmre arbetsmarknaden, bli mer motiverade till arbete eller studier och att bygga upp sitt självförtroende.

Handledaren på den dagliga verksamheten och den enskilde bestämmer i samråd hur insatsen ska utformas och detta dokumenteras i en genomförandeplan. Planen ska även inkludera målen för insatsen och följas upp regelbundet. Handledaren ska meddela handläggaren om behovet av daglig verksamhet eller sysselsättning förändras. Handläggaren följer upp insatsen inom bestämd tid eller vid behov om så uppstår under tidens gång. Besluten är oftast tidsbegränsade och kräver att den enskilde ansöker på nytt, vanligtvis då utan medicinskt underlag.

Besluten följs sedan upp för att säkerställa att insatsen motsvarar behovet. Om den enskilde deltar i program på Arbetsförmedlingen eller börjar en utbildning anses behovet av daglig verksamhet eller sysselsättning inte föreligga. Om detta inte fungerar för den enskilde kan insatsen daglig verksamhet eller sysselsättning sökas igen.

Förvaltningen har ansvaret att anmäla till Inspektionen för vård och omsorg om en beviljad vård- eller omsorgsinsats inte har blivit utförd för en individ inom tre månader. Under 2023 förekom det fyra sådana fall där planerade insatser inom daglig verksamhet/sysselsättning inte hade genomförts i Oxelösunds kommun. Under 2024 har det hittills rapporterats en insats som inte verkställts inom föreskriven period till IVO men som nu är verkställt. Det är viktigt att betona att bristen på genomförande i samtliga ovanstående fall inte berodde på platsbrist eller andra organisatoriska hinder. Det har istället handlat om behov av utökad motivationsarbete som jobbcoach varit behjälplig i.

6. Daglig verksamhet

6.1 Utformning av daglig verksamhet som insats:

I förarbetena till LSS anges att den dagliga verksamheten bör kunna rymma aktiviteter med habiliterande inriktning men också mer produktionsinriktade uppgifter med syfte att bidra till den personliga utvecklingen. Ett övergripande mål bör vara att på kortare eller längre sikt utveckla den enskildes möjlighet till arbete (Socialstyrelsens lägesrapport, 2019).

I Oxelösunds kommun används, utöver lagar och föreskrifter som vägledning för verksamheten, även Socialstyrelsens riktlinjer som en vägvisare för kvalitet och mål. Enligt dessa riktlinjer ska den dagliga verksamheten erbjuda stimulans och gemenskap enligt den enskildes egna önskemål. Det är av stor vikt att respektera individens självbestämmanderätt och integritet samt att ge dem inflytande över de insatser som erbjuds. Verksamheten bör anpassas efter individuella behov för att främja ett självständigt liv. Forskning visar att den dagliga verksamheten är en positiv insats när den är behövd och bidrar till skapandet av identitet, vänskap, struktur och glädje (Socialstyrelsen, 2011).

Lokaler och stöd från handledare bör anpassas efter funktionsnedsättningen. Insatsen kan även inkludera omvårdnad, som att hjälpa med dagliga behov. Det ska finnas olika verksamheter att välja mellan, antingen i kommunens lokaler eller ute i samhället på arbetsplatser eller praktikplatser. Organiseringen av verksamheten varierar mellan kommuner, men oftast ansvarar samma nämnd både för beslut och utförande, vilket även gäller i Oxelösunds kommun. Arbetstiderna är oftast vardagar mellan 9.00 och 15.00, och praktikplatser kan vara max 40 timmar per vecka (Socialstyrelsen, 2019).

Enligt Socialstyrelsen (2011) ska kvaliteten i verksamheten kontinuerligt utvecklas och säkras, med tillräcklig personal och i enlighet med lagar och förordningar. Verksamheten ska präglas av respekt, helhetssyn, kunskapsbaserad utförande, tillgänglighet och trygghet.

6.2 Oxelösunds innehåll i daglig verksamhet

Variationen av aktiviteter inom daglig verksamhet är stor mellan olika kommuner. I Oxelösunds kommun finns olika dagliga verksamheter som erbjuder olika typer av aktiviteter. Varje dag tas det hänsyn till dagsform på olika vis och tid för återhämtning planeras efter behov. Här följer en översikt över de verksamheter som finns:

1. Återbruket

En kreativ verksamhet där man skapar med återvunnet material. Deltagarna ansvarar själva för att samla in återvinningsmaterial. Vid denna verksamhet finns många rum med olika aktiviteter så som pysselrum, målarrum med mera. I nuläget är det 6 deltagare.

2. Utefixarna
Fokuserar på utomhusaktiviteter som trädgårdsarbete, städning och snöskottning. Här finns möjligheter till mer fysiska aktiviteter. I nuläget 4 deltagare.
3. Stjärnholm
En företagsintergrerad verksamhet som startade i juni 2023. En arbetshandledare anställd av kommunen. Arbetsuppgifterna är inte att ta hand om hästarna men aktiviteter kan vara packning av höpåsar, mockning, städning, tvättning och bakning till ridskolans cafeteria.
4. Loppisen Trädgårn
En kombinerad loppmarknad och dagverksamhet där deltagare säljer återvunna prylar. Deltagarna i dagverksamheten har en ateljé där de tillsammans skapar hantverk som också säljs i butiken. Det kan vara kreativa fågelholkar, stickade strumpor eller tavlor de målat. Förtjänsten går tillbaka in i verksamheten för att kunna köpa nytt material till skaparateljén. I nuläget 10 deltagare.
5. Kustarbetarna
Verksamheten bygger på samarbete med Kustbostäder där deltagare håller deras områden rena och snygga. Denna verksamhet passar bäst för dem med beslut om sysselsättning enligt SoL då platserna ställer högre krav. Deltagare just nu 3 personer.
6. Kommunikationsgruppen
Här genomförs meningsfulla aktiviteter som fokuserar på kommunikation och kräver en lugn miljö med struktur och rutiner. Det finns 5 deltagare i gruppen.
7. Finlirarna
En servicegrupp som hjälper till med praktiska uppgifter i hemmen, där det finns behov, hos kommuninvånare över 67 år. Det kan vara uppdrag som exempelvis att byta glödlampor och lysrör, byta gardiner och persienner, flytta möbler inom bostaden, kasta skräp vid miljöstationen och sätta upp tavlor, brandvarnare mer mera. De tillverkar även träprodukter i egen verkstad exempelvis såsom parkbänkar, pallar, fågelholkar, tomtar och andra prydnadsföremål när de inte är ute på något uppdrag. Finns inget specifikt matrum, deltagare äter i skaparrum. Här finns 11 deltagare.
8. Campus Café
Deltagarna hjälper till att driva ett kommunägt café vid kommunens Campus. Det finns plats för 7 deltagare.

I Oxelösunds kommun finns möjlighet att prova verksamhet utifrån behov och om så behövs byta tills den enskilde med beviljad insats hittar det som

känns meningsfullt. Målet är alltid att det ska finnas något som passar. Totalt är antalet deltagare just nu 47 personer med en medelålder på 34 år. Deltagare är jämnt fördelade mellan kvinnor och män.

Många kommuner, inklusive Oxelösund erbjuder någon form av sysselsättning enligt SoL till personer som behöver det men som inte har rätt till det enligt LSS. 15 personer av de ovannämnda är beviljade insatsen enligt SoL. Innan man beviljar sysselsättning enligt SoL bör man överväga andra möjligheter, eftersom övergången till arbetsmarknaden är sällsynt för dem som beviljats sysselsättning (Socialstyrelsen, 2019). Vanligtvis har dessa dock redan provat arbetsmarknaden och står relativt långt ifrån den. Under de senaste tre åren 2021–2023 har 1 person i kommunen gått över till löneanställning och 2 personer gått över till att studera.

Deltagarna får en habiliteringsersättning på 7 kr i timmen för att delta i verksamheten. Denna ersättning ges för att uppmuntra deltagarna att aktivt delta och bidra, och den är ett extra stöd utöver eventuell ersättning från Försäkringskassan.

7. Personal och utbildning

Idag stöttar 13 anställda verksamheten med en årsarbetstid på 11,8. Under de senaste tre åren har personalomsättningen varit mycket låg, och vid en rekrytering under 2023 fanns det flera sökande till tjänsten.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSF 2014:2) måste personalen som arbetar med stöd, service- och omsorgssektorn enligt Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade uppfylla specifika krav och förväntningar. För att möta dessa krav måste den rekryterade personalen genomgå rekommenderade utbildningar enligt SOFS (2014:2).

Inom Oxelösunds dagliga verksamhet har handledarna genomgått utbildning inom vård- och omsorg eller barn- och fritidsprogrammet på gymnasial nivå vilket går i linjemed föreskriften. Utöver formell utbildning betonas vikten av att personalen förvärvar och upprätthåller relevanta kunskaper och förmågor för att tillhandahålla hög kvalitet på stöd och service. Det inkluderar förståelse för lagstiftning, förmåga att kommunicera effektivt och samarbeta med olika teammedlemmar och externa aktörer.

Det är också viktigt att personalen har kunskap om funktionsnedsättningar och deras konsekvenser samt förmågan att erbjuda personlig omsorg och främja social gemenskap och sysselsättning. Flexibilitet och empati är avgörande för att anpassa stöd och tillvägagångssätt efter varje individs unika behov och önskemål.

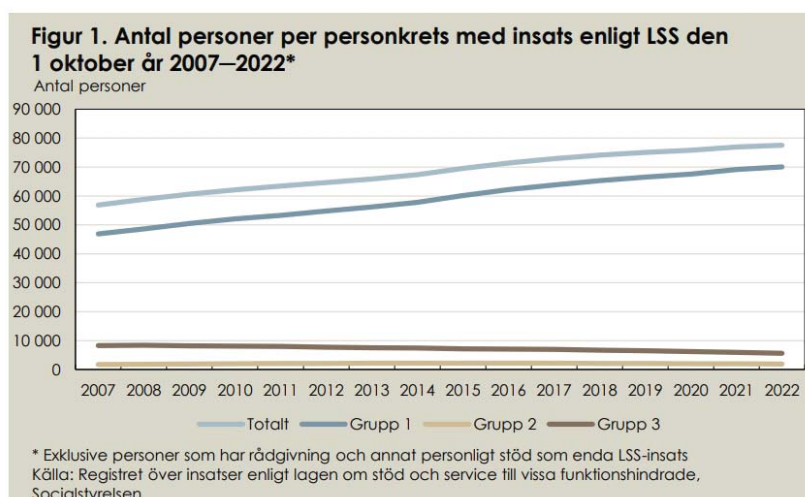
För att säkerställa att personalen är väl rustad att möta dessa krav och behov finns det planerad kompetensförsörjning inom verksamheterna. En utvecklingsledare har tillsatts för att erbjuda stöd till personalen när det gäller implementering av nya lagar och riktlinjer samt för

kompetensutveckling och andra utvecklingsinsatser. Under 2024 kommer olika teman att arbetas igenom med personal som arbetar inom daglig verksamhet, såsom psykisk ohälsa, åldrande med intellektuell funktionsnedsättning, social interaktion och konfliktlösning.

8. Lägesbild nutid och framtid av daglig verksamhet som insats enligt LSS och SoL.

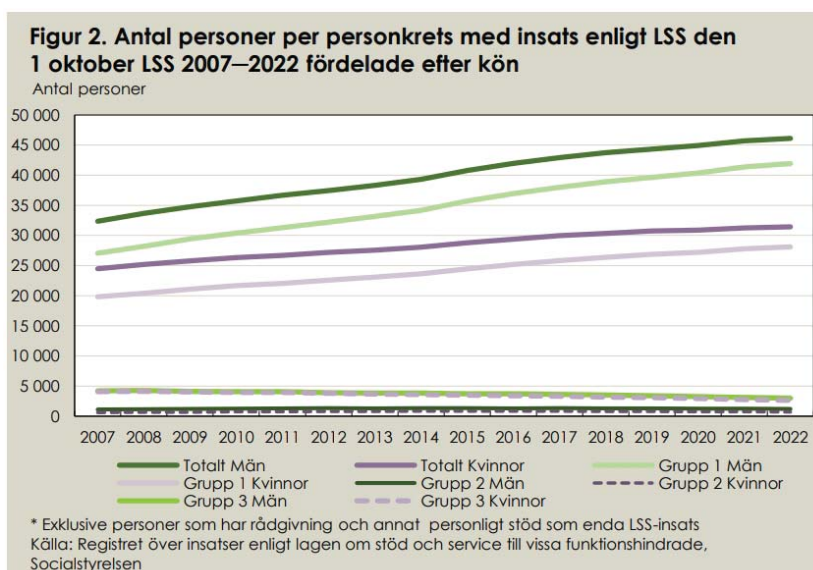
8.1 Nationell lägesbild

Från och med 1994 har Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) varit den mest beviljade insatsen och även den som har ökat mest sedan dess ikraftträdande. Den största ökningen återfinns bland personer i åldern 22–40 år och som tillhör grupp 1 i LSS personkrets. Under samma period har daglig verksamhet och boende för vuxna varit de insatser som ökat mest (Socialstyrelsen, 2023).

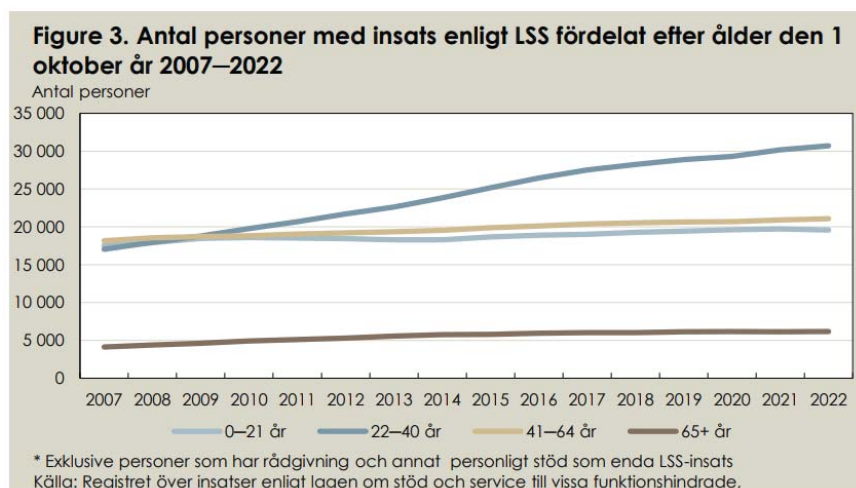
Källa: Socialstyrelsen 2023

Figur 1 tydliggör att antalet personer i personkrets 1 har ökat. Den 1 oktober 2022 hade 77 500 personer minst en insats enligt LSS, vilket innebär en ökning med nästan 20 700 personer sedan 2007. Grupp 1 har ökat med nästan 23 200 personer under samma period, medan grupp 2 har haft en marginell ökning och grupp 3 har minskat med knappt 2 700 personer.

Källa: Socialstyrelsen, 2023

I figur 2 framgår det att antalet män i personkrets 1 ökar mest. Män utgör en större del än kvinnor bland dem som har insatser enligt LSS. Den 1 oktober 2022 var kvinnornas andel 41 procent, en liten minskning från 43 procent år 2007. Män i personkrets 1 har ökat mest över tid; år 2007 utgjorde de 48 procent av samtliga personer med insatser enligt LSS, en siffra som steg till 54 procent år 2022. Även antalet kvinnor i personkrets 1 har ökat, men andelen är ungefär densamma som år 2007. Både antalet kvinnor och män inom personkrets 3 har minskat med 35 procent respektive 29 procent.

Källa: Socialstyrelsen, 2023

I figur 3 syns en ökning av antalet personer i åldern 22–40 år. Ökningen av personer med insatser enligt LSS är dock ojämnt fördelad över olika åldersgrupper. Den största ökningen återfinns inom åldersgruppen 22–40 år och är helt koncentrerad inom personkrets 1. För både personkrets 2 och 3 har antalet personer i denna åldersgrupp i stället minskat. Inom personkrets 3 har samtliga åldersgrupper minskat, förutom åldersgruppen 65 år och

äldre, som i stället ökade under perioden. Likaså inom personkrets 2 är det endast åldersgruppen 65 år och äldre som har ökat i antal.

Enligt figur 4 och tabell 22 (se nedan), visar det tydligt att daglig verksamhet är den insats enligt LSS som ökar mest. I oktober 2017 hade 37 500 personer denna insats. Sedan 2007 har antalet ökat med 16 procent. Vid samma tidpunkt hade 5 340 personer ett biståndsbeslut om sysselsättning enligt SoL. Även om antalet biståndsbeslut om sysselsättning enligt SoL har ökat något, är ökningen inte i samma omfattning som för daglig verksamhet.

Tabell 22. Sysselsättning för personer med funktionsnedsättning över tid

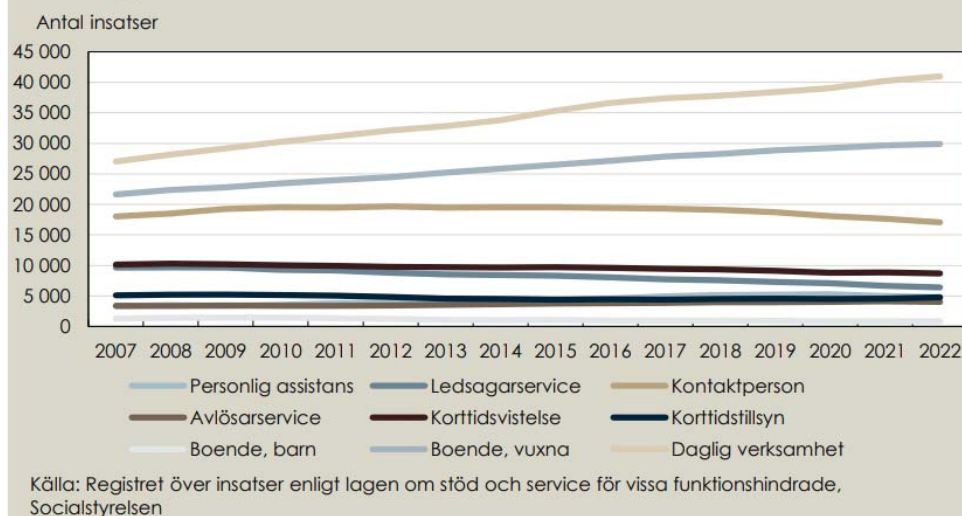
Antal personer med daglig verksamhet enligt LSS och dagverksamhet enligt SoL*, avrundade värden, 2012–2017.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Daglig verksamhet enligt LSS	32 200	32 400	33 800	35 300	36 600	37 500
Sysselsättning enligt SoL	5 700	-	5 300	5 300	5 370	5 340

*0–64 år.

Källa: Socialstyrelsens register över insatser enligt LSS och register över insatser enligt socialtjänstlagen.

Figur 4. Antal insatser enligt LSS den 1 oktober 2022 fördelade efter insattstyp den 1 oktober 2007–2022

8.1.1 Vad tros ökningen av insatsen bero på?

Enligt Socialstyrelsen (2019 och 2023) finns flera teorier som försöker förklara den ökande trenden av personer som beviljas insatser inom LSS. En del av ökningen kan tillskrivas den generella befolkningsökningen. Dock skiljer sig utvecklingen mellan olika åldersgrupper, där den största ökningen har observerats bland personer i åldersgruppen 13–22 år, följt av gruppen 23–64 år. Sedan 2007 har antalet insatser enligt LSS ökat med 9 procent. En betydande del av denna ökning kan förklaras av den påtagliga ökningen av insatsen daglig verksamhet, som har ökat med 31 procent under samma

period. De övriga insatserna har tillsammans endast ökat med 1,5 procent sedan 2007. Även om andelen äldre med LSS-insatser ökar, är denna ökning relativt måttlig. Det tycks dock som om en del av ökningen inom denna åldersgrupp kan hänföras till den generella åldersökningen.

En annan faktor som kan bidra till den ökande trenden är att fler elever placeras i anpassad skolgång. Nationellt sett har antalet elever i anpassad skolgång ökat, vilket ofta resulterar i att dessa individer övergår till daglig verksamhet (Socialstyrelsen, 2011)

Ytterligare förklarande faktorer inkluderar den ökade förekomsten av diagnoser som ADHD eller autism i Sverige under det senaste decenniet. Den ökande kunskapen och medvetenheten, både inom hälso- och sjukvården, skolan och hos allmänheten, samt breddningen av diagnoskriterierna kan bidra till att fler individer omfattas av dessa diagnoser (Socialstyrelsen, 2022).

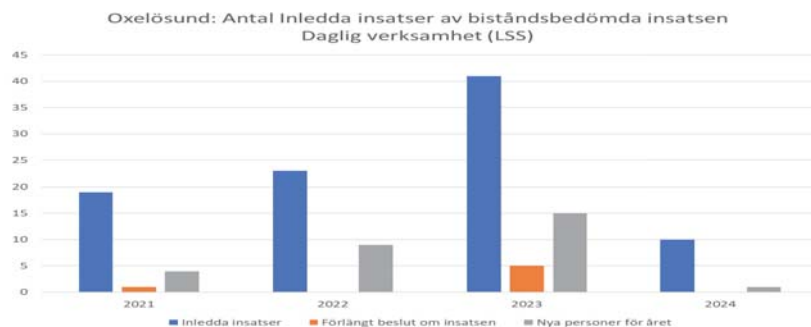
Slutligen kan den kärvare arbetsmarknaden, de högre kraven på arbetsförmåga och den ökade förväntade livslängden för personer med funktionsnedsättningar också spela en roll i ökningen av behovet av insatser såsom daglig verksamhet. Detta indikerar behovet av en mer mångfacetterad förståelse och hantering av de komplexa faktorer som påverkar denna utveckling (Socialstyrelsen, 2011).

8.1.2 Övergång till arbetsmarknaden:

Få personer går från daglig verksamhet till lönearbete visar de senaste uppgifterna från Socialstyrelsen (2019). I 33 procent av kommunerna har minst en person som deltagit i daglig verksamhet enligt LSS fått arbete på den reguljära arbetsmarknaden år 2018. Motsvarande andel inom sysselsättning enligt SoL är 47 procent. I 24 procent av kommunerna har minst en person som deltagit i daglig verksamhet fått skyddat arbete det senaste året. Motsvarande andel för dagverksamhet enligt SoL är 39 procent. Detta betyder att i majoriteten av kommunerna gick ingen person med daglig verksamhet över till arbete eller praktikplats under det senaste året. Andelen har dock ökat några procentenheter sedan 2016. Det saknas information om hur många av de med daglig verksamhet som har en arbetsförmåga som medger arbete eller praktikplats. Detta komplicerar resonemangen av övergångar från daglig verksamhet, eftersom det är svårt att avgöra hur stor andelen bör vara.

Förutsättningarna för övergångar är begränsade. Forskning har identifierat flera hinder för personer med intellektuell funktionsnedsättning att komma i arbete, bland annat samverkan mellan olika aktörer, exempelvis olika regelverk samt bristande stöd i att gå från daglig verksamhet till ett lönearbete där det kan handla om bristande flexibilitet i den dagliga verksamheten som i sin tur kan försvåra en stegvis övergång till arbetsmarknaden (Socialstyrelsen, 2019).

8.2 Lokal lägesbild

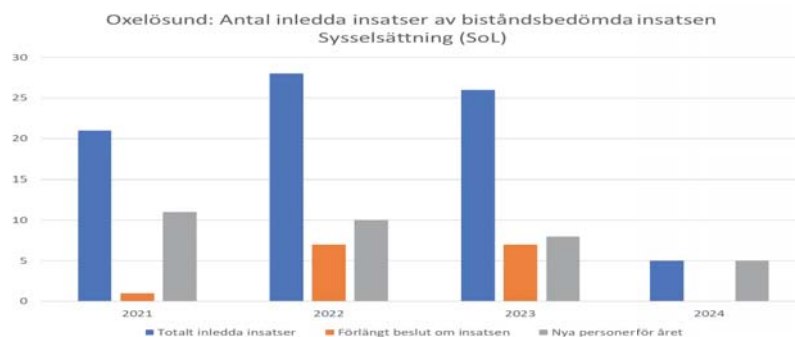
Källa: Treserva

Diagrammet ovan visar antalet inledda insatser för daglig verksamhet inom LSS. Den blå stapeln representerar det totala antalet inledda insatser, medan den orangea stapeln visar antalet insatser som förlängs efter ny prövning för individer som tidigare beviljats insatsen under samma år. Den grå stapeln representerar nya individer som inte tidigare varit beviljade insatsen under det föregående året. Att beakta är att 2024 endast redogör för årets första kvartal.

Det finns en påtaglig ökning av antalet inledda insatser, vilket kan bero på de orsaker som redan identifierats ur ett nationellt perspektiv i rapporten. Denna data tyder på att Oxelösund följer den trend som visas nationellt.

Det är utmanande att identifiera den dominerande personkretsen för bifall av insatsen, eftersom detta skulle kräva en mer ingående granskning av journalanteckningar som riskerar att avslöja identiteter. Nationellt sett är den största gruppen som beviljats insatsen daglig verksamhet personer med intellektuell funktionsnedsättning.

I diagrammet nedan återfinns en liknande redogörelse för antalet inledda insatser av sysselsättning enligt SoL. Mönstret är något annorlunda här, med en mer jämn nivå mellan åren men en noterbar ökning mellan 2021 och 2022. Detta indikerar att även här följer Oxelösund den nationella utvecklingen. Det är även här svårt att avgöra vilken typ av funktionsnedsättning som dominerar bland de beviljade ärendena, av samma skäl som för daglig verksamhet.

Källa: Treserva

En aspekt att beakta för verksamheten är antalet elever som behöver anpassad skolgång. Det är dock värt att betona att inte alla elever som får anpassad skolgång kommer att behöva daglig verksamhet. Nationellt sett observerar man dock att en betydande majoritet av de som har genomgått anpassad skolgång senare i livet, under en period eller hela sin yrkesverksamma ålder, behöver insatsen daglig verksamhet. I diagrammet som följer nedan redovisas antalet elever i Oxelösunds kommun som går i anpassad grundskola och gymnasieskola under perioden 2022–2024. Vi ser en ökning av elever i anpassad grundskola under 2024 jämfört med tidigare år, medan antalet elever i anpassad gymnasieskola minskar något.

Källa: Schoolsoft

9. Analys

Analysen visar att insatser inom LSS har ökat avsevärt sedan deras ikraftträdande, särskilt bland personer i åldersgruppen 22–40 år som tillhör grupp 1 i LSS personkrets. Ökningen av insatser inom LSS kan delvis förklaras av den generella befolkningsökningen, men en betydande del av ökningen hänförs till daglig verksamhet, som har ökat med 31 procent sedan 2007, medan övriga insatser har ökat endast 1,5 procent under samma period.

Det framgår tydligt att daglig verksamhet är den mest ökande insatsen enligt LSS. Beslut om sysselsättning enligt SOL har också ökat något, men inte i samma omfattning. Detta mönster återspeglas även i data för Oxelösunds kommun.

Flera faktorer kan förklara ökningen av daglig verksamhet såsom en stramare arbetsmarknad och högre krav på arbetsförmåga. Dessutom ökar antalet personer med neuropsykiatriska diagnoser såsom ADHD eller autism i Sverige, vilket ökar antalet personer som omfattas av insatser inom LSS och SOL. Ökad förväntad livslängd för personer med funktionsnedsättningar innebär också att fler behöver daglig verksamhet under en längre tid i livet jämfört med tidigare generationer.

En annan bidragande faktor är ökningen av elever som placeras i anpassad skola. Det nationella elevantalet i anpassad skola har ökat, vilket ofta resulterar i att dessa individer övergår till daglig verksamhet. Detta mönster kan även ses i Oxelösund.

Det är viktigt att notera att det ökade antalet beviljade insatser för daglig verksamhet under 2023 kan kräva av förvaltningen att vidta ytterligare åtgärder för att möta behoven om takten fortsätter att öka på samma sätt framåt. Det är därför avgörande att noggrant övervaka utvecklingen och anpassa resurserna för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig verksamhet.

9.2 Fungerande tillvägagångssätt:

Oxelösunds kommun har antagit en modell där handläggare tar hänsyn till varje individens unika behov och tillhörighet vid beslut om daglig verksamhet. Detta främjar en individanpassad och respektfull hantering av ansökningar. Kommunen erbjuder ett omfattande utbud av aktiviteter inom både daglig verksamhet (LSS) och sysselsättning (SOL), anpassade efter olika intressen och behov. Denna mångfald ger deltagarna friheten att välja verksamhet utifrån sina egna resurser och önskemål.

Då Oxelösunds kommun är relativt liten, är dess beslutsvägar nära varandra vilket underlättar anpassningen när behov förändras eller nya uppstår. Jobbcoacher är en viktig tillgång för både kommunen och individerna, där motivationsarbete genomförs med målet att stärka individen och närma denne till arbetsmarknaden.

Medarbetarna inom verksamheten har genomgått relevant utbildning och betonar vikten av att kontinuerligt förvärva och upprätthålla viktiga kunskaper och förmågor. Den låga personalomsättningen bidrar till kontinuitet och hög kvalitet i stödet till deltagarna. Förvaltningen investerar i fortbildning och utveckling för personalen för att säkerställa att de är väl rustade att möta deltagarnas komplexa behov. Detta strävar mot en hög kvalitet i verksamheten och en ständig strävan efter förbättring.

9.3 Några områden som ständigt är under arbete kopplade till insatsen:

Det har observerats ett begränsat antal fall där beviljade insatser inte har genomförts på grund av bristande motivation eller intresse från brukarna. Detta innebär att extra stöd behövs från jobbcoacher och motivationsarbete för att säkerställa att besluten implementeras, vilket är en prioritet som noggrant övervakas inom förvaltningen.

Trots en ökning av antalet insatser inom daglig verksamhet är övergången till arbetsmarknaden begränsad. Detta kan delvis bero på hinder såsom bristande samverkan mellan olika aktörer och otillräckligt stöd i övergången från daglig verksamhet till arbete, vilket kontinuerligt utvärderas och åtgärdas.

Verksamheten står inför utmaningar med att möta en ny grupp unga personer med Autismspektrumstörning och normalbegåvning. Deras behov kan vara svåra att anpassa till en standardverksamhet och kräver mer avancerade arbetsuppgifter och ökade möjligheter till utveckling. Vissa av dessa ungdomar är ovilliga att ta emot samhällets stöd och att klassificeras som funktionshindrade, vilket skapar utmaningar både vid beslut och genomförande av insatser.

Vissa enheter inom daglig verksamhet når sin kapacitetsgräns, vilket kan leda till brist på handledare och eventuella väntetider. Med ökad efterfrågan blir behovet av tydligare rutiner för smidig verksamhet än viktigare, vilket förvaltningen kontinuerligt övervakar och uppdaterar. En ny verksamhet

planeras att öppnas under 2024 för att möta behoven hos den yngre gruppen samt för att hantera det ökade antalet deltagare i den dagliga verksamheten. Denna nya verksamhet kommer att fokusera på digitala färdigheter för intresserade deltagare. Det är också noterat att antalet elever i anpassad skolgång som kan komma att beviljas daglig verksamhet förväntas öka i framtiden, vilket förvaltningen måste beakta vid sina planeringsinsatser.

Det finns potential för förbättringar av den fysiska miljön i verksamheten. Bli det exempelvis för trånga förhållanden kan detta leda till konflikter och brist på möjligheter att tillgodose olika behov, såsom återhämtning och att få komma undan från störande moment. För att adressera detta övervägs inrättandet av ett separat matsalsutrymme hos Finlirarna. Dessutom finns planer på att skapa ett sinnesrum, vilket kan bidra till att skapa en lugnande och roande miljö för deltagarna.

Verksamheten ser potential i att integrera mer habiliterande aktiviteter som är anpassade efter individens behov. Genom att göra detta kan vissa individer bli mer självständiga både i sin vardag och på den dagliga verksamheten. Detta skulle potentiellt förbättra enhetens effektivitet och funktion. Det finns en tydlig möjlighet att stärka samarbetet med rehabiliteringsenheten inom hemsjukvården för att möta detta behov på ett ännu mer omfattande sätt.

10. Slutsats

Analysen pekar på att Oxelösunds kommun följer den nationella trenden för daglig verksamhet och sysselsättning enligt SOL. För att proaktivt hantera detta behov är det viktigt att noggrant observera och förstå hur behoven förändras över tid, särskilt med tanke på den ökande andelen ungdomar som kan behöva daglig verksamhet.

Även om det är svårt att förutsäga framtida behov enbart genom att följa exempelvis antalet elever i anpassad skolgång, är det viktigt att öka medvetenheten kring de faktorer som kan påverka behoven inom LSS, inklusive daglig verksamhet. Genom att kontinuerligt utveckla verksamheten kan kommunen anpassa sig för att möta dessa behov på ett effektivt sätt.

Trots vissa utmaningar visar analysen att Oxelösunds kommun har flera framgångsfaktorer som bidrar till en daglig verksamhet som är anpassad och ändamålsenlig för den aktuella målgruppen. Genom att fortsätta fokusera på individanpassade insatser, mångfald i verksamheterna och kontinuerlig kompetensutveckling för personalen kan kommunen fortsätta att förbättra kvaliteten i sin dagliga verksamhet.

Det är också viktigt att adressera motivationsproblem hos brukarna och främja deras övergång till arbetsmarknaden. Kommunen behöver även anpassa verksamhetens miljö för att möta de olika behoven hos de

individer som beviljas insats. För att hålla koll på behoven kommer förvaltningen att fortsätta att följa antalet platser och ansökningar över tid.

Referenser:

- Socialstyrelsen. (2008). *Daglig verksamhet enligt LSS* (Artikelnummer 2008-131-22). [Daglig verksamhet enligt LSS \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se)
- Socialstyrelsen. (2011). *Bostad med särskild service och daglig verksamhet - En forskningsöversikt* (Artikelnummer 2011-2-6). [Bostad med särskild service och daglig verksamhet \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se)
- Socialstyrelsen. (2019). *Daglig verksamhet, LSS*. Hämtad från: [Daglig verksamhet, LSS - Socialstyrelsen](https://socialstyrelsen.se) Senast uppdaterad: 2022-08-17
- Socialstyrelsen. (2019). *Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning – Lägesrapport 2019* (Artikelnummer 2019-3-7). [Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning – Lägesrapport 2019 \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se)
- Socialstyrelsen. (2022). *Nationella riktlinjer för vård och stöd vid ADHD och autism - Prioriteringsstöd till beslutsfattare och chefer 2022* (Artikelnummer 2022-10-8100). [Nationella riktlinjer för vård och stöd vid ADHD och autism 2022 \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se)
- Socialstyrelsen. (2023). *Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2022* (Artikelnummer 2023-4-8480). [Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2022 \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se)
- *Kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning* (SOSFS 2014:2). Socialstyrelsen. [2014-3-19.pdf \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se)
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (SFS 1993:387). Socialdepartementet. [Lag \(1993:387\) om stöd och service till vissa funktionshindrade | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](https://riksdagen.se)
- Socialtjänstlag (SFS 2001:453). Socialdepartementet. [Socialtjänstlag \(2001:453\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](https://riksdagen.se)

Förvaltningschef

Katarina Haddon

Sektionschef

Anette Lundin

Utvecklingsstrateg

Madelen Grahn

Datum
2024-05-16Dnr
VON.2024.25OXL2
621
v 1.0
2007-
03-13Vård- och omsorgsförvaltningen
Lena Lundin
0155-385 04

Vård- och omsorgsnämnden

Revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd

1. Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens antar förvaltningens förslag till reviderade riktlinjer för ekonomiskt bistånd.

2. Sammanfattning

Rätten till ekonomiskt bistånd regleras i socialtjänstlagen (2001:453) och rättspraxis. Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd (SOSFS 2013:1) och Socialstyrelsens handbok om ekonomiskt bistånd ger stöd i tolkningen av det nationella regelverket.

Vård- och omsorgsförvaltningens riktlinjer för ekonomiskt bistånd kompletterar således ovanstående och syftar till att säkerställa att sökanden erhåller rättssäker handläggning. En individuell prövning ska alltid göras och avsteg ska motiveras. Det ska framgå vad i individens situation som gör att avsteg bedöms vara nödvändigt. Beslut fattas sedan enligt gällande delegationsordning.

Dessa riktlinjer ersätter "Riktlinjer för ekonomiskt bistånd" (Dnr VON. 2022.61) antagna av Vård- och omsorgsnämnden 2022-12-14.

Hela riktlinjen är omarbetad, både i struktur och innehåll, vilket bland annat innebär:

- Det nya förslaget på riktlinjer innehåller en tydligare struktur för att lättare kunna orientera sig i informationen som behandlas.
- De tidigare riktlinjerna saknade viss nödvändig och relevant information om ekonomiskt bistånd som de nu har kompletterats med.
- I tidigare antagna riktlinjer saknas också avsnitt om felaktig utbetalning och förmedlingsmedel, vilket lagts till.
- Förslag om vägledning avseende normer för exempelvis grundutrustning, elförbrukning, bostadsstorlek osv. är tillagd istället för att behandlas i separata bilagor. Procentsats av prisbasbeloppet reglerar istället detta då denna följer den nationella ekonomins utveckling.
- Förslag på beaktande av fritidsaktiviteter för barn på ett mer generöst sätt.

Datum

2024-05-16

VON.2024.25

Beslutsunderlag

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till nya riktlinjer för ekonomiskt bistånd.

Katarina Haddon
Förvaltningschef

Lena Lundin
Enhetschef

Beslut till:

Förvaltningschef (FK)

Enhetschef (FÅ)

Oxelösund

Riktlinjer för Ekonomiskt bistånd

Dokumenttyp Riktlinjer	Fastställd av Vård- och omsorgsnämnden	Beslutsdatum	Reviderat
Dokumentansvarig Enhetschef Ekonomi och integration		Förvaring	Dnr
Dokumentinformation Ersätter riktlinjer antagna av Vård- och omsorgsnämnden den 2022-12-14			

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
2. Utgångspunkter för arbetet med ekonomiskt bistånd.....	4
2.1 Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun.....	4
2.2 Utredning och dokumentation.....	5
2.3 Bedöma rätten till bistånd enligt 4 kapitlet Socialtjänstlagen.....	5
2.4 Vägledning till självförsörjning.....	6
2.5 Samverkan med andra aktörer.....	6
2.6 Barnrättsperspektiv och barnkonsekvensanalyser.....	6
2.6.1 Anmälan om oro för barn.....	7
2.7 Förmedlingsmedel.....	7
2.8 Anmälan/underrättelse till annan instans.....	7
2.8.1 Anmälan om godmanskap/förvaltarskap.....	7
2.8.2 Underrättelse om felaktig folkbokföring.....	8
2.8.3 Underrättelse vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystem.....	8
3 Olika gruppers rätt till bistånd.....	8
3.1 Arbetsföra.....	8
3.2 Hälsorelaterade förhinder.....	9
3.3 Förhinder relaterade till sociala skäl.....	9
3.4 Studerande.....	10
3.4.1 Studier som en förutsättning för arbete.....	10
3.4.2 SFI-studier.....	10
3.4.3 Ungdomar under 21 år.....	10
3.4.4 Studier på grundläggande och gymnasial nivå.....	11
3.5 Företagare.....	11
3.6 Föräldralediga.....	11
3.7 Pensionärer.....	11
3.8 Våldsutsatta.....	12
3.9 Inskrivna för kriminalvård eller rättspsykiatrisk vård.....	12
3.10 Utländska medborgare.....	12
3.10.1 EU-medborgare.....	13
3.10.2 EU/EES-medborgare med uppehålls rätt.....	13
3.10.3 EU/EES-medborgare utan uppehålls rätt.....	13
3.10.4 Asylsökande.....	13
3.10.5 Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige.....	14
3.10.6 Personer med uppehållstillstånd.....	14
3.10.7 Nordiska medborgare.....	14
3.11 Sökanden med tillgångar.....	14
3.11.1 Hemmavarande barns och skolungdomars inkomster.....	14
3.11.2 Lätt realiserbara tillgångar.....	15
3.11.3 Bostad som realiserbar tillgång.....	15
3.11.4 Rådru... ..	16

4	Försörjningsstöd.....	16
4.1	Riksnorm.....	17
4.1.1	Förhöjning av riksnormen.....	17
4.1.2	Sänkning av riksnormen.....	17
4.2	Skäliga kostnader utöver riksnormen.....	17
4.2.1	Boendekostnad.....	17
4.2.2	Hushållsel.....	20
4.2.3	Hemförsäkring.....	21
4.2.4	Medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.....	21
4.	Livsföring i övrigt.....	22
5.1	Hälsa- och sjukvård.....	22
5.2	Tandvård.....	22
5.2.1	Akut tandvård.....	22
5.2.2	Övrig tandvård.....	22
5.2.3	Förebyggande tandvård.....	23
5.3	Glasögon.....	23
5.4	Internetuppkoppling.....	24
5.5	Hemutrustning.....	24
5.5.1	Grundutrustning.....	24
5.5.2	Specifik hemutrustning.....	25
5.6	Spädbarnsutrustning.....	25
5.7	Kostnader för flytt, magasinering och sanering.....	26
5.7.1	Flyttkostnader.....	26
5.7.2	Magasinering.....	26
5.7.3	Sanering.....	26
5.8	Resor.....	27
5.8.1	Arbetsresor.....	27
5.8.2	Bilkostnad.....	27
5.8.3	Umgängesresor.....	27
5.8.4	Resor till begravning.....	27
5.8.5	Övriga resor.....	27
5.9	Begravningskostnad.....	28
5.10	Skulder.....	28
5.10.1	Hyses- och elskulder.....	29
5.11	Fritidsaktiviteter för barn.....	29
5.12	Avgifter för kommunal service.....	29
5.	Felaktig utbetalning (FUT).....	29
6.1	Förebygga felaktiga utbetalningar.....	29
6.2	Misstanke om felaktig utbetalning.....	30
6.3	Beslut om polisanmälan.....	30
6.4	Förutsättningar för beslut om återkrav.....	30

1. Inledning

Rätten till ekonomiskt bistånd regleras i socialtjänstlagen (2001:453) och rättspraxis. Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd (SOSFS 2013:1) och Socialstyrelsens handbok om ekonomiskt bistånd ger stöd i tolkningen av det nationella regelverket.

Vård- och omsorgsförvaltningens riktlinjer för ekonomiskt bistånd kompletterar således ovanstående och syftar till att säkerställa att sökanden erhåller rättssäker handläggning. En individuell prövning ska alltid göras och avsteg ska motiveras. Det ska framgå vad i individens situation som gör att avsteg bedöms vara nödvändigt. Beslut fattas sedan enligt gällande delegationsordning.

Dessa riktlinjer ersätter således styrdokument "Riktlinjer för ekonomiskt bistånd" (Dnr VON. 2022.61) antagna av Vård- och omsorgsnämnden den 2022-12-14.

Som komplement till riktlinjerna har enheten för ekonomiskt bistånd även ett handlägningsstöd i form av arbetsrutiner.

2. Utgångspunkter för arbetet med ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät och är avsett att vara en tillfällig lösning för människor som inte själva kan tillgodose sina behov. Alla människor ansvarar för sitt eget liv och sin försörjning. Rätten till bistånd, i enlighet med lagstiftningen, träder in efter det att alla möjligheter som finns för att klara sin försörjning är uttömda.

Socialtjänstens huvudsakliga uppgift inom ekonomiskt bistånd är att verka för att en persons försörjningssvårigheter blir så kortvariga som möjligt. Detta med fokus på att varaktigt kunna försörja sig själv och leva ett självständigt liv. Arbetet med ekonomiskt bistånd omfattar således två delar där huvudmålet är att *hjälpa den enskilde till självförsörjning*. Under tiden har den enskilde, under vissa förutsättningar och efter en individuell behovsprövning, rätt till *hjälp med försörjningen* i form av ekonomiskt bistånd.

2.1 Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun

Enligt bestämmelserna i socialtjänstlagen (SoL) ansvarar bosättningskommunen för stöd- och hjälpinsatser. Det gäller oavsett om den sökande vistas i bosättningskommunen eller tillfälligt i en annan

kommun. Det är bara i akuta situationer som vistelsekommunen har det yttersta ansvaret för stöd och hjälp enligt socialtjänstlagen. Med bosättningskommun avses den kommun där den sökande är stadigvarande bosatt alternativt har starkast anknytning till.

2.2 Utredning och dokumentation

Utredning och dokumentation inom socialtjänsten regleras bland annat i förvaltningslagen (2017:900) och 11 kap. SoL, samt i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation. Socialtjänstens dokumentation ska ske enligt dessa reglementen.

Utredning ska inledas utan dröjsmål och genomföras alltid i samband med ansökan. Handläggaren ska säkerställa att varje biståndsbeslut grundas på aktuell information om den enskildes situation. I de fall det finns barn i hushållet ska barnens situation beaktas.

2.3 Bedöma rätten till bistånd enligt 4 kapitlet Socialtjänstlagen

Enligt 4 kap. 1 § SoL har den som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt, rätt till bistånd för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Enligt 4 kap. 1 a § SoL kan hemmavarande barn och skolungdomar upp till 21 år ha inkomster från arbete upp till ett prisbasbelopp utan att de beaktas vid prövningen av ekonomiskt bistånd.

För den som har fått försörjningsstöd under sex månader i följd ska 25 procent av inkomsterna av anställning inte beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd, vilket regleras i 4 kap. 1 b § SoL. Denna särskilda beräkningsregel, så kallad jobbstimulans, gäller under två år. Därefter måste kravet på att försörjningsstöd ska ha lämnats under sex månader i följd uppfyllas på nytt för att beräkningsregeln ska gälla igen. Jobbstimulansen gäller inte barns och skolungdomars arbetsinkomster.

Enligt 4 kap. 2 § SoL får socialnämnden bevilja bistånd utöver vad som följer av 1 § om det finns skäl för det. Vid beslut om bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL ska ansökan först prövas och avslagsbeslut ska lämnas enligt 4 kap. 1 § SoL.

Enligt 4 kap. 4 § SoL får socialnämnden begära att en person som får försörjningsstöd ska delta i en av nämnden anvisad praktik eller kompetenshöjande verksamhet. Detta under förutsättning att sökande uppburit ekonomiskt bistånd under viss tid och inte kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Av 4 kap. 5 § framgår sedan, att om en person som har anvisats till praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet avböjer att delta i eller uteblir från verksamheten utan godtagbart skäl, får nämnden avslå ansökan om försörjningsstöd helt eller delvis.

2.4 Vägledning till självförsörjning

Arbetet med att vägleda mot egen försörjning ska inriktas på att motivera individen till att utveckla sina egna resurser. I Oxelösunds kommun ska sökande tillsammans med sin handläggare upprätta och dokumentera en handlingsplan. Denna plan ska utgöra grund för den enskildes väg mot egen försörjning. Rätten till ekonomiskt bistånd förutsätter att den enskilde medverkar till att upprätta en realistisk planering samt inom utsatt tid genomför de aktiviteter som överenskommits.

Målsättningen i Oxelösunds kommun är att samtliga sökanden som har arbetslöshet som försörjningshinder ska erbjudas en kommunal jobbcoach via Drivhuset (kommunens arbetsmarknadsenhet).

2.5 Samverkan med andra aktörer

Samverkan med andra myndigheter är centralt i syfte att stödja den enskilde i dennes väg mot självförsörjning. Handläggaren ska se till att sökanden som har behov av samordnade insatser från socialtjänsten och hälso- och sjukvården får erbjudande om att upprätta en samordnad individuell plan (SIP), i enlighet med 2 kap. 7 § SoL.

Ekonomiskt bistånd har rätt att inhämta uppgifter om sökanden från vissa andra myndigheter enligt 11 kap. 11 § socialtjänstlagen.

Samtycke till att utbyta uppgifter med andra aktörer ska inhämtas från sökanden när det krävs för att utreda rätten till bistånd eller för att upprätta en samordnad planering.

2.6 Barnrättsperspektiv och barnkonsekvensanalyser

I biståndsbeslut som berör barn ska barnets bästa särskilt beaktas, i enlighet med 1 kap. 2 § SoL och artikel 3 i barnkonventionen.

När ett beslut kan få påtagliga konsekvenser för ett barn ska handläggaren genomföra en barnkonsekvensanalys, av vilken det ska framgå hur barnets rättigheter tillgodoses vid ett bifalls- respektive avslagsbeslut.

En barnkonsekvensanalys ska alltid göras vid ansökan om bistånd i en akut nödsituation och i följande situationer:

- hyres- eller elskuld

- tillfälligt boende
- umgängesresor
- ansökningar som direkt avser barnet
- inför beslut om rådrum för att sänka hushållets boendekostnad
- försäljning av bostad
- inför beslut om helavslag på ansökan

I barnkonsekvensanalysen är det viktigt att beakta att vårdnadshavarna ges möjlighet att ta sitt försörjningsansvar, både på kort och lång sikt.

2.6.1 Anmälan om oro för barn

Vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa ska en orosanmälan omedelbart göras i enlighet med 14 kap. 1 § SoL. Oro för att barn far illa kan grunda sig i förhållanden som påverkar vårdnadshavarens omsorgsförmåga. Det kan också avse vårdnadshavarens oförmåga att planera familjens ekonomi och boende samt att ta sitt försörjningsansvar.

Kännedom eller misstanke om att ett barn utsatts för eller bevittnat våld i en nära relation ska alltid anmälas, i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer.

2.7 Förmedlingsmedel

Förmedlingsmedel är en biståndsinsats som beviljas enligt 4 kap. 1 § SoL, som innebär att Vård- och omsorgsförvaltningen förvaltar den enskildes ekonomi.

En enskild som beviljas insatsen kan även ha behov av ekonomiskt bistånd, vilket däremot inte är en förutsättning för att beviljas förmedlingsmedel. Vid utredning av om förmedlingsmedel ska beviljas ska handläggaren ta ställning till om behovet kan tillgodoses genom mindre ingripande åtgärder, såsom:

- betalningsförmedling via bank
- hjälp via släktingar/personligt nätverk eller
- budget- och skuldrådgivning

Om den sökande har ett större behov av stöd för att hantera sin ekonomi ska handläggaren ta ställning till om anmälan om god man eller förvaltare ska göras till överförmyndarnämnden.

2.8 Anmälan/underrättelse till annan instans

2.8.1 Anmälan om godmanskap/förvaltarskap

Om den enskilde kan vara i behov av att förordnas god man eller förvaltare enligt föräldrabalken (1949:381), ska detta anmälas till

Överförmyndarnämnden. Anmälan ska även göras till överförmyndarnämnden om en sökande inte längre bör ha god man eller förvaltare.

Socialnämndens anmälningsskyldighet i dessa fall framgår av 5 kap. 3 § socialtjänstförordningen (2001:937). Särskild delegationsordning gäller för anmälan om god man eller förvaltare.

2.8.2 Underrättelse om felaktig folkbokföring

Enligt 32 c § folkbokföringslagen (1991:481) finns en bestämmelse som reglerar andra myndigheters skyldighet att underrätta Skatteverket om det kan antas att en uppgift i folkbokföringen om en person som är eller har varit folkbokförd är oriktig eller ofullständig.

Underrättelsen i 32 c § folkbokföringslagen innebär att sekretessen bryts enligt 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Uppgifter som omfattas av underrättelsen kan därmed lämnas till Skatteverket utan hinder av sekretess.

2.8.3 Underrättelse vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystem

Kommuner har skyldighet att underrätta andra myndigheter om felaktiga betalningar från välfärdssystem (14 kap. 3 § första stycket SoL). Det innebär att om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp, ska underrättelse om detta lämnas till den myndighet, organisation eller annan kommun som har fattat beslutet.

Av underrättelsen ska det framgå vilka omständigheter som ligger till grund för antagandet, vilket sker i enlighet med 4 § lagen (2009:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Underrättelseskyldigheten är också en så kallad sekretessbrytande bestämmelse som regleras i 10 kapitlet 28 § OSL.

3 Olika grupperns rätt till bistånd

3.1 Arbetsföra

En sökande som har arbetslöshet som försörjningshinder ska stå till arbetsmarknadens förfogande. Det innebär att sökande ska vara inskriven hos Arbetsförmedlingen, vara aktivt arbetssökande och villig att ta erbjudet arbete samt att delta i arbetsmarknadspolitiska åtgärder, till exempel arbetsmarknadsutbildning, praktik eller arbetsrehabiliterande åtgärder. Även SFI-studier och arbetssökarverksamheter räknas som

arbetsmarknadspolitiska åtgärder, enligt rättspraxis.

För att betraktas som aktivt arbetssökande ska den enskilde söka arbete aktivt under hela månaden, även på pendlingsavstånd från Oxelösund. Som pendlingsavstånd räknas en total restid på högst tre timmar per dag. Den enskilde ska söka arbeten som motsvarar dennes kvalifikationer eller som inte kräver särskild utbildning eller erfarenhet. Det är även viktigt att sökaktiviteten styrks med underlag från arbetsgivare.

Den enskilde ska fullfölja den planering som finns med Arbetsförmedlingen för att närma sig egen försörjning och tillgodogöra sig rätt till aktuella ersättningar, såsom aktivitetsstöd eller etableringsersättning. Handläggaren på ekonomiskt bistånd ska dock göra en självständig bedömning av om den sökande står till arbetsmarknadens förfogande. Handlingsplanen bör innefatta, men inte begränsas till, den planering individen har med Arbetsförmedlingen.

3.2 Hälsorelaterade förhinder

För att undantas från kravet att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av hälsorelaterade förhinder, ska den enskilde redovisa ett aktuellt medicinskt underlag som styrker att arbetsförmågan är nedsatt. Om den enskilde är sjukskriven med sjukpenning, alternativt sjuk- eller aktivitetsersättning, ställs inga aktivitetskrav för den andel av heltid som ersättningen omfattar.

Om sökandes arbetsförmåga inte är ordentligt utredd, eller om den enskilde redovisar medicinskt underlag på att arbetsförmågan är nedsatt men saknar ersättning från socialförsäkringssystemet, ska kontakt tas med aktuella samverkansaktörer såsom vården, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Detta i syfte att få arbetsförmågan fastställd, alternativt utreda om sökande uppfyller villkoren för att få ersättning från sjukförsäkringen. Ett verktyg för att uppnå detta är att myndigheterna tillsammans med den enskilde upprättar en samordnad individuell plan (SIP).

Handlingsplanen mot egen försörjning ska tydliggöra den enskildes respektive handläggarens ansvar för att kontakta berörda parter i syfte att få till stånd en samordnad planering.

3.3 Förhinder relaterade till sociala skäl

Personer som befinner sig i aktivt missbruk bedöms ha arbetshinder av sociala skäl. Om den enskilde har ett pågående missbruk ska inte arbetskrav ställas. Arbetet med att upprätta en handlingsplan mot egen försörjning ska istället inriktas på att motivera den enskilde att genomgå rehabiliteringsinsatser för att på sikt komma närmare den reguljära

arbetsmarknaden. Samverkan med relevanta aktörer ska ske för att upprätta en rehabiliteringsplan.

Personer som beviljas heldygnsvård som insats är berättigad till ekonomiskt bistånd på samma villkor som andra. Biståndet ska reduceras för kostnader den sökande inte har under vårdperioden.

3.4 Studerande

Riktlinjerna i detta avsnitt omfattar endast studerande över 18 år. Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigade till ekonomiskt bistånd. Studerande ska i regel ha sin försörjning genom studiestartsstöd eller studiemedel (studiebidrag och studielån) från Centrala studiestödsnämnden, CSN.

Detta gäller inte vid studier i svenska för invandrare, SFI, eftersom den studieformen inte ger rätt till studiestartsstöd eller studiemedel. Om den ena parten i ett hushåll studerar och studierna är en förutsättning för den framtida försörjningen, ska inte krav ställas på att den enskilde ska avbryta studierna för att stå till arbetsmarknadens förfogande. Om den studerande däremot har faktiska möjligheter att få ett arbete utan att fullfölja sina studier, ska den enskilde ställa sig till arbetsmarknadens förfogande för att ha rätt till ekonomiskt bistånd.

3.4.1 Studier som en förutsättning för arbete

Studier som ingår i ett arbetsmarknadspolitiskt program ska godkännas. Studierna ska då ingå i Arbetsförmedlingens planering och innebära berättigande av ekonomisk ersättning i form av aktivitetsstöd.

3.4.2 SFI-studier

SFI-studerande som kan kvalificera sig för insatser hos Arbetsförmedlingen ska vara inskrivna där för att ha rätt till ekonomiskt bistånd.

3.4.3 Ungdomar under 21 år

Enligt 7 kap. 1 § Föräldrabalken (1949:381) upphör försörjningsskyldigheten när ungdomen fyller 18 år. Om ungdomen vid tidpunkten studerar i grundskola, gymnasieskola eller annan jämförlig grundutbildning kvarstår dock försörjningsskyldigheten tills ungdomen fyller 21 år.

Ungdomar under 21 år som studerar på grundläggande eller gymnasial nivå ska erhålla studiebidrag från CSN från och med höstterminen det år de fyller 20 år. Däremot behöver de inte ta studielån, om de påbörjat studierna innan höstterminen det år de fyller 20. Detta gäller såväl ungdomar med

försörjningsskyldiga föräldrar, som ungdomar som saknar försörjningsskyldiga föräldrar, eller har dessa i ett annat land.

3.4.4 Studier på grundläggande och gymnasial nivå

Avseende vuxna studerande på grundläggande och gymnasial är regeln att den enskilde ska söka studiestartsstöd eller studiemedel. Om studiestartsstödet eller studiemedlet tillsammans med övriga inkomster inte räcker till försörjningen, kan studerande på grundläggande och gymnasial nivå beviljas ekonomiskt bistånd som utfyllnad om detta bedöms vara en förutsättning för den framtida försörjningen och möjligheten att ordna ett arbete. Andra alternativ ska då vara uttömda.

3.5 Företagare

Enligt 2 kap. 8 § kommunallagen får en kommun bara ge individuellt inriktat stöd till en enskild näringsidkare om det finns synnerliga skäl för det. Ett företag utgör i många fall också en realiserbar tillgång. Huvudregeln är att företagare som söker ekonomiskt bistånd ska behandlas mycket restriktivt. Om det är aktuellt att bevilja ekonomiskt bistånd bör företagaren som regel avveckla verksamheten och ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. Det kan dock finnas akuta och tillfälliga situationer där personer som driver företag har rätt till ekonomiskt bistånd.

3.6 Föräldralediga

Sökanden som är föräldralediga ska ta ut föräldrapenning på den högsta nivå de är berättigade till sju dagar i veckan. Föräldrapenningdagar behöver inte nyttjas innan barnets födelse.

Den enskilde ska planera för sin försörjning i god tid innan föräldraledigheten upphör, genom att söka arbete eller annan sysselsättning samt ställa barnet i kö till förskola så snart det är möjligt utifrån kommunens eller den enskilda förskolans regelverk. När barnet fyller ett år ska föräldrarna acceptera erbjuden barnomsorgsplats så att båda föräldrarna, under förutsättning att de är arbetsföra, kan ställa sig till arbetsmarknadens förfogande på heltid.

3.7 Pensionärer

Pensionärer har i regel sin försörjning via ålderspension eller äldreförsörjningsstöd. Äldreförsörjningsstöd beviljas dock med en schablonsumma utan individuell behovsprövning. Även personer som uppnått åldern för allmän pension kan därför ha rätt till ekonomiskt bistånd för att uppnå en skälig levnadsnivå, under förutsättning att de sökt alla andra ersättningar de kan vara berättigade till. Krav ställs inte på sökanden att börja ta ut allmän pension innan de uppnått den ålder då de har rätt att söka garantipension och bostadstillägg.

3.8 Våldsutsatta

Socialnämndens ansvar för våldsutsatta personer regleras huvudsakligen i 5 kap. 11 § SoL. I paragrafen framkommer att våldsutsatta särskilt ska beaktas vid biståndsbedömningen. Detta innebär att i det akuta skedet är skyddsbehovet det primära och tillfälligt ekonomiskt bistånd kan beviljas utan sedvanlig prövning av den skyddsbehövandes egna ekonomiska förutsättningar. När situationen stabiliserats ska ekonomisk prövning alltid göras.

Det är också av vikt att uppmärksamma våldsutövare i syfte att kunna erbjuda insatser för att våldet ska upphöra.

3.9 Inskrivna för kriminalvård eller rättspsykiatrisk vård

Sökande som dömts till fängelsestraff ska själva ta reda på huruvida möjlighet finns att omgående påbörja verkställighet. Sökande kan beviljas bistånd enbart i det fall som verkställigheten inte omedelbart kan påbörjas och som längst till dess att verkställigheten kan påbörjas.

För personer inskrivna inom kriminalvården ska kriminalvårdsmyndigheten svara för alla kostnader under verkställighetstiden med undantag för kostnader i form av hyra och uppehälle under frigivningspermission.

För hyra och andra kostnader förknippade med eventuell bostad kan socialtjänsten i vissa fall bevilja boendekostnad under en begränsad tid. Häktade och personer som avtjänar en faktisk strafftid på högst sex månader bör ges ekonomiskt bistånd till den faktiska boendekostnaden under hela häktningstiden respektive strafftiden, om sökanden annars riskerar att bli bostadslösa. Socialnämnden bör rekommendera den enskilde som avtjänar ett straff att hyra ut sin bostad i andra hand, om hyresvärden ger sitt samtycke och om det är lämpligt. Om hyresvärden inte ger något sådant samtycke, kan hyresgästen begära tillstånd till uthyrningen hos hyresnämnden. Socialnämnden bör i förekommande fall ge ekonomiskt bistånd till boendekostnaden i avvaktan på hyresnämndens beslut.

Personer som är häktade, inklusive de som genomgår rättspsykiatrisk undersökning, får häktesbidrag från kriminalvården.

De som genomgår rättspsykiatrisk vård har rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskrivna för vård inom socialtjänsten. Observera att dömda till rättspsykiatrisk vård kan vara berättigad ersättning inom socialförsäkringssystem.

3.10 Utländska medborgare

Det finns olika grupper av utländska medborgare;

- EU-medborgare (med och utan uppehållsrätt)
- Personer utan uppehållstillstånd
- Personer med uppehållstillstånd
- Nordiska medborgare

3.10.1 EU-medborgare

För EU-medborgare gäller så kallade rörlighetsdirektivet som reglerar unionsmedborgarnas rätt till fri rörlighet inom Europa. Reglerna om uppehållsrätt omfattar även medborgare från EES-länderna och avser därmed Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz.

EU-medborgare har rätt att resa in i Sverige utan visum eller uppehållstillstånd och vistas i landet under tre månader. Efter tre månader måste vissa villkor uppfyllas för att ha uppehållsrätt. En EU-medborgare kan återgå till sin rätt att vistas i landet tillfälligt i tre månader genom att lämna landet och sedan återkomma.

Vid en ansökan om ekonomiskt bistånd under de tre första månaderna bedöms deras ansökan på samma sätt som personer som tillfälligt vistas i kommunen.

Vid bedömning av uppehållsrätt, se vidare Socialstyrelsens *handbok om ekonomiskt bistånd* (2021, s. 50) samt Socialstyrelsens *vägledning för socialtjänsten i arbetet med EU/EES-medborgare* (2020).

3.10.2 EU/EES-medborgare med uppehållsrätt

EU/EES-medborgare med uppehållsrätt har samma rättigheter som svenska medborgare. Handläggningen ska då ske på samma sätt som för svenska medborgare. För familjemedlemmar gäller huvudprincipen att deras uppehållsrätt är beroende av anknytningen till en EU/EES-medborgare med uppehållsrätt, såtillvida att dem inte själva har fått uppehållsrätt.

3.10.3 EU/EES-medborgare utan uppehållsrätt

EU/EES-medborgare utan uppehållsrätt har inte rätt till ekonomiskt bistånd förutom vid akuta situationer. En individuell prövning ska alltid göras. Ett avslagsbeslut på grund av att personen inte bedöms ha uppehållsrätt ska innehålla en motivering till varför uppehållsrätt inte kan anses föreligga.

3.10.4 Asylsökande

Den som söker asyl i Sverige får oftast ekonomisk ersättning från Migrationsverket, enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande med flera (LMA). Migrationsverket ansvarar för försörjning och boende för personer som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige.

3.10.5 Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige

Denna grupp vistas i landet utan tillstånd. Orsakerna kan vara att personen fått avslag på ansökan om uppehållstillstånd och fått ett utvisningsbeslut, tiden för uppehållstillstånd har gått ut och ingen förnyad ansökan är gjord eller att personen aldrig har ansökt om uppehållstillstånd.

Dessa personer omfattas av personkretsen enligt LMA men har inte rätt till bistånd enligt LMA. De har därmed inte rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen.

3.10.6 Personer med uppehållstillstånd

Utländska medborgare med uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige och som vistas här har samma rätt till bistånd som svenska medborgare. Utländska medborgare som söker ekonomiskt bistånd ska alltid kunna uppvisa gällande beslut om uppehålls- och arbetstillstånd.

Studierande med uppehållstillstånd ska inte beviljas bistånd annat än i undantagsfall såsom akut nödsituation. Upphållstillståndet har beviljats under förutsättning att försörjningen är tillgodosedd under vistelsen i landet.

3.10.7 Nordiska medborgare

De nordiska länderna har en överenskommelse om att de nordiska medborgarna har rätt att bo i vilket nordiskt land som helst utan att de behöver ansöka om uppehållstillstånd. När nordiska medborgare befinner sig i Sverige likställs de med svenska medborgare enligt lag (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster.

3.11 Sökanden med tillgångar

Vid bedömningen av om den enskilde kan tillgodose sitt behov genom egna tillgångar, ska endast de tillgångar som sökande förfogar över eller kan få tillgång till beaktas. Det kan exempelvis vara aktier och fonder. Det gäller som regel även utbetalningar av lån utan säkerhet och pantlån. Vissa inkomster och tillgångar bör inte påverka rätten till bistånd, i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd.

3.11.1 Hemmavarande barns och skolungdomars inkomster

Enligt 4 kap. 1 a § SoL kan hemmavarande barn och skolungdomar upp till 21 år ha inkomster från arbete upp till ett prisbasbelopp utan att de beaktas vid biståndsprövningen.

I enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd får barn även ha sparade medel upp till 15 procent av prisbasbeloppet, utan att det påverkar föräldrarnas rätt till bistånd för barnet. Samma regel gäller för skolungdomar upp till 21 år enligt Vård- och omsorgsnämndens riktlinjer.

Om barnet eller ungdomen inte har sparade medel sedan tidigare, får arbetsinkomster motsvarande 15 procent av ett prisbasbelopp sparas. Sammantaget får den unge då ha arbetsinkomster motsvarande 1,15 prisbasbelopp, utan att dessa räknas med i biståndsprövningen. Barns och skolungdomars inkomster och sparade medel över ovan nämnda nivåer, ska räknas av mot barnets del i familjens kostnader, inklusive boendekostnaden.

3.11.2 Lätt realiserbara tillgångar

Om den sökande äger en lätt realiserbar tillgång ska handläggaren utreda om den enskilde ska sälja tillgången för att vara berättigad till ekonomiskt bistånd.

Avseende bil som lätt realiserbar tillgång, avser det även avställda bilar och andra fordon. Om den enskilde har en funktionshinderanpassad bil bör bilen inte bedömas som en realiserbar tillgång. Det gäller under förutsättning att den enskildes transportbehov inte kan tillgodoses genom färdtjänst.

Krav på försäljning ska inte ställas för bilar vars värde bedöms understiga 10 procent av ett prisbasbelopp. Om den enskilde har tagit ett lån för bilen ska krav på försäljning inte ställas om försäljningen bedöms ge ett intäktsöverskott på mindre än 10 procent av ett prisbasbelopp, efter att lånet är betalt. I annat fall ska något av följande kriterier vara uppfyllt för att den enskilde ska få behålla bilen:

- den enskilde bor i ett område där allmänna kommunikationer saknas eller där turtätheten är så begränsad att den omöjliggör nyttjande av allmänna kommunikationer för att delta i en daglig sysselsättning, eller
- den enskilde har en sjukdom eller funktionsnedsättning som medför behov av bil.

Om den enskilde bedöms ha behov av bil, ska krav ställas på att byta till en billigare bil om bilens värde bedöms överstiga 30 procent av ett prisbasbelopp.

Sökande ska ges skälig tid att sälja bilen eller tillgången. En månad bör i regel vara en tillräcklig tid för detta.

3.11.3 Bostad som realiserbar tillgång

Om sökandes biståndsbehov bedöms överstiga tre månader ska som regel även krav ställas på att sälja en egenägd bostad, samt andra tillgångar av betydande värde. Det gäller under förutsättning att en försäljning bedöms ge ett intäktsöverskott som motsvarar ett prisbasbelopp eller mer, efter att

lån kopplade till tillgången samt eventuell reavinstskatt och mäklararvode är betalda. Hänsyn bör även tas till sökandes befintliga boendekostnad och om sökande kan antas ha särskilda svårigheter att hitta ett annat boende.

Krav på försäljning ska även ställas gällande en andel av en bostad eller ett fritidshus, såvida det inte finns ett skrivet förbehåll som förhindrar försäljning. Undantag från kravet bör dock göras för bostadsrätter där en annan person tagit hela lånet för bostaden och klienten endast äger en liten andel av bostaden, i syfte att få bostadsrättsföreningens tillåtelse att bo kontinuerligt i lägenheten.

Bostadsrätten eller fastigheten ska som regel värderas av en mäklare innan försäljning. Om barn berörs av beslut om försäljning av en bostad ska handläggaren först göra en barnkonsekvensanalys. Den enskilde ska också ges skälig tid att sälja bostaden.

Undantag från kravet kan göras om det finns mycket särskilda omständigheter som innebär att ett krav på bostadsbyte skulle medföra mycket negativa sociala konsekvenser för den enskilde och dennes familj. Det kan exempelvis gälla sökanden som har ett särskilt stort behov av kontinuitet i sin boendemiljö på grund av ålder i kombination med sviktande hälsa. Sökanden med funktionshinderanpassade bostäder bör som regel också undantas från kravet på bostadsbyte.

3.11.4 Rådrom

Vid krav på avyttring av tillgångar ska sökanden få ett separat beslut om skäligt rådrom för att sälja exempelvis bostad eller bil, med besvärshänvisning. Som regel bedöms fyra månader vara en skälig tid avseende avyttring av bostad, i enlighet med rättspraxis. Under rådromsperioden godtas som regel den faktiska boendekostnaden.

Sökande ska redovisa varje månad vilka åtgärder som vidtagits för att avyttra tillgången. Om rådrommet passerar utan att den enskilde har sålt tillgången, ger det grund för att avslå biståndsansökan helt. Undantag ska göras om sökande trots aktiva åtgärder inte har lyckats få tillgången såld, på grund av omständigheter som han eller hon inte råder över. I så fall kan rådrommet förlängas.

4 Försörjningsstöd

Försörjningsstöd definieras i 4 kap. 3 § Socialtjänstlagen och består av två delar, riksnorm och skäliga kostnader utöver riksnormen.

4.1 Riksnorm

Den del av försörjningsstödet som utgör riksnormen omfattar kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon. För barn i hushållet omfattar riksnormen även barn- och ungdomsförsäkring.

4.1.1 Förhöjning av riksnormen

Om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl ska riksnormen beräknas till en högre nivå i enlighet med 4 kap. 3 § SoL. Det kan vara aktuellt i de fall den enskilde har ökade, godkända omkostnader, exempelvis utifrån medicinska skäl, och omkostnaden inte täcks av annan ersättning (till exempel merkostnadsersättning).

Bistånd kan vara aktuellt först då alla andra lösningar är uttömda. Extra bistånd till kläder och skor ska i regel inte beviljas om det inte föreligger starka medicinska eller andra tungt vägande skäl.

4.1.2 Sänkning av riksnormen

Kostnaderna enligt riksnormen kan även i ett enskilt fall beräknas till en lägre nivå, om det finns särskilda skäl för detta, enligt 4 kap. 3 § SoL. Det gäller om sökanden saknar faktiska kostnader eller har reducerade kostnader för poster som ingår i riksnormen, exempelvis under vistelse i heldygnsvård. Avdrag görs då för livsmedelsnormen, samt eventuella andra poster i riksnormen som tillgodoses genom vårdavgiften, för det antal dagar som vistelsen omfattar.

Det kan även vara aktuellt att reducera riksnormen när en enskild med påvisbart missbruk uppenbart inte använder biståndet till avsett ändamål. Det innebär att del av riksnorm utöver livsmedel ska avslås.

4.2 Skäliga kostnader utöver riksnormen

Försörjningsstöd utöver riksnorm kan lämnas för skäliga kostnader för boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

4.2.1 Boendekostnad

Vid ansökan om ekonomiskt bistånd till boendekostnad ska handläggaren först utreda om den enskilde kan styrka att boendekostnad erhålls, vilket görs genom uppvisande av giltigt kontrakt och korrekt folkbokföring. Om kriterierna är uppfylla prövas huruvida kostnaden är skälig.

Skälig boendekostnad

Vad som utgör en skälig boendekostnad bedöms utifrån vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig, i enlighet

med rättspraxis och Socialstyrelsens allmänna råd.

Vård- och omsorgsförvaltningen har normer för godtagbar boendekostnad utifrån hushållets storlek, som utgår från medelhyrorna hos Oxelösunds kommunala bostadsbolag Kustbostäder. Kostnader för tillval till bostaden i standardhöjande syfte godtas som regel inte. Undantag görs om tillvalen redan fanns när den enskilde flyttade in i bostaden eller har beslutats av fastighetsägaren.

Bostadens storlek ska vara skälig i förhållande till den enskildes familjesituation. Nedanstående kan anses vara skälig storlek:

1 rum och kök	Maximalt 2 vuxna
2 rum och kök	3–4 personer (beroende på barnens ålder)
3 rum och kök	4–6 personer (beroende på barnens ålder)
4 rum och kök	5–8 personer (beroende på barnens ålder)
5 rum och kök	8–11 personer (beroende på barnens ålder)

Om antalet personer i lägenheten är färre än ovan angivet kan det bli aktuellt att hänvisa sökande till möjligheten att byta till mindre bostad.

Rådrom för att sänka boendekostnad

Om klientens biståndsbehov bedöms överstiga tre månader ska krav på bostadsbyte ställas om klientens boendekostnad är oskäligt hög. För att bedömas som skälig får boendekostnaden inte överstiga normerna för godtagbar kostnad med mer än 5 procent.

Om barn berörs av krav på bostadsbyte ska handläggaren göra en barnkonsekvensanalys. Undantag från kravet på bostadsbyte ska göras om det finns särskilda omständigheter som innebär att kravet skulle medföra omfattande sociala konsekvenser för den enskilde och dennes familj.

Som regel bedöms fyra månader vara en skälig tid, i enlighet med rättspraxis. Under rådromsperioden godtas som regel den faktiska boendekostnaden. Sökande ska redovisa sina åtgärder för att sänka boendekostnaden varje månad. Om den enskilde efter att rådrommet passerat inte bedöms ha vidtagit tillräckliga åtgärder, ska i regel endast godtagbar boendekostnad beviljas. Om den enskilde däremot har sökt aktivt efter annat boende hos olika fastighetsägare och i olika kommuner under hela rådromsperioden, men trots det inte har lyckats sänka sin boendekostnad, kan rådrommet förlängas. Detta görs restriktivt och har sin grund i en ny prövning.

Andrahands- och inneboendekontrakt

Vid andrahands- och inneboendekontrakt ska en skälighetsbedömning också göras utifrån vad bostaden har för ursprunglig eller total

hyreskostnad. Sökande som bor i andra hand eller är inneboende ska därför redovisa underlag som styrker att den avtalade kostnaden är skälig.

Om ett boende som hyrs ut i andra hand eller till inneboende är möblerat godtas ett hyrespåslag med högst 10–15 procent till den hyra som beviljas, enligt 12 kap. 55 § jordabalken (1970:994). Tillägg för exempelvis el och bredband får göras för sökandes andel av de kostnader som förstahandshyresgästen själv har.

Vid inneboendekontrakt ska handläggaren göra en bedömning av huruvida det rör sig om en hushållsgemenskap, exempelvis med ett kvarboende vuxet barn eller en förälder. Vid hushållsgemenskap bör hyresdelen vara proportionerlig till den andel av lägenheten som sökande disponerar, i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd.

För inneboende som inte har hushållsgemenskap med lägenhetsinnehavaren ska hyresdelen motsvara den totala hyreskostnaden för lägenheten, delad med antal personer som bor i lägenheten.

Om sökande själv har en inneboende i sin bostad, inklusive ett hemmaboende vuxet barn som sökande inte längre är försörjningsansvarig för, ska hyresdel från den inneboende medräknas som inkomst för hushållet. För sökande som är inneboende bör krav ställas på att redovisa kontoutdrag med varje ansökan, för att säkerställa att sökande har en faktisk boendekostnad.

Vid misstanke om att ett vuxet barn eller en annan person är inneboende hos den enskilde utan att vara folkbokförd där, ska detta utredas vidare.

Egenägd bostad

Om sökande bor i en egenägd bostadsrätt eller fastighet ska handläggaren ta ställning till om bostaden utgör en realiserbar tillgång som ska säljas för att sökande ska ha rätt till ekonomiskt bistånd. Se vidare i avsnittet *Bostad som realiserbar tillgång* (punkt 3.11.3).

Om bistånd beviljas till boendekostnad för en egenägd bostad, ska kostnaden bedömas i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd. Det innebär att för en bostadsrätt medräknas månadsavgiften, uppvärmningskostnaden samt räntekostnaden för lån som tagits för inköp och underhåll av bostaden.

För en fastighet medräknas tomträttsavgälden och räntekostnaden för lån som tagits för inköp och underhåll av fastigheten, samt nödvändiga driftkostnader såsom kostnader för uppvärmning, sophämtning, vatten och avlopp. Om sökande har beviljats skattejämkning för räntekostnaden och tomträttsavgälden medräknas hela kostnaden. I annat fall medräknas inte tomträttsavgälden, samt endast 70 procent av räntekostnaden, eftersom

tomträttsavgälden samt resten av räntekostnaden är avdragsgilla i deklARATIONEN.

Amorteringar på lån ska aldrig medräknas i boendekostnaden.

Byte till dyrare bostad

Hushåll med oskäligt låg boendestandard eller oskäligt liten boendeyta kan flytta till en dyrare bostad, om kostnaden för det nya boendet är godtagbar i förhållande till hushållets storlek. Om kostnaden överstiger godtagbar nivå, beviljas i regel bistånd endast för godtagbar kostnad.

Detsamma gäller som regel vid flytt från annan kommun till en bostad med en kostnad över godtagbar nivå. Om sökande ökar sin boendekostnad genom att flytta från en bostad med skälig yta och standard beviljas endast bistånd för den tidigare boendekostnaden.

Bistånd till ungdomar för hyresdel eller eget boende

När en ungdom bor kvar i föräldrahemmet efter att föräldrarnas försörjningsskyldighet har upphört, ska hyresdel från ungdomen medräknas som inkomst för hushållet. Om en ungdom mellan 18 och 25 år som bor hemma hos sina föräldrar själv har behov av ekonomiskt bistånd, kan han eller hon beviljas hyresdel för sin del av boendekostnaden förutsatt att;

- Föräldrarna själva har ekonomiskt bistånd *eller*
- Ungdomen fortlöpande har betalat sin del av hyran även innan behovet av ekonomiskt bistånd uppstod *eller*
- Om det har skett en faktisk förändring i ungdomens eller föräldrarnas ekonomiska situation, som innebär att ett behov av bistånd till hyresdel har uppstått (RÅ 1994 ref. 61).

Ungdomar under 25 år har inte en självklar rätt till bistånd för eget boende även om föräldrarnas försörjningsskyldighet har upphört – inte ens om ungdomen redan har flyttat till ett eget boende när biståndsbehovet uppstår. Särskilda skäl att bevilja bistånd till kostnad för eget boende kan enligt rättspraxis vara att familjen är mycket trångbodd eller att det föreligger svåra personliga motsättningar i familjen (RÅ 1997 ref. 79). Innan en ungdom under 25 år beviljas bistånd till eget boende ska handläggaren göra en särskild prövning.

4.2.2 Hushållsel

Ekonomiskt bistånd ska beviljas till faktiska skäliga kostnader för hushållsel. Elnätsavgiften går inte att påverka och godtas därför under förutsättning att den är korrekt beräknad.

Vård- och omsorgsförvaltningen har normer för skälig månadsförbrukning av hushållsel, som bygger på Konsumentverkets beräkningar av genomsnittlig elförbrukning för olika hushåll av olika storlek.

Normer för skälig månadsförbrukning av hushållsel utifrån hushållets storlek

Antal personer	Antal kilowattimmar (kWh)
1 person	180 kWh
2 personer	240 kWh
3 personer	280 kWh
4 personer	340 kWh
5 personer	380 kWh
6 personer	430 kWh
7 personer	460 kWh
Fler än 7 personer	460 kWh + 30 kWh per ytterligare person,

Normerna gäller vid boende i hyreslägenhet. För andra boendetyper ska en individuell bedömning göras utifrån sökandes förbrukning och faktiska kostnad. Om sökande är inneboende hos någon annan eller har en inneboende i sin bostad ska kostnaden för elnätsavgiften och elförbrukningen delas med antalet boende i bostaden, såvida inte elkostnaden ingår i inneboendekontraktet.

Vid orimligt hög eller låg elförbrukning ska handläggaren utreda vad det beror på. Som regel godtas faktiska kostnader för hushållsel motsvarande en elförbrukning som överstiger normerna med maximalt 15 procent. Sökande ska ges möjlighet att sänka en hög elförbrukning innan en del av elkostnaden avslås. En månad bör som regel vara en tillräcklig tid för det. Därefter ska som regel endast kostnaden för skälig förbrukning enligt normen plus 15 procent beviljas.

4.2.3 Hemförsäkring

Ekonomiskt bistånd beviljas till faktisk skälig kostnad för hemförsäkring som omfattar egendomsskydd, rättsskydd, ansvarsskydd och överfallsskydd. Bistånd beviljas inte till tilläggsförsäkringar. Om sökanden är medlem i en fackförening bör behov av hemförsäkring via fackföreningen tecknas om det medför lägre kostnad. Kostnaden ska styrkas med ett försäkringsbrev. Bistånd till hemförsäkring beviljas månadsvis.

4.2.4 Medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa

Ekonomiskt bistånd beviljas till faktisk kostnad för medlemskap i fackföreningar och arbetslöshetskassa för sökande som är eller bedöms kunna bli arbetsföra inom överskådlig tid.

Om sökande har en anställning som kvalificerar till arbetslöshetsförsäkringen ska sökanden ansöka om medlemskap i en arbetslöshetskassa, i syfte att kunna tillgodogöra sig ersättning från arbetslöshetsförsäkringen i ett senare skede.

4. Livsföring i övrigt

5.1 Hälsa- och sjukvård

Ekonomiskt bistånd beviljas för avgifter för hälso- och sjukvård samt sjukresor som omfattas av högkostnadsskyddet. Under en tolv månadersperiod beviljas maximalt det belopp som motsvarar egenavgiften i högkostnadsskyddet. Kostnad för uteblivet besök ersätts inte.

Vidare beviljas ekonomiskt bistånd för kostnader för läkemedel, hjälpmedel och förbrukningsmaterial som omfattas av högkostnadsskyddet. Underlag ska redovisas som styrker att kostnaden omfattas av högkostnadsskyddet. Bistånd för läkemedel som inte ingår i högkostnadsskyddet beviljas endast efter intyg från läkare som styrker att medicinen är nödvändig och inte är ersättningsbar med annat läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet.

5.2 Tandvård

Ekonomiskt bistånd beviljas till de skäliga kostnader för nödvändig tandvård som återstår sedan den enskilde nyttjat det statliga tandvårdsstödet. Bedömningen av om kostnaden är skälig ska göras utifrån tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets referensprislista. Ekonomiskt bistånd kan beviljas till behandlingskostnader som överstiger referenspriset med maximalt 15 procent. Kostnad för uteblivet besök ersätts inte.

5.2.1 Akut tandvård

Med nödvändig akut tandvård avses exempelvis behandling av akuta inflammationer och smärttillstånd, provisoriska fyllningar och reparationer av protetik. Den enskilde behöver inte lämna in kostnadsförslag innan behandlingen, utan lämnar in underlag som styrker kostnaden i efterhand.

5.2.2 Övrig tandvård

Bistånd beviljas som regel endast om den enskilde inte bedöms kunna betala tandvården själv inom en sex månadersperiod. Behovet ska som regel ha uppstått nyligen och sökande ska vara i behov av behandling omgående på grund av allvarlig risk för hälsan eller risk för att tandstatusen snabbt kan försämrats.

För bistånd till övrig tandvård ska biståndsbedömningen baseras på kostnadsförslag. Kostnadsförslag ska bedömas av Vård- och omsorgsnämndens konsulttandläkare om kostnaden uppgår till 5000 kronor eller mer.

Ett kostnadsförslag som tillstyrker behandling betraktas som giltigt i maximalt sex månader. Om den enskilde inte har påbörjat behandlingen

inom denna tid behöver personen inkomma med ett nytt kostnadsförslag för att kunna beviljas ekonomiskt bistånd för kostnaden. Om extra kostnader tillkommer under pågående behandling, ska sökande lämna in ett nytt kostnadsförslag för dessa. Om de behandlingar som kostnadsförslaget omfattar inte hinner slutföras inom sex månader, kan kostnadsförslaget giltighetstid förlängas av socialsekreterare efter dialog med den enskilde och vårdgivaren. Giltighetstiden kan förlängas i maximalt fyra månader. Därefter krävs nytt kostnadsförslag.

5.2.3 Förebyggande tandvård

Personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd, det vill säga som uppburet bistånd under minst tio av föregående tolv månader, kan beviljas bistånd till undersökning i förebyggande syfte en gång vartannat år. Den enskilde behöver då inte lämna in kostnadsförslag innan undersökningen utan som redovisar kostnaden i efterhand.

5.3 Glasögon

Vid misstänkt synnedläggelse beviljas bistånd till faktisk kostnad för synundersökning med maximalt 1 procent av prisbasbeloppet. Kostnaden beviljas som regel högst en gång vartannat år.

Vid behov av glasögon som har styrkts av en legitimerad optiker eller ögonläkare beviljas bistånd till glasögonbågar och enkelslipade standardglas för faktisk kostnad, som regel med maximalt 2 procent av prisbasbeloppet. Den enskilde ska inhämta kostnadsförslag innan bistånd beviljas. Kostnader utöver detta, för övrig behandling av glasen, godtas endast om behovet är styrkt av optiker eller läkare. Bistånd beviljas till faktiska skäliga kostnader för kontaktlinser, om behovet har styrkts av läkare och linser är det endas alternativet.

Vid förändring av synnedläggelsen kan bistånd beviljas till nya glasögon efter intyg från ögonläkare eller optiker som styrker behovet. Som regel beviljas bistånd till nya glasögon maximalt en gång vartannat år. Vid ansökan om bistånd för att ersätta trasiga glasögon ska en bedömning göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Om bistånd beviljas ska den enskilde nyttja hemförsäkringen om självriskan är lägre än kostnaden för nya glasögon.

Barn och unga till och med 19 år får bidrag för glasögon och kontaktlinser av regionen. De flesta optiker tillhandahåller glasögon för barn som inte kostar mer än vad regionens bidrag uppgår till och som regel tillgodoses barns behov av glasögon därför genom regionens bidrag. Om kostnadsfria glasögon inte finns att tillgå eller om barnet har ett medicinskt behov av glasögon som är styrkt av läkare och som inte täcks av regionens bidrag, kan bistånd beviljas till den kostnad som återstår.

5.4 Internetuppkoppling

Enligt rättspraxis ingår som regel internetuppkoppling i hemmet i en skälig levnadsnivå, eftersom det vanligen krävs för att effektivt kunna ta del i samhällslivet.

Om internetuppkoppling inte ingår i den enskildes telefonabonnemang eller tillgodoses via kontantkort, eller om den surfmängd som ingår inte tillgodoser hushållets behov, beviljas bistånd till detta för faktisk kostnad, med maximalt 0,6 procent av prisbasbeloppet per månad.

Vad som är en tillräcklig surfmängd avgörs utifrån en individuell bedömning av hushållets behov. Hushållets medlemmar ska ha möjlighet att söka arbete samt sköta myndighetskontakter och bankärenden. Särskild hänsyn ska tas till skolelever.

För sökande som är inneboende hos någon annan eller har en inneboende i sin bostads, ska kostnaden för internetuppkoppling delas med antalet boende i bostaden. Detta såvida inte kostnaden tillgodoses genom telefonabonnemang eller kontantkort eller ingår i inneboendekontraktet.

5.5 Hemutrustning

Bistånd till hemutrustning beviljas endast om den sökande har ett särskilt behov av utrustningen och behovet inte kan tillgodoses på något annat sätt. Den sökandes biståndsbehov ska bedömas överstiga tre månader.

När hemutrustning ska beviljas kan vägledning i vad som är en skälig kostnad ges i Konsumentverkets beräkningar. I bedömningen ska följande övervägas:

- Är behovet akut och nödvändigt för att sökande med kort varsel ska kunna flytta in i en anvisad bostad?
- Kommer sökanden att inom rimlig tid själv kunna skaffa sig eller komplettera en hemutrustning?
- Vilka möjligheter har sökanden haft att spara till eller planera för boende och hemutrustning?
- Om behovet av bistånd är föranlett av en orsak som kan täckas av hemförsäkring ska detta alltid prövas i första hand.
- När det gäller barnfamiljer ska beaktas om särskilt behov finns hos barnen?
- Vilken hjälp kan den sökande få av nätverket?

5.5.1 Grundutrustning

Bistånd till grundutrustning vid bosättning ska bedömas restriktivt och endast beviljas vid särskilda skäl eller om behovet är akut och inte kan tillgodoses på annat sätt. Vid beslut om grundutrustning beviljas maximalt

12 procent av prisbasbeloppet för en ensamstående person. Biståndet kan ökas med högst 4 procent för varje ytterligare person i hushållet.

5.5.2 Specifik hemutrustning

Vård- och omsorgsförvaltningen har normer för vilka belopp som maximalt beviljas för olika typer av hemutrustning. Biståndet beviljas till sökande som har tillfälligt behov av bistånd men inte kan vänta med inköp tills de har egen inkomst.

Om den faktiska kostnaden är lägre än normen beviljas faktisk kostnad. Annan typ än den som listas nedan beviljas endast om den sökande har särskilt behov av den. Beloppen förutsätter att merparten av hemutrustningen köps in begagnad. Utifrån det bistånd som beviljas är det dock upp till den sökande att avgöra vad som ska inhandlas och var.

Normer för hemutrustning, maximalt belopp som beviljas i procent av prisbasbeloppet	
Typ av hemutrustning	Procent av prisbasbelopp
Säng per person, inklusive madrass	3
Hopfällbar gästsäng för umgängesbarn	1
Köksbord och stolar	1
Soffa	2
Soffbord/tv-bänk	0,5 %, per möbel
Lampor	0,5 %, för hela bostaden
Husgeråd (full utrustning)	2
Dammsugare och övrig städutrustning	1
TV inkl. digitalbox	2
Dator, surfplatta eller mobiltelefon	3

5.6 Spädbarnsutrustning

Den sökande har i första hand ett ansvar att planera sin ekonomi så att nödvändiga inköp inför ett barns födelse kan göras genom sparutrymmet i riksnormen. Om den sökande inte har kunnat göra nödvändiga inköp av spädbarnsutrustningen och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, kan ekonomiskt bistånd beviljas till den utrustning som saknas. Det gäller framförallt vid första barnets födelse. Familjer som har barn sedan tidigare förutsätts i hög grad kunna återanvända utrustning.

Normer för spädbarnsutrustning, maximalt belopp som beviljas i procent av prisbasbeloppet	
Typ av spädbarnsutrustning	Procent av prisbasbelopp
Säng inklusive madrass, sängkläder och tillbehör	2,5
Barnvagn med tillbehör	3
Bilbarnstol	1

Bärsele	1
Badutrustning	0,25
Skötbädd med tillbehör	0,25

Extra bistånd till bebiskläder beviljas inte utan får tillgodoses av klädposten i riksnormen efter barnets födelse.

5.7 Kostnader för flytt, magasinering och sanering

5.7.1 Flyttkostnader

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till flyttkostnad om flytten är nödvändig för att den enskilde ska uppnå en skälig levnadsnivå. Det kan handla om flytt från en bostad med oskäligt liten boendeyta eller låg standard, eller uppbrott från en relation där det förekommer våld. Bistånd till flyttkostnad kan också beviljas om Vård- och omsorgsförvaltningen ställt krav på den sökande att byta till en billigare bostad för att vara berättigad till ekonomiskt bistånd eller om flytten är nödvändig för att komma ut i egen försörjning genom arbete på annan ort.

Bistånd till flyttkostnad bör omfatta lägsta tillgängliga kostnad för hyra av bil inklusive försäkring och drivmedel. Bistånd till kostnad för flyttfirma samt flyttstädning beviljas endast om den sökande på grund av exempelvis ålder, sjukdom eller våldsutsatthet inte kan flytta på egen hand och inte har något privat nätverk som kan hjälpa till. Den sökande ansvarar för planering av sin ekonomi för att dubbla boendekostnader undviks. Bistånd till dubbla boendekostnader beviljas enbart om det finns särskilda skäl.

5.7.2 Magasinering

Sökande som saknar egen bostad ska i första hand uttömma möjligheten att förvara tillhörigheter hos sitt nätverk. Om behovet inte kan tillgodoses på det sättet och det bedöms som skäligt med hänsyn till värdet på tillhörigheter som ska förvaras, kan ekonomiskt bistånd beviljas till magasinering för en begränsad period. Bistånd till magasinering beviljas som regel under maximalt sex månader och rätten till bistånd till kostnaden, bedöms på månatlig basis.

5.7.3 Sanering

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till sanering om mycket särskilda skäl föreligger. Det kan exempelvis vara att bostaden måste saneras för att den sökande ska beviljas insatser från annan huvudman. Bistånd till sanering beviljas med maximalt ett prisbasbelopp.

5.8 Resor

Bistånd beviljas till faktiska kostnader för det antal resor som den sökande har behov av alternativt månadskort om det ger en lägre totalkostnad.

5.8.1 Arbetsresor

Som arbetsresor räknas resor till och från en arbetsplats, arbetsmarknadsåtgärd eller anställningsintervju samt möten hos Arbetsförmedlingen. Även resor till och från studier som ingår i den sökandes planering räknas som arbetsresor.

5.8.2 Bilkostnad

Om den enskilde har behov av bil kan rätt till ekonomiskt bistånd till kostnader för bilen föreligga. Om den sökande har undantagits kravet att sälja sin bil på grund av bilens ringa värde, har sökande inte rätt till bistånd för kostnader kopplade till bilen.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till kostnader för drivmedel för resor som sökande har skäligt behov av, bilskatt, besiktning samt skälig kostnad för bilförsäkring (trafik- eller halvförsäkring). Bistånd beviljas inte till kostnader för bilservice och reparationer eller inköp av tillbehör.

5.8.3 Umgängesresor

Bistånd beviljas till skäliga kostnader för att ett barn ska kunna umgås med sin förälder som bor på annan ort. Enligt rättspraxis ska bedömningen av skäliga kostnader för umgänge anpassas till vad en familj i allmänhet har råd med (RÅ 1987 ref. 109 och RÅ 1994 ref. 81). Umgängesföräldern har det primära ansvaret för att bekosta umgängesresor, men enligt 6 kap. 15 b § första stycket föräldrabalken ska den förälder som barnet bor med vara med och dela på kostnaderna utifrån sin ekonomiska förmåga.

Vid bedömningen av hur ofta kostnader för umgänge ska beviljas bör hänsyn tas till avgörande i domstol som reglerar umgänget eller avtal om umgänge, om sådant finns.

5.8.4 Resor till begravning

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till skälig kostnad inom landet till begravning av en nära anhörig. Med nära anhörig avses framförallt make, maka, barn som tillhör sökandes hushåll, förälder, syskon, mor- eller farföräldrar. Skälig kostnad för tåg- eller bussresa alternativt drivmedel om sökande bedöms vara i behov av bil.

5.8.5 Övriga resor

Ekonomiskt bistånd beviljas till resor som överstiger gång- och cykelavstånd för att besöka myndigheter som sökande har ärenden hos.

Vidare beviljas även resor till vård och behandling samt för att hämta ut medicin. Avstånd som understiger fem kilometer bedöms som gång- och cykelavstånd. En annan bedömning kan göras för sökande på grund av ålder eller medicinska skäl.

Skolbarn- och ungdomar får sitt eventuella behov av skolresor tillgodosett av skolan och ska inte beviljas bistånd till detta.

5.9 Begravningskostnad

Begravningskostnader täcks i första hand av tillgångarna i dödsboet och går före alla andra kostnader som kan belasta dödsboet.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till begravningskostnad med maximalt ett halvt prisbasbelopp, om dödsboet helt eller delvis saknar tillgångar. Beloppet ska täcka kostnaderna för att möjliggöra en värdig begravning, såsom kista, transport till gravplats i Sverige, gravsten med inskription, blomdekoration, enkel förtäring för de närmsta anhöriga och eventuellt arvode till begravningsförrättaren.

Bistånd kan beviljas till en begravning som ska ske utomlands med samma belopp som om begravningen skulle skett i Sverige. Bistånd beviljas inte till kostnaden för att transportera den avlidne till hemlandet.

Socialtjänsten kan beakta om den avlidne har givit bort eller sålt tillgångar förmånligt till en dödsbodeläggare strax före dödsfallet (RÅ 1989 ref 64; RÅ 1995 ref 48 och RÅ 1994 ref. 53). Om det kan finnas försäkringar i dödsboet som täcker begravningskostnaderna helt eller delvis, bör bistånd beviljas enligt 4 kapitlet 1 § SoL, med villkor om återbetalning enligt 9 kapitlet 2 §, 1 stycket SoL.

5.10 Skulder

Ekonomiskt bistånd till skulder beviljas endast om det skulle få allvariga konsekvenser för sökande om skulden inte regleras. Det gäller framför allt hyres- och elskulder.

Bistånd till skulder kan beviljas om bedömningen görs att sökande skulle ha beviljats ekonomiskt bistånd för den kostnad som gett upphov till skulden om personen hade ansökt om det. Det ska dock finnas godtagbara skäl till att den enskilde inte ansökt om biståndet i tid.

Ekonomiskt bistånd beviljas i regel inte till personer med utmätning hos Kronofogdemyndigheten, eftersom förbehållsbeloppet vid utmätning, det vill säga det som den enskilde har till sitt förfogande, ska sättas så det motsvarar en skälig levnadsnivå.

5.10.1 Hyres- och elskulder

Vid hyres- eller elskulder ska sökande som regel ha fått besked om avhysning eller avstängning av elen om inte skulden regleras, för att bistånd ska beviljas. Möjligheterna att få anstånd eller att upprätta en avbetalningsplan ska vara uttömda. Det ska framgå av utredningen av vilken anledning skulden har uppkommit och vilka åtgärder som vidtagits för att en ny skuld inte ska uppstå.

Om barn berörs av beslutet ska en barnkonsekvensanalys genomföras inför beslutet.

5.11 Fritidsaktiviteter för barn

I FN:s konvention om barns rättigheter (barnkonventionen) anges att barn har rätt till vila och fritid, lek och rekreation samt rätt att delta i det kulturella och konstnärliga livet. Bistånd till barns fritidsaktiviteter, som inte ingår i riksnormen kan beviljas, särskilt för barnfamiljer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. I bedömningen bör socialtjänsten ta hänsyn till de sociala och hälsomässiga aspekterna av deltagande i fritidsaktiviteter samt att det kan vara en kompensatorisk faktor i barnets uppväxt. Se vidare i Socialstyrelsens handbok: Ekonomiskt bistånd – handbok för socialtjänsten, kapitel försörjningsstöd, avsnitt särskilda skäl till att beräkna kostnader till en högre eller lägre nivå.

5.12 Avgifter för kommunal service

Den enskilde ska i första hand se över sina möjligheter till nedsättning av de kommunala avgifterna. Bistånd till avgift för barnomsorg och äldreomsorg beviljas annars för att sökande ska uppnå skälig levnadsnivå.

5. Felaktig utbetalning (FUT)

6.1 Förebygga felaktiga utbetalningar

Felaktiga utbetalningar kan uppstå av olika orsaker. De kan uppstå till följd av brister i ärendehantering, genom att den enskilde saknar kunskap om regelsystemet eller att den enskilde medvetet lämnar oriktiga uppgifter. För att förebygga att felaktiga utbetalningar sker är det således av vikt att informera den enskilde om rättigheter och skyldigheter i samband med biståndsprövningen. Genom noggrann handläggning och kontroll av de uppgifter den enskilde lämnar i sin ansökan ska felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd förebyggas.

6.2 Misstanke om felaktig utbetalning

Om det i ett ärende upptäcks att det finns en misstanke om att en eller flera månaders bistånd har beviljats på felaktiga grunder ansvarar socialsekreterare för att utreda och bedöma om upptäckten påverkar rätten till bistånd framöver.

En utredning om misstanke om felaktig utbetalning inleds enligt 11 kapitlet 1 § SoL. Utredningen syftar till att klargöra om det skett en felaktig utbetalning eller inte. Utifrån utredningen bedöms sedan om det finns grund för beslut om återkrav och/eller polisanmälan. Socialtjänsten återkräver felaktiga utbetalningar enligt 9 kap. 1 § SoL och är skyldiga att polisanmäla misstanke om bidragsbrott enligt 6 § bidragsbrottslagen.

Utredning av misstanke om felaktig utbetalning ska bedrivas åtskild från eventuell parallell biståndsutredning och genomförs alltid av en annan handläggare.

6.3 Beslut om polisanmälan

Polisanmälan enligt 6 § bidragsbrottslagen (2007:612) ska ske när det finns anledning att anta att ett brott har begåtts. Innan en polisanmälan görs ska ställningstagande till om eventuellt uppsåt eller om grov oaktsamhet föreligger. Om det finns en brottsmisstanke får kommunen inte avstå från att göra polisanmälan för att personen har återbetalat det felaktigt utbetalda beloppet.

Innan beslut om polisanmälan ska utredningen av den felaktiga utbetalningen vara klar och ligga till grund för beslutet. Socialtjänsten är inte skyldig att underrätta den enskilde om att polisanmälan görs eftersom åtgärden inte är ett sådant förvaltningsbeslut som avses i 21 § FL och faller utanför ramen för myndighetsutövningen.

6.4 Förutsättningar för beslut om återkrav

Enligt 9 kap. 1 § SoL får socialnämnden återkräva ekonomiskt bistånd som betalats ut för mycket om någon:

- Har lämnat oriktiga uppgifter
- Har låtit bli att lämna uppgifter
- På annat sätt har förorsakat att ekonomiskt bistånd beviljats felaktigt eller med för högt belopp

Socialtjänsten kan återkräva för högt utbetalt bistånd även om den enskilde inte haft för avsikt att orsaka en felaktig utbetalning. Det räcker med att felaktiga uppgifter faktiskt har lämnats och att detta orsakat den felaktiga utbetalningen från socialtjänstens sida.

Paragrafen omfattar inte enbart uppgifter som den enskilde lämnar eller

utelämnar, utan även om personen på annat sätt orsakat felaktig utbetalning. Det kan vara fråga om att den enskilde lämnat oriktig handling, manipulerat närvarorapport eller ansökt om bistånd för en utgift som han eller hon inte har för avsikt att betala. I det senare fallet ska socialtjänsten styrka att den enskilde inte hade för avsikt att betala utgiften som han eller hon sökte bistånd för.

6.5 Uppföljning av återkrav

Socialtjänsten ska verka för att den enskilde frivilligt återbetalar återkravet. Huvudregeln är att en person som har fått för mycket pengar snarast ska återbetala hela summan.

I de fall en frivillig återbetalning inte fungerar ska socialsekreterare initiera utredning med frågeställning om ersättningstalan hos Förvaltningsrätten. Detta då socialtjänstens beslut om återkrav saknar exekutionstitel till dess att ansökan om ersättningstalan har bifallits i domstol.

Enligt 9 kap. 4 § SoL får socialnämnden helt eller delvis efterge ersättningsskyldighet som föreligger enligt 9 kap. 4 § SoL. Detta ska göras i de fall det framkommer nya uppgifter som visar att beslutet varit helt eller delvis inkorrekt. Återkravet bör också efterges om det är uppenbart att den enskilde inte får betalningsförmåga inom 3 år från att den felaktiga betalningen skedde.

Datum
2024-05-20Dnr
VON.2024.27OXL2
621
v 1.0
2007-
03-13Vård- och omsorgsförvaltningen
Lena Lundin
0155-385 04

Vård- och omsorgsnämnden

Riktlinjer LSS

1. Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens förslag till riktlinjer LSS.

2. Sammanfattning

Kommunen har tidigare inte haft några antagna riktlinjer gällande Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det har i stället funnits en vägledning för handläggare.

Syftet med riktlinjerna är att skapa ett enhetligt synsätt vid bedömningen av rätten till insats. De ska säkerställa att kommuninvånarna behandlas lika samt i förekommande fall ange en ambitionsnivå för insatser till personer med funktionsnedsättning.

Riktlinjerna är vägledande och gäller aldrig utan undantag. En helhetsbedömning av den enskildes totala situation måste alltid göras i varje enskilt fall. Ytterst är det dock alltid den enskildes behov av stöd och hjälp som är avgörande vid beslut om insats.

Riktlinjerna utgår från LSS och avser insatser för barn och vuxna. Riktlinjerna förhåller sig till aktuell rättspraxis, förarbeten till gällande lagar och bindande föreskrifter från Socialstyrelsen.

Beslutsunderlag

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till riktlinjer LSS

Katarina Haddon
FörvaltningschefLena Lundin
Enhetschef

Beslut till:

Förvaltningschef (FK)
Sektionschef SO (FK)
Enhetschef (FÅ)

Oxelösund

Riktlinjer- Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade i Oxelösunds kommun

Inledning.....	3
Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.....	4
Sekretess och tystnadsplikt.....	4
Vem kan få insats enligt LSS?.....	5
Vilka är insatserna?.....	5
Handläggningstid.....	5
Begränsningar i insatserna.....	6
Goda levnadsvillkor.....	6
Kvalitet, dokumentation och anmälningsplikt.....	6
Att själv föra sin talan eller att företräddas av annan.....	7
Barnperspektivet.....	7
Begäran om insats.....	9
Utredning och bedömning av behov.....	9
Kommunicering.....	9
Beslut och underrättelse om beslut.....	9
Överklagande.....	10
Verkställighet av beslut.....	10
Omvårdnad.....	10
Uppföljning och omprövning av beslutade insatser.....	11
Insatserna enligt LSS.....	11

Inledning

De nationella målen för funktionshinderspolitiken är:

- en samhällsgemenskap med mångfald som grund
- att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet
- jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

I slutet av 2017 beslöt Sveriges riksdag om ett nytt nationellt funktionshinderpolitiskt mål och tillhörande inriktning på arbetet för att nå detta. Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att "med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund". Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas. Sverige har också ratificerat FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

I samband med att Sverige tillträdde konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har det bedömts att viktiga delar i konventionen, där exempelvis rätt till assistans, boende och service tas upp, uppfylls bland annat genom bestämmelser som tas upp i dessa riktlinjer. En särskild bestämmelse som införts mot bakgrund av barnkonventionen tas också upp i avsnitt 3. Oxelösunds kommuns verksamhet inom funktionshinderområdet ska vila på de grundläggande principer som följer av konventionerna, som de kommer till uttryck i gällande svensk lagstiftning.

Riktlinjerna har upprättats i samverkan mellan områdena Funktionsstöd och Individ- och familjeomsorg utifrån värdegrundsbegreppen **trygghet, gott bemötande och delaktighet** med utgångspunkt från Oxelösunds kommuns ledord:

- Medborgarperspektiv
- Helhetssyn
- Dialog
- Tydlighet

Riktlinjerna är ett levande dokument som formas efter samhällets förutsättningar och kommuninvånarnas behov och revideras årligen.

Dokumentet beskriver inledningsvis lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Därefter beskrivs hur man begär en insats, hur utredningen går till, hur beslut fattas och verkställs.

I kapitlet "Beskrivning av insatserna" ges en utförligare genomgång av innehållet i insatserna. I stycket under finns en vägledning till handläggning och verkställighet som anger en tolkning av begreppet goda levnadsvillkor. Varje år i samband med att verksamhetsplanen tas fram görs en översyn av detta dokument. Det är viktigt att understryka att dessa riktlinjer inte ersätter den individuella prövning som görs utifrån varje enskild ansökan.

Syftet med "Riktlinjer- Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade i Oxelösunds kommun", är att ge en information till enskilda och deras företrädare om lagstiftning och kommunens hållning i olika frågor. Samtidigt ger dokumentet vägledning till handläggare och verkställare.

LSS-insatserna täcker inte alla behov av individuellt stöd även om den enskilde hör till lagens personkrets. En person kan behöva bistånd enligt SoL också för att få ett helhetsstöd. Exempel på sådan hjälp kan vara trygghetslarm, matdistribution eller hemtjänst. Behandlingsinsatser ingår inte i LSS, inte heller daglig verksamhet för personkrets 3.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Lagstiftningen LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

Efter behovsbedömning kan LSS ge rätt till tio insatser för särskilt stöd och särskild service, utöver det som personer med funktionsnedsättning kan få genom annan lagstiftning. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger.

LSS ger den enskilde rätt till insats om hon/han hör till personkretsen, har behov av insatsen och om behovet inte tillgodoses på annat sätt. Kommunen prövar om rätt till insats enligt LSS, även om den enskilde redan har stöd enligt annan lag, till exempel socialtjänstlagen (SoL). Kommunen informerar också om lagen och om innehållet i insatserna.

Kommunen ansvarar för nio av de tio insatserna som innefattas i LSS. Regionen ansvarar för insatsen råd och stöd. Råd och stöd är ett komplement till habilitering, rehabilitering och socialtjänst. Du kan få rådgivning och stöd av exempelvis en kurator, arbetsterapeut eller annan expert.

Sekretess och tystnadsplikt

För den som är eller har varit anställd av kommunen gäller Offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser om tystnadsplikt och handlingssekretess. Dessa bestämmelser gäller såväl anställda som uppdragstagare (Offentlighets- och sekretesslag 2009:400). Personal inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet omfattas av tystnadsplikt genom 29 § LSS. "Den som är eller har varit verksam inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som avser insatser enligt denna lag får inte obehörigen röja vad han där vid erfarit om enskildas personliga förhållanden".

Riktlinjernas syfte

Riktlinjerna avser insatser enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och beskriver hur nämnden inom ramen för sitt uppdrag främjar jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som omfattas av lagen. Handläggarna fattar beslut om en insats efter en individuell bedömning utifrån den enskildes behov, under förutsättning att behovet inte tillgodoses på annat sätt. Insatsen ska tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor. Riktlinjerna utgår från gällande lagstiftning, rättspraxis, förarbeten till aktuella lagar, bindande föreskrifter från Socialstyrelsen och inriktning i Oxelösund kommuns Mål och Budget. Syftet med riktlinjerna är att de ska vara nämndens förtydliganden av rättspraxis, utgångspunkt för bedömningen av vad som är att anse som goda levnadsvillkor samt stödja rättssäkerheten för den enskilde brukaren genom att handläggningen blir mer enhetlig. Om uppgifter i riktlinjerna strider mot gällande lagar, förordningar, rättspraxis, förarbeten till lagstiftning eller bindande föreskrifter från Socialstyrelsen ska riktlinjerna i denna del inte tillämpas. Riktlinjerna är tillämpliga oavsett var inom Vård- och omsorgsförvaltningens organisation frågor

om insatser enligt LSS aktualiseras.

Vem kan få insats enligt LSS?

För att få rätt till insats enligt LSS anger lagen att den enskilde ska tillhöra personkrets enligt 1 § LSS. Personkretsen är uppdelad i följande tre grupper:

Personkrets 1: personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd

Personkrets 2: personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller

Personkrets 3: personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Varje gång någon begär en insats enligt LSS ska personkretstillhörigheten prövas. Detta kan ofta göras utan någon mer ingående utredning i pågående ärenden. Första gången den enskilde ansöker om en insats görs alltid en personkretsutredning, där beslut om personkretstillhörighet fattas. Beslut om personkretstillhörighet fattas inte särskilt utan blir en del av beslutet om insatsen.

Vilka är insatserna?

Insatserna för särskilt stöd och särskild service framgår av 9 § LSS. Insatserna är:

1. rådgivning och annat personligt stöd som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelser för människor med stora och varaktiga funktionshinder,
2. biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken,
3. ledsagarservice,
4. biträde av kontaktperson,
5. avlösarservice i hemmet,
6. korttidsvistelse utanför det egna hemmet,
7. korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov,
8. boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet,
9. bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna,
10. daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig. *Lag (2010:480).*

Handläggningstid

Ett ärende ska handläggas skyndsamt efter det att en ansökan inkommit (en ansökan kan inkomma både muntligt och skriftligt). Efter inkommen ansökan ska handläggare ta kontakt med den berörda personen eller annan för ärendet aktuell

person inom 14 dagar. Kontakten kan ske genom ett telefonsamtal eller genom att ett brev skickas hem med information om att ansökan mottagits. Om möjligt skall en tid för utredningssamtal bokas i samband med denna kontakt.

Individuella bedömningar görs i varje enskilt ärende och handläggningstiden påverkas av olika faktorer såsom ärendens komplexitet och tiden det tar att inhämta nödvändiga uppgifter från olika aktörer. Ärenden behöver utredas tillräckligt ur rättssäkerhetssynpunkt vilket kräver olika lång handläggningstid.

Utredningstiden bör vara som längst fyra månader för beslut som rör insats enligt 9 § 2 LSS. För insatser enligt 9 § 3 LSS - 9 § 10 LSS bör utredningstiden vara som längst tre månader.

Begränsningar i insatserna

Enligt lagen är personer som tillhör personkrets 3 inte berättigade till insatsen daglig verksamhet (framgår av 7 § LSS).

Enligt 9 b § LSS har den insatsberättigade endast rätt till insatser enligt 9 § 2 LSS efter det att personen fyllt 66 år om han eller hon beviljats insatsen innan 66-årsdagen eller om ansökan om sådan insats inkommer till kommunen senast dagen före personen fyllt 66 år och därefter blir beviljad insatsen. Insatser enligt 9 § 2 LSS får inte utökas efter det att den insatsberättigade har fyllt 66 år.

Goda levnadsvillkor

Den enskilde ska genom insatserna i LSS tillförsäkras "goda levnadsvillkor". Goda levnadsvillkor kan ses som ett övergripande begrepp som anger kvalitet och nivå på de särskilda insatserna.

De särskilda insatserna ska förebygga, minska följderna av och kompensera för den enskildes funktionsnedsättning. Insatserna ska vara samordnade och utformade så att de stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv och kunna delta aktivt i samhällslivet. Insatserna grundas på de behov och önskemål som den enskilde tycker är angelägna för att kunna leva så självständigt och oberoende som möjligt.

Behov och önskemål om stöd och service varierar från person till person, precis som en och samma person kan ha olika behov och önskemål i olika skeden i livet.

Kvalitet, dokumentation och anmälningsplikt

Verksamhet enligt LSS ska vara av god kvalitet och bedrivas i samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter. Verksamheten ska vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Den enskilde ska i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. För verksamheten ska det finnas den personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad ska kunna ges (6 § LSS).

Handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om insatser enligt LSS ska dokumenteras. Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Handlingar som rör enskildas personliga förhållanden ska förvaras så att obehöriga inte får tillgång till dem (21a § LSS).

Dokumentationen ska utformas med respekt för den enskildes integritet. Den enskilde bör hållas underrättad om de journalanteckningar och andra anteckningar som förs om honom eller henne. Om den enskilde anser att någon uppgift i dokumentationen är oriktig ska detta antecknas (21 b § LSS).

Dokumentationsskyldigheten är knuten till att det finns ett beslut som ger den enskilde rätt till en individuellt behovsprövad insats. Finns det inte ett sådant beslut finns det ingen skyldighet att dokumentera på individnivå. Information, rådgivning och vissa öppna verksamheter, till exempel träffpunkter, omfattas inte av dokumentationsskyldigheten.

Handlingar enligt LSS (personakt och sammanställningar av uppgifter) gallras 5 år efter att senaste anteckningen i personakten gjordes eller förhållandet i sammanställningen upphörde (21c § LSS). Undantag gäller för personer födda dag 5, 15 och 25 samt handlingar som kommit in eller upprättats i samband med att en insats lämnats som avser boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar (21 d § LSS).

Var och en som fullgör uppgifter enligt LSS ska medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet (24 a § LSS).

Den som fullgör uppgifter i verksamhet enligt lagstiftning om stöd och service till vissa funktionshindrade ska genast rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande, som rör den som får eller som kan komma ifråga för insatser enligt sådan lagstiftning (24 b § LSS).

Bestämmelser som reglerar anställdas med fleras skyldighet att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden benämns Lex Sarah. Här ingår också en skyldighet för den som bedriver verksamheten att efter en mottagen rapport utreda och avhjälpa eller undanröja missförhållandet eller risken för missförhållande.

Vidare ingår skyldighet för den som bedriver verksamheten att om ett rapporterat missförhållande eller en risk för ett missförhållande är allvarligt snarast anmäla det till IVO, Inspektionen för vård och omsorg.

Att själv föra sin talan eller att företrädas av annan

Vid handläggning av ärenden och genomförande av insatser måste det vara klart om den enskilde för sin talan själv eller om det är någon annan som företräder personen till exempel en vårdnadshavare, en god man/ förvaltare eller en företrädare genom fullmakt.

Rätten att företräda den enskilde måste vara styrkt genom exempelvis ett registerutdrag avseende uppdraget som företrädare eller genom fullmakt vilken är undertecknad av personen som ärendet gäller. Kopia på underlagen förvaras i personakt.

Barnperspektivet

Barn och unga ska bemötas med respekt och vara delaktiga i beslut som rör dem. Barn har rätt att få information och få komma till tals om de insatser som berör dem enligt LSS. Handläggaren träffar barnet och lyssnar på barnet och de barn

som kan uttrycka egna åsikter har rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor. Hänsyn tas till barnets vilja med beaktande av barnets ålder och mognad.

Ett barn som fyllt 15 år har, om han eller hon inte uppenbart saknar förmåga att på egen hand ta ställning, rätt att själv beskriva i mål och ärenden enligt LSS. Förstår 15-åringen själv vad det gäller och kan uttrycka en vilja, kan ansökan inte hanteras enligt lagen enbart på vårdnadshavarens eller annan legal företrädarens begäran. Har föräldrarna gemensam vårdnad om barnet är båda föräldrarna parter i ett ärende som rör barnet, även om de inte bor tillsammans.

Om barnet har två vårdnadshavare och den ena inte samtycker till en åtgärd till stöd för barnet, får nämnden besluta att åtgärden ändå får vidtas om det krävs med hänsyn till barnets bästa och åtgärden gäller en insats enligt 9 § 4, 5 eller 6 i LSS (Föräldrabalken 6 kap.13 a §).

Samtycke

Samtycke till insatser enligt LSS gäller från och med att barnet fyller 15 år. Barn som fyllt 15 år kan också själv ansöka om insatser. Vårdnadshavaren har dock rätt och skyldighet att bestämma i barnets angelägenheter upp till att barnet fyller 18 år. En begäran från en person mellan 15 och 18 år att exempelvis flytta till bostad med särskild service kan därför inte bifallas mot vårdnadshavarens vilja och inte heller mot den unges vilja. Om det skulle innebära fara för den enskildes utveckling ska en anmälan till individ- och familjeomsorgen (IFO) barn- och unga göras.

I ärenden som berör vuxna människor är det den enskilde som företräder sig själv, om det inte finns någon annan person som har fått i uppdrag att företräda den enskilde, till exempel en god man eller förvaltare. Oavsett om en företrädare finns ska den enskilde alltid ges möjlighet att uttrycka sin åsikt i frågor som rör dem.

Nämnden ska anmäla till överförmyndarnämnden om den finner att god man eller förvaltare bör utses för någon som inte själv kan bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person. Tingsrätten fattar slutligt beslut i frågan. Om behovet av företrädare inte kvarstår ska nämnden anmäla detta till överförmyndarnämnden.

Av "Rollkoll- vad gör en god man och förvaltare?" (material framtaget av riksförbundet för frivilliga samhällsarbetare 2015) framkommer följande: "Uppdragen som god man eller förvaltare är mycket lika. Det som skiljer är att du som har god man ska godkänna gode mannens beslut. Om du inte kan göra det på grund av svår funktionsnedsättning eller sjukdom ska gode mannen göra det som är bäst för dig. För att ta reda på vad som är bäst kan till exempel anhöriga eller boendepersonal tillfrågas. En förvaltare kan ta beslut utan ditt godkännande. Så långt det är möjligt ska förvaltaren ta reda på vad du vill, men förvaltaren bestämmer vad som är bäst att göra utifrån ditt behov.

Anmälningsskyldighet vid oro för barn

Myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdomar samt andra myndigheter inom socialtjänsten är enligt SoL skyldiga att genast anmäla till Vård- och omsorgsnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att nämnden behöver ingripa till ett barns skydd. Denna skyldighet omfattar även verksamhet enligt LSS. Anmälningsskyldigheten innebär att sekretessen mellan olika myndigheter och självständiga verksamhetsgrenar inom socialtjänsten bryts. Anmälan ska göras till individ- och familjeomsorgen (IFO) barn- och unga för utredning av barnets situation och behov.

Begäran om insats

Insatser enligt LSS ges enbart på den enskildes begäran eller på begäran av god man, förvaltare, vårdnadshavare eller ombud via fullmakt. En begäran ska helst göras skriftligt men kan också göras muntligt. Kommunen har en särskild blankett för begäran om insatser enligt LSS, se www.oxelosund.se.

Den enskilde måste kunna styrka sina uppgifter genom att visa upp handlingar, till exempel läkarintyg. I samband med underskrift av begäran om insats lämnar den enskilde medgivande till att uppgifter som är nödvändiga för bedömning av rätt till begärda insatser och som är sekretessbelagda hos andra myndigheter eller inom egna förvaltningen får inhämtas av Vård- och omsorgsförvaltningen. Ett muntligt samtycke dokumenteras.

Om nödvändiga uppgifter inte får inhämtas, eller den enskilde på annat sätt inte medverkar till utredningen, kan följden bli att begäran avslås.

Utredning och bedömning av behov

Vid bedömning om en person har rätt till LSS-insats, prövas om han/hon:

- tillhör personkrets enligt LSS
- har behov av sökt insats
- att behovet inte är tillgodosett på annat sätt, samt
- den enskilde tillförsäkras goda levnadsvillkor

Det görs alltid en individuell bedömning utifrån den enskildes situation och behov. Levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning bör jämföras med villkoren för andra människor i samma ålder och med liknande förhållanden. Vid en bedömning av den enskildes situation och behov ska den enskildes eventuella förmåga att klara vissa delar av det som personen nu behöver stöd med. I utredningen skall alltid tas in framtida förutsättningar att klara delar av den beviljade insatsen själv och därmed tidsbegränsa insatsen om dessa förutsättningar finns.

Kommunicering

Enligt Förvaltningslagen (2017:900) har den enskilde rätt att yttra sig om allt material av betydelse för beslutet innan beslutet fattas, såvida det inte finns särskilda skäl mot detta (se förvaltningslagen). Vid förslag till delavslag eller avslag ska den enskilde och/ eller företrädare delges utredningen cirka 10 arbetsdagar innan det att beslutet ska fattas. Sökanden har då möjlighet att lämna synpunkter som handläggaren kan tillföra utredningen. KommunikERING av utredning är inte nödvändig om beslutet blir det den enskilde begärt.

Beslut och underrättelse om beslut

Beslut enligt LSS fattas av handläggare, förste biståndshandläggare eller enhetschef för IFO Myndighet på delegation av Vård- och omsorgsnämnden eller av Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott. Beslutet kan vara bifall eller avslag (helt eller delvis). Den enskilde underrättas skriftligt om beslutet.

Vid ett tidsbegränsat beslut måste den enskilde begära insatsen på nytt innan nämnden fattar beslut om att insatsen ska fortsätta. I samband med att en insats beviljas ska den enskilde erbjudas att en individuell plan med beslutade och planerade insatser upprättas i samråd med honom eller henne. Se mer under avsnittet "Individuell plan".

Överklagande

Ett beslut som helt eller delvis gått den enskilde emot kan överklagas till förvaltningsrätten (första instans). Information om hur beslutet överklagas lämnas i samband med att beslutet delges den enskilde. Om den enskilde har frågor gällande överklagningsprocessen skall handläggare vara behjälplig i detta.

Överklagandet måste ha kommit in till Vård- och omsorgsnämnden inom tre veckor från den dag den enskilde fick del av beslutet. Alla avslagsbeslut skickas skriftligt. Om överklagandet har kommit in för sent aviseras det.

När ett överklagande kommer in till Vård- och omsorgsnämnden görs en prövning om det har kommit in i rätt tid. En omprövning av beslutet görs om det är uppenbart felaktigt. Om nämnden omprövar beslutet enligt enskilds begäran överlämnas ärendet inte till förvaltningsrätten. Om nämnden står fast vid fattat beslut skickas överklagandet till förvaltningsrätten, tillsammans med kopior på handlingar i ärendet och ett yttrande från nämnden. Detta bör ske snarast, det vill säga inom en vecka.

Alla domar delges Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott.

Verkställighet av beslut

Vid beslut om bifall är det innehållet i beslutet som avgör hur det verkställs. Handläggaren skickar en beställning till den enhetschef eller motsvarande som ansvarar för att verkställa beslutet. Beställningen består av behovsutredningen och beslutet. Detaljerna för hur beslut ska verkställas beskrivs i en genomförandeplan som upprättas tillsammans med den enskilde. Verkställigheten ansvarar för att upprätta genomförandeplanen.

Tidsbegränsning

Samtliga beslut enligt LSS ska i normalfallet vara tidsbegränsade då behovet av insatsen kan komma att variera över tid. Behovet kan också vara svårbedömt varpå ny prövning kan vara aktuell. Vid tillsvidarebeslut görs detta i samråd med förste biståndshandläggare.

Ett beslut om tidsbegränsad insats upphör att gälla när beslutstiden har löpt ut. Om det då fortsatt föreligger ett behov av insats ska en ny begäran göras och ett nytt beslut fattas. Handläggare ska följa upp när ett tidsbegränsat beslut upphör att gälla och ge den enskilde information om att en ny begäran krävs, om denne önskat fortsatt insats. I samband med att en sådan ansökan prövas ska också en uppföljning av den dittills bedrivna insatsen ske.

Omvårdnad

Omvårdnad innebär att den enskilde får det stöd och den hjälp som han/ hon behöver. Här ingår även att få känna trygghet och säkerhet. Stödet kan bestå av praktisk hjälp eller vara av mer vägledande natur, allt utifrån den enskildes behov och förutsättningar. Oavsett innehåll ska stödet ges på ett sådant sätt att den stärker den enskildes egna förmåga.

Med individuellt stöd avses all anpassad hjälp i den dagliga livsföringen som skall tillgodose den enskildes psykiska, fysiska och sociala behov, till exempel

hjälp med att

- äta, dricka och förflytta sig
- sköta personlig hygien och klä sig
- sköta hemmet, tillreda måltider, göra ärenden och inköp
- kommunicera, upprätthålla sociala kontakter och bryta isolering
- göra tillvaron begriplig, förutsägbar och trygg samt hjälp att planera framåt
- göra den hälso- och sjukvård, inklusive habilitering, rehabilitering och hjälpmedel, och den tandvård tillgänglig som den enskilde behöver
- se till att misstankar om övergrepp och andra brott mot den enskilde polisanmäls

Stödet ska kontinuerligt anpassas efter rådande omständigheter så att den hela tiden svarar mot den enskildes aktuella situation. En förutsättning för en sådan utformning av omvårdnaden är att den noggrant planeras, dokumenteras och följs upp.

Uppföljning och omprövning av beslutade insatser

I LSS finns inga bestämmelser som anger hur ofta nämnden ska följa upp ett beslut om insatser enligt 9 § LSS. Den enda bestämmelsen där någon tidsram anges är 10 § som gäller den enskildes möjlighet att begära att individuell plan upprättas. En sådan plan skall omprövas fortlöpande och detta görs minst en gång per år.

Samtliga beslut om insats enligt LSS följs upp minst en gång per år. Beslut som rör insatser riktade till barn följs upp var sjätte månad. Förstagångsärenden rörande barn följs upp efter 3 månader.

Gynnande beslut, både tidsbegränsande beslut och beslut som gäller tillsvidare, kan som regel inte ändras eller återkallas. Från denna huvudregel gäller vissa undantag:

- Vilseledande uppgifter: Om beslutet tillkommit som en direkt följd av ofullständiga eller oriktiga uppgifter från den sökande
- Vid väsentligt ändrade förhållanden: Det kan finnas andra starka skäl att ändra ett beslut. Om behovet väsentligt förändrats anses sådana starka skäl föreligga. Det är bara sådana förhållanden som beaktats vid det ursprungliga beslutet som kan föranleda omprövning
- Återkallelseförbehåll/ omprövningsklausul: När återkallelseförbehåll/ omprövningsklausul finns med i beslutet som kan ge skäl till omprövning.

Ansvarig enhetschef för verkställigheten, den enskilde och eventuell företrädare ska meddela förändringar som kan påverka insatsen till handläggaren.

Insatserna enligt LSS

9 § 1 LSS rådgivning och annat personligt stöd som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelser för människor med stora och varaktiga funktionshinder,

Beskrivning

Regionen kan erbjuda rådgivning och annat personligt stöd av övergripande karaktär. Det rör sig om expertstöd där medicinska, psykologiska, pedagogiska och sociala aspekter av funktionshindret beaktas. Insatsen ska vara ett komplement till exempel habilitering, rehabilitering och socialtjänst. Rätt till

rådgivning och stöd har personen själv, dennes anhöriga, personal och familjehemsföräldrar. Regionen har det totala ansvaret för insatsen. Mer information om denna insats kan läsas på regionens hemsida.

www.regionsormland.se

9 § 2 LSS biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken

Beskrivning

Insatsen avser ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer. Insatsen är till för personer med stora och varaktiga funktionshinder som behöver hjälp med ett eller flera grundläggande behov. De sju grundläggande behoven är följande:

1. Andning
2. Personlig hygien
3. Måltider
4. Av- och påklädning
5. Kommunikation med andra,
6. Stöd som den enskilde behöver på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom, och
7. Stöd som den enskilde behöver löpande under större delen av dygnet på grund av ett medicinskt tillstånd som innebär att det finns fara för den enskildes liv eller att det annars finns en överhängande och allvarlig risk för hans eller hennes fysiska hälsa

Om den enskilde på grund av en psykisk funktionsnedsättning behöver kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser för att han eller hon själv ska klara att tillgodose ett grundläggande behov som avses i första stycket 2-5, ska sådana insatser beaktas som en del av hjälpen med det grundläggande behovet.

Hjälp med behov enligt första stycket 1, 6 och 7 ska anses som hjälp med grundläggande behov, oavsett hjälpens karaktär. Detta gäller även hjälp med måltider i form av sondmatning och hjälp i form av kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser.

Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till insats enligt 9 § 2 för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt.

Rätt till två eller fler assistenter samtidigt kan endast vara aktuellt när möjligheterna att få bidrag enligt lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag eller hjälpmedel enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), har utretts.

Om de grundläggande behoven överstiger 20 timmar per vecka beslutar Försäkringskassan om assistansersättning enligt SFB, socialförsäkringsbalken 51 kap. Vid tillfällig utökning av assistansen, utöver vad som beviljats inom ramen för SFB-beslutet, gör den enskilde en ansökan hos kommunen som utreder behovet. Exempel på ett tillfälligt behov av utökning kan vara en tillfällig försämring på grund av sjukdom.

Enligt 9 b § LSS avser insatser enligt 9 § 2 tid efter det att den insatsberättigade har uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 d §§ socialförsäkringsbalken endast om

1. insatsen har beviljats innan han eller hon har uppnått riktåldern för pension,

eller

2. ansökan om sådan insats inkommer till kommunen senast dagen före den dag när riktåldern för pension uppnås och därefter blir beviljad.

Insatser enligt 9 § 2 får dock inte utökas efter det att den insatsberättigade har uppnått riktåldern för pension.

Finns ett utökat behov av insats för en person som har uppnått riktåldern för pension kan ansökan göras gällande att komplettera insatsen med insats i form av hemtjänst enligt SoL.

Det finns inga juridiska hinder för att en insats ska kunna omprövas för en person som har uppnått riktåldern för pension om det föreligger skäl för detta.

Vägledning

Kommunen gör alltid en bedömning utifrån de uppgifter som finns i ett ärende enligt rådande lagstiftning och rättspraxis. Bedömningsgrunderna för rätt till personlig assistans ska dock så långt som möjligt vara samordnade med Försäkringskassans motsvarande bedömningsgrunder för erhållande av assistansersättning enligt SFB.

När bedömning görs ska utgångspunkten vara att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett liv så likt andra i samma ålder som möjligt.

Av rättspraxis framgår att det inte finns någon bestämd undre tidsgräns för att ha rätt till personlig assistans. Såväl kvantitativa som kvalitativa aspekter måste beaktas (se RÅ 2009 ref. 57). HFD 2018 ref. 13 har dock fastslagit att ett hjälpbehov om tre timmar per vecka för hjälp med grundläggande behov inte tillräckligt omfattande för att ha rätt till personlig assistans. Individuella bedömningar är alltid aktuellt men en utgångspunkt i Oxelösunds kommun är att de grundläggande behoven bör överstiga sju timmar per vecka för att personlig assistans ska vara aktuellt.

Om den enskilde beviljats insatsen är viktigt att den enskilde och den personlige assistenten i möjligaste mån gör sysslorna tillsammans, till exempel är de pedagogiska och sociala inslagen viktiga och bör framhållas. Den enskilde ska efter förmåga aktivt delta i utförandet av sysslorna. Den enskildes make, maka, sambo utför de sysslor som bedöms normalt i ett parförhållande enligt äktenskapsbalken. Make, maka, sambo behöver i vissa fall ta ett större ansvar än tidigare för dessa uppgifter. Make, maka, sambo förutsätts inte svara för hjälp med personlig omvårdnad. Samråd mellan den enskilde och assistenten är viktigt när insatserna praktiskt utformas.

Val av assistansanordnare

Den enskilde kan välja att assistansen ska utföras av kommunen eller att en privat utförare ska vara assistansanordnare. Det går också att få ekonomiskt stöd och själv vara arbetsgivare. Stödet ska ges av ett begränsat antal personer, personliga assistenter. Den enskilde har inflytande över valet av sina assistenter.

I Oxelösunds kommun är det Carelli assistans som utför den kommunala assistansen.

Ett avtal upprättas mellan den enskilde och assistansanordnaren kring assistansens utformning, schemaläggning och genomförande. Assistansanordnaren svarar då för det praktiska kring anställning, löneutbetalning, personal och administration. Den verksamhetsansvariga är ansvarig för det dagliga arbetet och säkerställer att verksamheten håller god kvalitet.

Tillstånd

Kommuner behöver inget tillstånd men ska anmäla till IVO att de bedriver sådan verksamhet som för en privat aktör är tillståndspliktig.

För att en privat utförare ska ha rätt att bedriva personlig assistans krävs tillstånd från IVO. En kommun ska själv kontrollera om de utförare som anlitas har tillstånd eller inte. Det går att göra genom att utförarna av verksamheten visar sina tillstånd. Det går också att ställa frågan till IVO via e-post.

En privatperson som ordnar sin egen assistans behöver anmäla detta till IVO på en särskild blankett.

9 § 3 LSS Ledsagarservice

Beskrivning

Ledsagarservice kan erbjudas för att den enskilde ska kunna besöka vänner, delta i fritids- kultur- och nöjesaktiviteter, föreningsliv med mera. Ledsagarservice kan beviljas både som en regelbunden insats och som en tillfällig sådan. Den är i första hand tänkt att tillgodose aktiviteter i närmiljön men kan även gälla för tillfälliga resor, studiecirklar/kurser eller familjeangelägenheter.

Vägledning

Kravet på goda levnadsvillkor bedöms i de allra flesta fall uppfyllas genom att den enskilde har möjlighet att delta i en individuellt planerad fritidsaktivitet per vecka. Därutöver kan fritidsaktiviteter av mer tillfällig natur förekomma.

Ledsagning vid semesterresa beviljas endast om synnerliga skäl finns. Ledsagning för besök hos släkt/ närstående prövas individuellt med en generösare hållning än vid semesterresa.

Ledsagarservice beviljas inte för aktiviteter som ingår i habilitering/ rehabilitering, till exempel till behandlingar som bad eller sjukgymnastik. Ledsagarservice beviljas i regel inte till personer som har beslut om bostad med särskild service verkställt, då kultur- och fritidsaktiviteter ingår i boendets uppdrag. Detta gäller även ledsagarservice för semesterresa där brukaren har beslut om bostad med särskild service. Om den enskilde är beviljad personlig assistans enligt LSS eller SFB ingår ledsagarservice i den insatsen. Någon ledsagning utöver detta beviljas som regel inte.

Ledsagning för barn under 12 år ingår normalt i föräldraansvaret.

Ledsagaren ska vara en person utanför familjekretsen. Inför ett uppdrag ska ledsagaren uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret. Omvårdnad ingår inte i insatsen.

Omfattning

Beslutet anges i timmar per månad. Delegat fattar beslut om ledsagarservice avseende högst 3 timmar per vecka vilket sedan kan räknas om till timmar per månad om behovet avser en regelbunden insats. Beslut avseende mer omfattande behov än detta fattas av annan enligt gällande delegationsordning.

Grundtanken är att outnyttjad ledsagning inte kan sparas. LSS bygger på behovsbedömning. Är behovet en månad reducerat innebär det inte med automatik att behovet är större månaden efter. Vid utökad behov kan den enskilde begära fler timmar.

9 § 4 LSS Biträde av kontaktperson

Beskrivning

Kontaktperson är ett personligt stöd för personer med funktionsnedsättning som saknar ett socialt sammanhang. Kontaktpersonen kan ersätta eller komplettera gemenskap med andra exempelvis med anhöriga, i arbetslivet eller i ett fritidssammanhang. Insatsen syftar till att bryta social isolering.

Den huvudsakliga uppgiften för en kontaktperson är att medverka till en rikare fritid och bryta social isolering för den enskilde. En kontaktperson träffar brukaren regelbundet för att göra saker tillsammans, utifrån den enskildes intressen. Omvårdnad ingår inte i insatsen. Brukare betalar ej för kontaktperson men betalar för egen mat och aktiviteter.

Kontaktpersonen är ingen legal företrädare för den enskilde och kan därför inte företräda personen i olika sammanhang, exempelvis för att begära en insats enligt LSS.

Vägledning

I samband med utredning av behov av kontaktperson ska den sökandes sociala nätverk i form av exempelvis familjemedlemmar, vänner, arbetskamrater, grannar och personal vägas in.

Insatsen är i första hand avsedd för personer i ordinärt boende. Personer som har bostad med särskild service ska i regel få hjälp av personalen på boendet att bryta isolering och hitta lämpliga fritidsaktiviteter och har därmed inte rätt till kontaktperson.

Det kan vara möjligt att i vissa fall ha mer än en kontaktperson.

Kontaktperson beviljas i normalfallet från det att personen fyllt 12 år. Insatsen kan beviljas i särskilda fall i de fall barnets behov inte kan tillgodoses inom ramen för normalt föräldraansvar.

En personal som på annat vis ger stöd till den enskilde, kan inte dessutom vara dennes kontaktperson.

Inför ett förordnande ska kontaktpersonen för uppdrag gällande personer under 20 år, samt personer med omfattande intellektuella funktionshinder, uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret. Ett avtal upprättas mellan den enskilde och kontaktpersonen där det framgår hur ofta man ska träffas och vilka aktiviteter man ska göra tillsammans. Ett sådant avtal upprättas tillsammans med en samordnare och både den enskilde och kontaktpersonen får var sitt exemplar av avtalet. Kontaktpersonen förordnas för uppdraget.

Omkostnadsersättning och arvode utgår enligt gällande bestämmelser. Familjehemssekreterare ger information och förberedelser inför uppdraget.

Vård- och omsorgsförvaltningen anordnar kontaktpersonsträffar, där man får möjlighet att utbyta erfarenheter kring kontaktpersonsrollen och får aktuell information.

Omfattning

Omfattningen är insatsen är två till fyra tillfällen per månad.

9 § 5 LSS Avlösarservice

Beskrivning

Syftet med insatsen är att föräldrar eller makar som lever tillsammans med någon som har stora funktionsnedsättningar ska få en möjlighet att koppla av och utträtta sysslor utanför hemmet. Avlösning kan också vara en förutsättning till att föräldrar ska kunna ägna sig åt det funktionsnedsatta barnets syskon.

Avlösarservice ges med hemmet som utgångspunkt, men givetvis får avlösaren och den funktionsnedsatta lämna hemmet för att till exempel gå på promenad, till lekplatsen eller liknande aktivitet i närområdet.

Vägledning

Vid behov av avlösarservice hos barn där föräldrarna har delat föräldraansvar och är särbo ska det beaktas att det förekommer en naturlig avlastning.

Avlösning bör kunna ges både som en regelbunden insats och i situationer som inte kan förutses. Den bör vara tillgänglig under dagtid, kvällar samt under helger. Stödet utformas individuellt efter behovet.

Avlösarservice beviljas inte personer som har personlig assistans eller bor i bostad med särskild service.

Insatsen ska inte beviljas för att anhöriga ska arbeta. Insatsen ska inte användas i situationer som orsakas av den enskildes ändrade förhållanden, till exempel sjukdom vid skolgång eller genom ändrade tider i annan verksamhet.

Avlösningen gäller endast den som är beviljad insatsen, ej syskon.

Det är kommunen som ansvarar för insatsen och som också avgör vem som anlitas som avlösare. Om den enskilde själv har förslag på lämplig person, utanför det egna hushållet, kan kommunen välja att anlita honom eller henne. Den som får uppdraget som avlösare tar då tillfälligt över omvårdnaden och tillsynen. Som avlösare utför man inga hushållssysslor eller hämtar/lämnar på förskola/fritidshem/skola.

Omfattning

Hållningen är individuell prövning när det gäller rätten till insatsen avlösning i hemmet. En individuell bedömning och prövning av behovet görs alltid. Vid bedömning av insatsens omfattning tas hänsyn till familjesituationen. Delegat utgår från 1-3h i veckan.

Avlösarservice beviljas med visst antal timmar alternativt dygn per kalendermånad. Tillfälligt utökad avlösarservice kan beviljas då närstående är i behov av extra avlastning.

Grundtanken är att outnyttjad avlösarservice inte kan sparas. LSS bygger på behovsbedömning. Är behovet en månad reducerat innebär det inte med automatik att behovet är större månaden efter.

9 § 6 LSS Korttidsvistelse

Beskrivning

Insatsen är främst avsedd för dem som bor hos anhöriga/ närstående. Syftet med korttidsvistelse är att erbjuda den enskilde miljöombyte och rekreation samtidigt som anhöriga får avlastning. Syftet med insatsen kan också vara träning inför

vuxenlivet.

Korttidsvistelse kan erbjudas i särskilda korttidsboenden eller i en annan familj, så kallad stödfamilj. Vistelsen kan också förläggas till en rekreationsanläggning eller ett läger om detta planerats i samråd med handläggaren/ verkställaren i kommunen.

Vägledning

Insatsen ska, om behov finns, tillgodose både den enskildes behov av miljöombyte och rekreation samt behovet av avlastning samtidigt. Korttidsvistelse och avlösarservice i hemmet beviljas endast samtidigt i undantagsfall.

Någon rätt för den enskilde eller dennes företrädare att kräva en viss plats för korttidsvistelse eller läger finns inte.

Resor till och från korttidsvistelse är föräldrarnas ansvar. Resor kan omfattas av reglerna om skolskjuts.

Omfattning

Korttidsvistelse kan beviljas som en regelbunden insats eller som en insats vid enstaka tillfällen.

Huvudinriktningen är att en korttidsvistelse utanför det egna hemmet omfattar max 10 dygn per månad. I bedömningen bör det samlade behovet under hela året bedömas. Detta innebär att även dygn på exempelvis läger inkluderas.

Andra insatser bör övervägas om korttidsvistelsen är mer än 14 dagar per månad.

9 § 7 LSS Korttidstillsyn

Beskrivning

Fritidshem (skolbarnsomsorg) erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år. Korttidstillsyn är en fortsättning på fritidshem och kan vara aktuellt för barn som bedöms tillhöra LSS och som har behov av fortsatt tillsyn även efter vårterminen slut det år man fyller 13 år. Syftet med insatsen är att tillförsäkra en trygg och meningsfull stund med omvårdnad när föräldrar förvärvsarbetar eller studerar.

Vägledning

Insatsen kan vara aktuell från och med vårterminens slut det år man fyller 13 år till och med att den enskilde slutar gymnasiet.

Insatsen ges i anslutning till skoldagen, samt under lov- och studiedagar under tid då föräldrar förvärvsarbetar eller studerar. Efter särskild prövning kan insatsen bli aktuell även av andra skäl.

Resor, utöver skolskjuts enligt skollagen, till och från korttidstillsynen ingår i föräldraansvaret.

Omfattning

Öppethållandet vid korttidstillsyn överensstämmer med annan kommunal fritidsverksamhet och erbjuds inte under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

9 § 8 LSS Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar

Beskrivning

Barn som trots olika stödåtgärder inte kan bo hos sina föräldrar kan ha rätt till boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdom. Behovet kan både vara orsakat av en problematisk skolsituation och av ett omfattande omvårdnadsbehov.

Vägledning

Insatsen "boende i familjehem eller bostad med särskild service, enligt LSS 9 § 8" ska i normalfallet inte bli aktuell förrän övriga stödåtgärder vidtagits och visat sig vara otillräckliga.

Insats enligt LSS 9 § 8 syftar inte till att skydda barn enligt lag om vård av unga (LVU) eller kompensera för bristande föräldraförmåga. Om sådan situation föreligger ska placering ske med stöd av SoL eller LVU.

För barn under 13 år ska familjehem övervägas i första hand.

Bostaden ska utformas så att varje barn och ungdom tillförsäkras en boendemiljö som är säker och trygg. En institutionsliknande miljö bör undvikas och bostaden bör utformas och utrustas så hemlikt som möjligt. Bostaden bör inte samlokaliseras med annan

LSS/ SoL verksamhet, till exempel korttidshem, bostad med särskild service för vuxna, daglig verksamhet eller särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre.

Insatsen kan även ges i ett familjehem. Familjehem innebär att man bor hos en annan familj än den egna. Individ- och familjeomsorgen (IFO) barn- och unga ansvarar för rekrytering och godkännande av familjehem för barn och ungdom. Omvårdnad, stöd och serviceinsatser samt fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter ingår som en del i insatsen och ges utifrån den enskildes individuella behov.

9 § 9 LSS Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad

Beskrivning

En bostad med särskild service är utformad så att den enskilde ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Bostaden är den enskildes privata och permanenta hem.

I anslutning till en bostad med särskild service finns fast bemanning och tillgång till gemensamma utrymmen.

Syftet med insatsen är att tillgodose behov av insatser dygnet runt. Enskild ska genom insatsen få alla sina behov av stöd och hjälp tillgodosedda. Detta innefattar såväl hjälp med exempelvis personlig vård, hemliv och avseende samhällsgemenskap.

Bostäder med särskild service ska vara av god standard och vara fullvärdiga. Den enskilde har kontrakt på bostaden med i praktiken samma innehåll och tyngd som om det vore ett förstahandskontrakt även i det fall som det formellt är ett andrahandskontrakt.

En bostad kan vara utformad på olika sätt, men dessa tre huvudformer kan urskiljas:

Gruppbostad:

- är en boendeform för personer med omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov. Ett litet antal lägenheter grupperade kring ett gemensamhetsutrymme och med personal dygnet runt.

Servicebostad:

- är en mellanform mellan ett boende i en mindre enhet och boendestöd enligt socialtjänstlagen. Ett antal lägenheter som har tillgång till service och social samvaro som ligger samlade i samma hus eller kringliggande hus/område. Omvårdnad, stöd – och serviceinsatser ges utifrån det individuella behovet, genom en fast personalgrupp.

Annan särskilt anpassad bostad:

- är en anpassad bostad med viss grundanpassning till personer med funktionsnedsättningar. Insatsen betraktas inte som en bostad med särskild service. I insatsen ingår inte omvårdnad, fritidsverksamhet eller kulturella aktiviteter. Lägenheten anpassas efter individuella behov.

Vägledning

Som bland annat framhållits av SKR finns ett antal domar från Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) som klargör att det är kommunen som inom vissa ramar bestämmer hur ett beslut om en insats enligt LSS ska verkställas (se RÅ 2007 ref. 62 I och II, RÅ 2010 ref. 91 och HFD 2018 ref. 80). Innebörden av domarna är enligt SKR att det är kommunen som bestämmer hur en beslutad insats om t.ex. bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS närmare ska utformas.

I praktiken innebär det att det är tillräckligt att LSS-handläggare tar ställning till den enskildes rätt till insatsen i form av bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS. Bestämmandet av den närmare utformningen av insatsen kan då lämnas till exempelvis boendesamordnare eller annan i kommun som tar emot uppdraget (beställningen) att verkställa det gynnande beslutet om bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS.

Om den enskilde inte är nöjd med hur kommunen bestämt att insatsen närmare ska utformas i form av erbjudet boende, får detta beslut enligt HFD överklagas särskilt. Domstolens prövning i ett sådant mål är dock begränsad till att pröva om den närmare utformningen som kommunen bestämt och erbjudit – till exempel en gruppboende eller serviceboende eller en kopplad bostad eller satellit-lägenhet eller i ett så kallat trapphusboende – tillförsäkrar den enskilde goda levnadsvillkor. Därutöver bör domstolen inte besluta om hur insatsen ska utformas (RÅ 2010 ref. 91). Domstolen prövar alltså då bara om det kommunen bestämt att erbjuda är tillräckligt bra (goda levnadsvillkor) och ska inte bestämma var den enskilde ska bo.

Det finns alltså normalt ingen anledning att i samband med själva insatsbeslutet pröva den närmare formen av bostaden, utan att i första hand se det som en verkställighetsfråga som handläggaren inte behöver ta ställning till. Handläggaren kan sålunda begränsa sig till rätten till själva insatsen enligt LSS som sådan.

I vissa fall kan dock formen av bostad vara så tydlig att det med fördel kan anges i beslutet att bostad med särskild service i form av gruppboende eller serviceboende beviljas. Det kan vara uppenbart att det är just den formen av bostad som behövs. Det finns alltså heller inget förbud mot att ange formen i insatsbeslutet när det är motiverat.

Det är däremot givet att det ska framgå om det är särskilt anpassad bostad, i stället för bostad med särskild service, som beviljats. Detta då det är alternativa insatser enligt 9 § 9 LSS.

Kriterier för gruppboende: Ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov, behov av kontinuerlig närvaro av personal dygnet runt.

Kriterier för serviceboende: Ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov, behov av tillgång till personal dygnet runt. Den enskilde ska själv vara förmögen att på eget initiativ ta kontakt med personal.

Kriterier för annan särskilt anpassad bostad: Ett behov av en anpassad bostad som är tillgänglig och har plats för hjälpmedel. Möjligheten och rätten till bostadsanpassning i nuvarande bostad ska vara prövad men inte bedömas vara tillräcklig. Inget tillsyns- och omvårdnadsbehov krävs.

Stödet i boendet, som kan innefatta bland annat omvårdnad och fritidsaktiviteter, ska utformas efter brukarens individuella behov. Kravet på goda levnadsvillkor bedöms i de allra flesta

fall uppfyllas genom att den enskilde exempelvis har möjlighet att delta i en individuellt planerad fritidsaktivitet per vecka. Därutöver kan fritidsaktiviteter av mer tillfällig natur förekomma. För personer som bor i bostad med särskild service ska fritids- och kulturaktiviteter i första hand rymmas inom ramen för boendet.

Ansökan om annan särskilt anpassad bostad hanteras av Vård- och omsorgsförvaltningen i nära samarbete med bostadsbolagen.

9 § 10 LSS Daglig verksamhet

Beskrivning

Genom FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning erkänner Sverige rätten till arbete för personer med funktionsnedsättning på lika villkor som för andra. Det innefattar rätten att kunna förtjäna sitt uppehälle genom fritt valt eller antaget arbete på arbetsmarknaden och i en arbetsmiljö som är öppen, som främjar integration och är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Syftet med daglig verksamhet är att erbjuda den enskilde en meningsfull sysselsättning som bidrar till den personliga utvecklingen och främja delaktighet i samhället. Genom inflytande och medbestämmande ska den enskilde ges möjlighet att påverka och utforma innehållet i verksamheten.

Den dagliga verksamheten ska ta vara på varje persons vilja och resurser samt öka deltagarnas självständighet och självkänsla. Deltagarna ska erbjudas meningsfulla aktiviteter som bidrar till en stimulerande och utvecklande vardag. Insatsen ska ge möjlighet till sociala kontakter. Den dagliga verksamheten vara en miljö där var och en känner sig trygg.

Vid utveckling kan personen få stöd av DV för att ta sig vidare in på arbetsmarknaden via AF och att personen ofta ska ha provat insatser via AF innan det blir aktuellt med DV. Finns arbetsförmåga att tillgodogöra sig insatser via AF på öppna arbetsmarknaden ska ej DV beviljas då behovet tillgodoses via AF och öppna arbetsmarknaden ist.

Genom samarbete med företag och organisationer ska den dagliga verksamheten,

för den som önskar, i största möjliga utsträckning förläggas utanför enheterna som drivs i kommunens regi.

Vägledning

De flesta som ansöker om daglig verksamhet är ungdomar som snart ska lämna anpassad gymnasieskola. Andra ansöker först efter några år, när de har haft kontakt med Arbetsförmedlingen men inte lyckats ta sig ut på arbetsmarknaden. Det är angeläget att alla får pröva sina möjligheter till att få ett lönearbete. De som söker insatsen daglig verksamhet vill kanske helst ha ett lönearbete men saknar verktygen för att få det. Inte minst i övergången mellan skola och arbetsliv behöver ofta ungdomar stöd för att kunna pröva sina möjligheter till ett lönearbete. Det innebär i samråd med den enskilde en undersökning av alternativa vägar till arbete vid ansökan om daglig verksamhet vilket kan innebära stöd i kontakten med t.ex. Arbetsförmedlingen.

Rätt till insatsen föreligger för personer i personkrets 1 och 2 LSS vilka är i yrkesverksam ålder, som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig. Kortare kurser betraktas i detta sammanhang inte som utbildning. Personer som bedömts tillhöra personkrets 3 LSS och önskar insats i form av sysselsättning prövas enligt SoL.

Insatsen beviljas till enskilda i arbetsför ålder (mellan 18 år och riktåldern för pension) som står långt från reguljär arbetsmarknad. Insatsen beviljas inte om det av utredningen framgår att det föreligger en arbetsförmåga.

Personalen vid den dagliga verksamheten stödjer den enskilde med samtliga behov under tiden för den dagliga verksamheten. Endast i särskilda fall beviljas personlig assistans för den tid enskild är på sin dagliga verksamhet.

Resor till och från den dagliga verksamheten ingår inte i beslutet. Den enskilde kan ansöka om färdtjänst varpå rätten till insatsen prövas av handläggare för färdtjänst.

Habiliteringsersättning

Habiliteringsersättning betalas ut:

- till brukare som deltar i daglig verksamhet som är förlagd utanför boendet
 - till brukare som deltar i daglig verksamhet som är förlagd till boendet förutsatt att innehållet är strukturerat, meningsfullt och individuellt anpassat efter den enskildes behov och är dokumenterat i genomförandeplanen.
- Sådan ersättning kan i vissa fall vara tidsbegränsad.

Den enskilde erhåller habiliteringsersättning med förnärvarande 7 kronor per timme vid deltagande i daglig verksamhet. Ersättningen är undantagen från skatteplikt och räknas inte som inkomst. Habiliteringsersättning utbetalas vid närvaro i daglig verksamhet. Om den dagliga verksamheten är stängd på grund av till exempel klämdagar eller planeringsdagar betalas habiliteringsersättningen ut.

Omfattning

Huvudregeln är att den dagliga verksamheten omfattar vardagar under hela året. Den dagliga verksamheten medför inget anställningsförhållande. Semesterlagen och andra arbetsrättsliga lagar är därför inte tillämpliga.

Beslut om daglig verksamhet anges i antal dagar per vecka.

10 § LSS Individuell plan

Beskrivning

I samband med att en insats beviljas ska den enskilde erbjudas att en individuell plan med beslutade och planerade insatser upprättas i samråd med honom eller henne. Den enskildes önskemål och behov styr vad planen ska handla om. Inför att den enskilde begär en individuell plan bör han/hon tänka igenom vad syftet är med planen och vem eller vilka som ska vara med på mötet.

Av den skriftliga planen bör framgå:

- syftet med planen
- mål och delmål
- vem som gör och ansvarar för vad
- tidpunkt för genomförande
- tid för uppföljning och utvärdering
- vilka som får ta del av planen.

Tanken är att den enskilde ska få en helhetsbild över sin situation. Planen kan innehålla både kortsiktiga och långsiktiga mål. Innehållet kan vara både övergripande och mer detaljerat, allt beroende på anledningen till att planen upprättas. I planen ska även redovisas åtgärder som vidtas av andra än kommunen eller regionen.

Planen ska omprövas fortlöpande och minst en gång om året. Regionen och kommunen ska underrätta varandra om upprättade planer. Vid uppföljningsmötet går man igenom hur det har gått med det man kom överens om och om fortsatta möten behövs.

16 § LSS Förhandsbesked

I LSS finns en bestämmelse som har till syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning att flytta mellan olika kommuner. Genom bestämmelsen har den enskilde, om den vill flytta från en kommun till en annan, rätt att efter ansökan få ett så kallat förhandsbesked av inflyttningskommunen. Avsikten att flytta till kommunen måste dock vara klar och bestämd. Den enskilde kan inte kräva förhandsbesked av flera kommuner för samma tid.

Inflyttningskommunen ska utan dröjsmål planera och förbereda för de insatser som förhandsbeskedet ger den enskilde rätt till, om denne bosätter sig i kommunen. Den enskilde måste dock acceptera att det kan ta viss tid för inflyttningskommunen att ordna till exempel ett boende med särskild service enligt 9 § 9 LSS. Förhandsbeskedet gäller under sex månader räknat från den dag då insatserna blir tillgängliga för den enskilde. Skyldigheten att rent faktiskt tillhandahålla insatser inträder först sedan sökanden flyttat till kommunen.

Tillfällig vistelse i kommunen

En pågående LSS-insats ska inte tillgodoses genom vistelsekommunens försorg, eftersom behovet knappast uppkommer vid en tillfällig vistelse. Ett exempel på ett omedelbart behov som måste tillgodoses är om en medföljande personlig assistent hastigt blir sjuk och inte kan ersättas direkt från hemkommunen.

Datum
2024-05-16

OXL2
00
v. 1.0
2012-
06-07

Vård- och omsorgsförvaltningen
Carina Ceder

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till Taxor 2025

1. Omsorgsförvaltningarnas förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Ingen justering av egenavgiften vid färdtjänstresor.
2. Ingen justering av egenavgiften för medresenär vid riksferdtjänstresor.
3. Ingen justering av patientavgift vid förskrivning av inkontinenshjälpmedel.

2. Sammanfattning

Grunderna för avgiftssättning inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde har fastställts av kommunfullmäktige 2015-04-01 och beslutsrätten gällande de flesta avgiftsnivåer har därmed delegerats till vård- och omsorgsnämnden. Taxor 2024 som antogs av kommunfullmäktige 2023-11-08 och som ska beslutas av kommunfullmäktige har setts över och reviderats av vård- och omsorgsförvaltningen.

Ingen förändring av egenavgiften vid färdtjänstresor.

Ingen förändring av egenavgiften för medresenär vid riksferdtjänstresor.

Ingen förändring av patientavgift vid förskrivning av inkontinenshjälpmedel.

3. Ärendet

Egenavgiften vid färdtjänstresor höjdes 2024-01-01 och därför föreslås ingen höjning av egenavgiften.

Datum

2024-05-16

Enligt Lagen om riksfärdtjänst så meddelar regeringen närmare föreskrifter om i förordning (1993:1148) om egenavgifter för tillståndshavaren vid resor med riksfärdtjänst. Enligt kommunens riktlinjer sedan tidigare får en medresenär betala ordinarie avgift och förslaget är att avgiften förblir oförändrad.

Patientavgiften vid förskrivning av inkontinenshjälpmedel har varit länsgemensam för Region Sörmland och länets samtliga kommuner. Det ser numera olika ut i länet där en del kommuner har tagit bort avgiften och en del har den kvar. Avgiften är densamma sedan fullmäktige beslutade om den 2012, 100kr/förskrivning högst två gånger per år. Förslaget är att ingen förändring av avgiften görs till 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Taxor 2025

Vård- och omsorgsförvaltningen
Förvaltningschef
Katarina Haddon

Handläggare
Carina Ceder

Beslut till:

KF (FÅ).
Niklas Thelin (FK)

Vård- och omsorgsförvaltningen

Uppföljning Internkontrollplan 2024

1. Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner uppföljning av internkontrollplan 2024, uppföljning 1.

2. Sammanfattning

Internkontrollen genomförs för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet samt tidigt identifiera brister. Årets granskning omfattade flera viktiga områden.

Granskningen av patientjournaler visade att de flesta vårdplaner är relevanta, men att några behöver uppdateras eller avslutas.

Biståndsbesluten inom äldreomsorgen följde riktlinjerna, med tre bifall och två avslag. Barn- och ungdomsjournaler var korrekt dokumenterade utifrån styrdokument med undantag från en.

Genomförandeplanerna inom äldreomsorgen var godkända för särskilt boende, men förbättringar behövs inom hemtjänsten. Orosanmälningar för barn hanterades korrekt, med ökning av barnsamtal till 61%. Alla beslutade insatser för hjälp i hemmet verkställdes, och samtliga beslut om daglig verksamhet inom LSS verkställdes inom tre månader. Ingen av de 83 barn- och ungdomsutredningarna överskred tre månader, vilket indikerar effektiv hantering.

Sammanfattningsvis är granskningarna godkända, men vissa områden identifierades som förbättringsområden där åtgärder finns dokumenterat i internkontrollen för att upprätthålla hög kvalitet i förvaltningens fortsatta arbete.

3. Uppföljningsresultat av internkontrollplan 2024

Enligt kommunallagen ska nämnderna säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att förvaltningen bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Intern kontroll gör det möjligt att tidigt identifiera eventuella svagheter eller brister i verksamhetens rutiner, vilket stärker ändamålsenligheten och effektiviteten inom nämndens förvaltningsorganisation.

Intern kontroll innebär att man ser till att olika arbetsmoment utförs på ett tillfredsställande sätt, inklusive personalens befogenheter, organisatoriska aspekter, redovisning och administrativa rutiner. Den nya planen baseras både på den årliga riskanalysen som utförs av förvaltningen och på de upptäckter som gjorts genom internkontrollen. Identifierade risker bedöms utifrån sannolikhet och konsekvens.

1. Dokumentation i patientjournal HSL

Inom området har den medicinskt ansvariga sjuksköterskan granskat att relevanta vårdplaner finns och följs upp av personalen. Granskningen omfattar fem patientjournaler.

Oxelösunds kommun har en rutin för dokumentation av patientjournaler i Treserva. Denna rutin anger att vårdplaner ska vara aktuella, innehålla uppgifter om åtgärder, uppföljningar och resultat samt att vårdplaner ska avslutas när de inte längre är aktuella.

Fem journaler har slumpmässigt valts ut där patienten är född den 5:e, 15:e eller 25:e dagen i månaden. Tre av journalerna är från patienter på särskilt boende (Säbo), en från hemsjukvården och en från LSS-verksamheten.

Granskning

Patientjournal	Journal 1	Journal 2	Journal 3	Journal 4	Journal 5
Enhet	SÄBO Sjötången	SÄBO Björntorp	SÄBO Björntorp	HSV hemtjänst Innerstan	LSS
Vårdplan finns	20 aktiva vårdplaner mellan år 2021 – 2024.	18 aktiva vårdplaner mellan år 2016 – 2024.	13 aktiva vårdplaner mellan år 2022 – 2024.	5 aktiva vårdplaner mellan år 2020 – 2023.	14 aktiva vårdplaner mellan år 2018 – 2024.
Vårdplanen är relevant	12 vårdplaner bedöms relevanta.	15 vårdplaner bedöms relevanta.	13 vårdplaner bedöms relevanta.	2 vårdplaner bedöms relevanta.	3 vårdplaner bedöms relevanta.

	8 ej längre aktuella	3 ej längre aktuella.		3 ej längre aktuella.	11 ej längre aktuella.
Vårdplanen har följts upp	Ja delvis.	Ja delvis.	Ja delvis.	Ja delvis.	Ja delvis.
Vårdplan saknas	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej

I varje granskad journal finns mellan 4 och 20 aktiva vårdplaner, varav de äldsta är från 2016.

Flertalet vårdplaner är relevanta, men det finns även vårdplaner som inte längre är aktuella på grund av avslutad behandling och därför bör tas bort. Uppföljningar i vårdplanerna finns, främst genomförda av legitimerad personal. Dock saknas det i vissa fall information om när åtgärder och resultat ska följas upp. Många vårdplaner följs inte upp kontinuerligt utan först i samband med när problem uppstår.

Resultat: Godkänt

Åtgärd

Enhetscheferna ges i uppdrag att se över verksamhetens vårdplaner med utgångspunkter relevans och aktualitet. Vid implementering av en ny HSL-modul "Hälsoärende" i journalsystemet Treserva, följer ett arbete med att se över vårdplaner så att de är aktuella och följs upp.

2. Äldreomsorgens riktlinjer

Granskningen under denna rubrik fokuserar på att undersöka fem biståndsbeslut för att säkerställa att de följer "Riktlinjer för bedömning av bistånd till äldre enligt Socialtjänstlagen (SoL)". Utvecklingsstrateg har granskat fem slumpmässigt utvalda behovsutredningar som hanterades under mars månad. Dessa behovsutredningar gäller ansökningar om särskilt boende inom äldreomsorgen. Tre av utredningarna resulterade i bifall och två i avslag.

Samtliga utredningar och bedömningar vid besluten har följt riktlinjerna.

Resultat: Godkänt.

3. Barn- och ungas journalanteckningar

Journal inom området granskas för att se om journalföringen förs korrekt och enligt föreskrift SOSFS 2014:6. Utvecklingsstrateg har slumpmässigt valt ut fem journaler aktuella 2024 med spridning på barn och ungas ålder.

Resultat: Samtliga godkända med en undantagen med anledning av att journalens innehåll inte blir helt tydlig för utvecklingsstrateg att följa. Vid dialog med förste socialsekreterare kan otydligheten förklaras med att journalens innehåll inte nödvändigtvis var relevant för det aktuella ärendet.

4. Genomförandeplaner inom äldreomsorgen

Granskningen har genomförts av ansvarig enhetschef utifrån checklista om nio punkter, se bilaga 1. Granskningen har gjorts på slumpmässigt utvalda brukare, fem inom särskilt boende och fem inom hemtjänst.

Resultat Säbo; Godkänt

Resultat Hemtjänst: 2 Godkända, 1 Inaktuell, 2 Saknas

Åtgärd

Att vidareutveckla arbetet med genomförandeplaner kommer att vara en viktig del i äldreomsorgens kvalitetsarbete framåt. Dels handlar det om aktiviteter som stärker kunskap och förståelse hos medarbetarna om varför det är viktigt med genomförandeplaner dels handlar det om aktiviteter vars syfte är att ytterligare stärka kvaliteten vad gäller till exempel delaktighet från brukare och behovsorienterad uppdatering.

5. Att reglerna enl. 11 kap 1 a § SoL vid orosanmälan för barn följs

1:e socialsekreterare har granskat samtliga under mars 2024 inkomna anmälningar.

Förhandsbedömning har gjorts inom 14 dagar i samtliga inkomna anmälningar.

I de ärenden samtal med barn ej genomförts finns en motivering till orsaken, däribland barnets ringa ålder, att det pågår en utredning där barnet kommer ges möjlighet att komma till tals, samt att det pågår insatser där barn ges möjlighet att uttrycka sina åsikter.

Avseende de 8 ärenden där motivering till varför barnet inte kommit till tals saknas visar granskningen på att anmälningarna i 4 av fallen har föranlett utredning per omgående, varför barnen inom ramen för förhandsbedömning inte kommer till tals. I övriga 4 anmälningar framgår att barnet i närtid redan

kommit till tals, inom ramen för förhandsbedömning eller utredning. Vad gäller utredning kommer det av färdigställd utredning framgå ställningstagande eller genomförande avseende barnsamtal.

En påtaglig förbättring kan ses avseende antalet genomförda barnsamtal. Vid denna granskning konstateras att det i närmare 61 % av anmälningarna har genomförts barnsamtal, i jämförelse med mars 2023 och september 2023 där det genomfördes ca 33% respektive ca 31 % barnsamtal avseende de inkomna anmälningarna.

Skyddsbedömningar finns i samtliga aktualiserade anmälningar. Socialsekreterare har under hösten 2023 och våren 2024 strävat efter att skyddsbedömningar i första hand genomförs genom kontakt med berörda för att dokumentera de faktiska omständigheterna som motiverar ställningstagandet. Detta har medfört en positiv utveckling avseende innehåll och dokumentation av skyddsbedömning i jämförelse med tidigare år.

Vidare har även regelbundna träffar med utgångspunkt i rättspraxis och annan vägledande information implementerats för att bibehålla och utveckla kunskap hos socialsekreterare på enheten.

Sammanställning av inkomna anmälningar under mars 2024

Totalt antal:	64
Skyddsbedömningar med motivering:	64
Barnsamtal:	39
Ej genomförda barnsamtal med motivering	17
Ej genomförda barnsamtal utan motivering	8
Antal förhandsbedömningar genomförda inom 14 dagar	64
Ej genomförda inom 14 dagar med motivering	0
Ej genomförda inom 14 dagar utan motivering	0

Resultat: Godkänt

6. Att beslutad insats och utförd insats om hjälp i hemmet överensstämmer inom äldreomsorgen

Utvecklingsstrateg har granskat fem slumpmässigt utvalda bifall om hjälp i hemmet inom äldreomsorgen som beslutats under 2024. För

att granska om insatsen är verkställd såsom bör ha utvecklingsstrateg också granskat social dokumentation samt samtalat med chefer inom verkställighet för att se hur det fungerar. Hos samtliga brukare är insatsen verkställd. Hos en av dessa är det utmanande att få till insatsen då brukaren har tackat nej av olika anledningar.

Resultat: Godkänt.

7. Att vård- och omsorgsförvaltningens LSS-insats Daglig verksamhet verkställs inom 3 månader efter beslut.

Under första kvartalet 2024 har utvecklingsstrateg granskat samtliga 10 beslut om insats enligt LSS 9 § 10. Alla beslut är verkställda inom 3 månader.

Resultat: Godkänt

8. Andelen utredningar inom barn- och unga som pågår över tre månader ska inte överstiga 10% av samtliga.

Av totalt 83 pågående utredningar under april månad har inget ärende passerat 3 månader. Detta ger procenttal på 0%.

Resultat: Godkänt

Beslutsunderlag:

Internkontrollplan 2024

Katarina Haddon
Förvaltningschef

Madelen Grahn
Utvecklingsstrateg

Beslut till:

Internkontrollansvarig KSF (FK)

Tjänsteskrivelse

Datum
2024-05-10

7 (7)

Diarienummer

Revisorerna (FK)

FCH (FÅ)

SC (FÅ)

SC (FÅ)

OXELÖSUNDS KOMMUN
Vård- och omsorgsnämnden

INTERNKONTROLLPLAN
2024 (Förslag)

	Rutin /System (område)	Kontrollmoment	Kontrollansvarig	Omfattning	Frekvens	Urval	Rapportering	Risk och väsentlighetsanalys		
								Konsekvens	Sannolikhet	Risk
1.	Dokumentation i patientjournal HSL	Att relevanta vårdplaner finns och följs upp av berörd personal	MAS	5 st/mätning	2 ggr/år	Stickprov	VON maj/nov	4	3	12
2.	VOF, AO riktlinjer	Att riktlinjerna för biståndsbedömning följs vid beslut	US	5 st beslut/mätning	2 ggr/år	Stickprov	VON maj/nov	3	3	9
3.	VOF BoU journalanteckningar	Att journalanteckningar förs korrekt och enligt föreskrift (SOSFS 2014:6)	US	5 st ärenden/mätning	2 ggr/år	Stickprov	VON maj/nov	3	4	12
4.	VOF, AO genomförandeplaner	Att planerna för brukare inom hemtjänst och särskilt boende är korrekta	US	5 + 5 st / mätning	2 ggr/år	Stickprov	VON maj/nov	3	4	12
5.	VOF, BoU Att reglera enl. 11 kap 1 a § Sol. vid orosmälän för barn följs	IVO:s egenkontrollmall	1:e soc. sekreterare	Samtliga öppnade aktualiseringar under resp månad	2 ggr/år	Mars och september	VON maj/nov	4	4	16
6.	VOF, AO	Att beslutad insats och utförd insats om hjälp i hemmet överensstämmer	US	5 st beslut/ mätning	2 ggr/år	Stickprov	VON maj/nov	4	3	12
7.	VOF, LSS-insatser	Att beslutad insats blir verkställd inom 3 mån	US	Samtliga	2 ggr/år	LSS 9§10	VON maj/nov	3	3	9
8.	VOF, BoU utredningar enl. 11 kap 1 § S	Andelen utredningar barn och unga som pågår över 3 mån ska ej överstiga 10% av samtliga	US	Samtliga pågående under respektive månad	2 ggr/år	Mars och september	VON maj/nov	4	4	16

Förkortningar:

HSL- Hälso- och sjukvårdslagen
LSS - Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

MAS - Medicinskt ansvarig sjuksköterska
SOF - Social- och omsorgsförvaltningen
Sol - Socialtjänstlagen

US - Utvecklingsstrateg
VON - Vård- och omsorgsnämnden
ÅF - Aldreomsorgsförvaltningen

2 Lindrig
3 Kännbar
4 Allvarlig

2 Mindre sannolik
3 Möjlig
4 Sannolik

Granskningsmall Social Dokumentation-
Genomförandeplan. Svara Ja/Nej, saknas eller ej relevant.

Av genomförandeplanen bör det framgå:		
1	Vilka mål som gäller för insatsen och om de är utformade utifrån brukarens behov?	
2	När och på vilket sätt insatsen ska genomföras?	
3	Vilka aktiviteter som ingår i insatsen?	
4	När och hur aktiviteterna ska genomföras?	
5	Vem hos utföraren som ansvarar för genomförandet av varje aktivitet?	
6	När och hur insatsen och/eller aktiviteterna ska följas upp?	
7	Hur brukaren medverkat i planeringen?	
8	Vilka andra personer som deltagit i planeringen?	
9	När och hur planen ska följas upp?	

Kommentarer:

Granskningen genomförd

datum:

Namn:

Vård- och omsorgsförvaltningen

1. Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar reviderad delegations- och verkställighetsordning för vård- och omsorgsnämnden.

2. Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden får uppdra åt utskott, ledamot eller anställd att besluta på nämndens vägnar (6 kap 33 § KL). Genom sin delegations- och verkställighetsordning överför vård- och omsorgsnämnden beslutanderätten för angivna ärenden till delegat som får rätt att fatta självständiga beslut. Besluten ska redovisas till vård- och omsorgsnämnden.

Den 1 april 2024 träder nya bestämmelser i kraft i socialtjänstlagen (2001:453), socialtjänstförordningen (2001:937) och lagen om placering av barn i skyddat boende (2024:79). Dessa bestämmelser syftar till att förbättra skyddet och stödet för personer som behöver skyddat boende mot hot, våld eller andra övergrepp. De syftar även till att stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende. På grund av detta revideras delegeringsordningen.

Delegationsordningen behöver revideras enligt följande.

Nya lagrum under rubrik 11 (Individ- och familjeomsorg) B 3.16- B 3.30 (röd markering)

Beslutsunderlag:

Delegations- och verkställighetsordning för vård- och omsorgsnämnden

Förvaltningschef

Utvecklingsstrateg

Tjänsteskrivelse

Datum
2024-05-21

2 (2)

Diarienummer

Katarina Haddon

Madelen Grahn

Beslut till:

FC (FK)

SCSO (FK)

EC (FÅ)

Postadress

Oxelösunds kommun
613 81 Oxelösund

Besöksadress

Järntorget 7-9
Oxelösund

Telefon

0155-380 00

E-post/Webb

kommun@oxelosund.se
www.oxelosund.se

Bankgiro

776-5217
OCR 991-1991

Org.nr.

212000-0324

Delegations- och verkställighetsordning för vård- och omsorgsnämnden

Dokumenttyp Styrdokument	Fastställt av Vård- och omsorgsnämnden	Beslutsdatum 2015-03-25	Reviderat 2024-05-21
Dokumentansvarig Utvecklingsstrateg		Förvaring Castor	Dnr VON 2023.26
Dokumentinformation Ersätter VON 2022.60			

Innehåll

Innehåll.....	2
1. Om delegation i allmänhet.....	4
2. Delegation och verkställighet.....	4
3. Undantag från delegation.....	4
4. Villkor för delegation och anmälan av beslut.....	4
5. Vidaredelegation.....	5
6. Övergång av delegationsrätt.....	5
7. Förkortningar.....	6
A. Delegerat.....	6
B. Lagar och förordningar.....	6
8. Allmänna ärenden.....	8
Organisation.....	8
Signering.....	8
Ombud.....	8
Brådskande ärenden.....	8
Arkiv.....	8
Överklagan och omprövning av delegationsbeslut.....	9
Representation och uppvaktingar.....	9
Ekonomi.....	9
Övrigt.....	9
9. Beslut enl SoL, LVU och LVM som endast kan fattas av utskott eller nämnd.....	10
10. Vård enl LVU.....	13

11. Individ och familjeomsorg (ang överklagande, yttranden med mera se avsnitt 10)	14
Socialtjänstlagen – SoL med mera	14
Vård av missbrukare enligt LVM	19
Föräldrabalken, FB	20
12. Omsorg om äldre och funktionshindrade samt hälso- och sjukvård	21
Socialtjänstlagen - SoL	21
Stöd och service till vissa funktionshindrade - LSS	22
Patientsäkerhetslagen	25
13. Offentlighets- och sekretesslag (ang överklagande, yttrande med mera se avsnitt 10)	25
14. Alkohollagen (ang överklagande, yttrande med mera se avsnitt 10)	26
Övrigt	
15. Överklagande, yttranden och anmälningar med mera till domstol, åklagare och andra myndigheter	28
16. Lag om tobak och liknande produkter	31
17. Lag om färdtjänst och Lag om riksfärdtjänst	31
C. GDPR	33

1. Om delegation i allmänhet

Vård- och omsorgsnämnden får uppdra åt ledamot eller anställd att besluta på nämndens vägnar (KL 6 kap § 33). Genom sin delegations- och verkställighetsordning överför Vård- och omsorgsnämnden beslutanderätten för angivna ärenden till delegat som får rätt att fatta självständiga beslut.

Delegation innebär överlåtande av en beslutsfunktion, vilket betyder att delegaten inträder i styrelsens ställe. Beslutet skall kunna överklagas, antingen genom laglighetsprövning eller förvaltningsbesvär. Även att avge yttranden innebär självständiga bedömningar, trots att yttranden normalt inte kan överklagas.

2. Delegation och verkställighet

Det finns ingen rak skiljelinje mellan delegationsbeslut och verkställighet. Huvudregeln är att ett delegationsbeslut kräver en självständig bedömning medan verkställighetsbeslut fattas inom ramen för de politiska besluten som ett led i den löpande driften av verksamheten.

Ett antal verkställighetsärenden som ligger i gränslandet mellan delegation och verkställighet finns med i delegations- och verkställighetsordningen och betecknas V för verkställighet. Verkställighetsbeslut behövs inte anmälas till Vård- och omsorgs- nämnden och kan heller inte överklagas.

3. Undantag från delegation

Av 6 kap. 34 §, Kommunallagen, följer att beslutanderätten inte får delegeras i följande ärenden:

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.
- Framställningar eller yttranden till fullmäktige, liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats.
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtit till nämnden.
- Vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter, se 10 kap 4–5 §§ SoL.

4. Villkor för delegation och anmälan av beslut

Beslut som fattas med stöd av delegation är jämställt med ett av styrelsen fattat beslut. Styrelsen kan inte ändra delegationsbeslut, men kan när som helst återta beslutanderätten. Delegaten kan också överlåta till styrelsen att besluta och måste inte alltid utnyttja sin delegationsrätt. Beslut som fattas av en tjänsteman utan delegering saknar laga verkan, det vill säga det gäller inte.

I vissa fall kan ett visst beslut i ett delegerat ärende få principiell betydelse genom ej förutsedda omständigheter. Delegationen bör i sådana fall överväga att på eget initiativ lyfta ärendet för beslut i Vård- och omsorgsnämnden.

Fattade delegationsbeslut ska anmälas till Vård- och omsorgsnämndens nästkommande sammanträde Av anmälan ska följande framgå:

- beslutsfattare,
- beslutsdatum,
- hänvisning till den punkt i delegationsordningen beslutet stöder sig på samt
- beslutets innehåll i korthet.

5. Vidaredelegation

Om en nämnd uppdrar åt en förvaltningschef att fatta beslut inom nämndens verksamhetsområde får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdrar åt annan anställd i kommunen att besluta i ärendet. Det innebär att förvaltningschefen i sin tur får delegera beslutanderätten vidare.

Förvaltningschefens beslut att vidaredelegera ska anmälas till nämnden enligt ovan. Vidaredelegerade beslut ska anmälas både till nämnden och till förvaltningschefen som delegerat beslutanderätten.

Förvaltningschefens rätt att vidaredelegera ska framgå av delegations- och verkställighetsordningen.

6. Övergång av delegationsrätt

Om inget annat har angivits i delegationsordningen och ställföreträdare eller vikarie inte har förordnats, övergår delegationsrätten vid förfall för delegat, till närmast högre befattning.

7. Förkortningar

A. Delegerat:

AU Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

DSO **Dataskyddsbud**

EC Enhetschef

VC Verksamhetschef

FCH Förvaltningschef/socialchef

GDPRS **GDPR samordnare**

Handl Handläggare

KC Kommunchef

KSO Kommunstyrelsens ordförande

MAS Medicinskt ansvarig sjuksköterska

VONO Vård- och omsorgsnämndens ordförande

VONOV Vård- och omsorgsnämndens vice ordförande

B. Lagar och förordningar

AFL Lag om allmän försäkring

AL Alkohollagen

BrB Brottsbalken

FB Föräldrabalk

FL Förvaltningslag

HSL Hälso- och sjukvårdslag

KL Kommunallag

LOU Lag om offentlig upphandling

LSS Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

LUL	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
OSL	Offentlighets- och sekretesslag
PUL	Personuppgiftslag
SFB	Socialförsäkringsbalk
SoF	Socialtjänstförordningen
SOSFS	Socialstyrelsens författningssamling
SoL	Socialtjänstlagen
TF	Tryckfrihetsförordningen
ÄB	Ärvdabalken

8. Allmänna ärenden

	Ärendegrupp/ärende	Delegat	Ersättare	D / V	Lagrum och/eller kommentar
	Organisation				
	Nämndens övergripande organisation av verksamheterna	FCH		V	
	Signering				
A.1	Tecknande av avtal för Vård- och omsorgsnämnden	FCH		D	
A.2	Tecknande av avtal inom verksamhetsområdet inom befintlig budget	FCH		V	
	Ombud				
A.3	Befullmäktigande av ombud, med undantag för upphandlingar, att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag, samt mottagande av delgivningar till nämnden	FCH		D	
	Brådskande ärenden				
A.4	Beslut på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas	VONO	VONOV	D	KL 6 kap 39 §
	Arkiv				
A.5	Beslut om gallring av nämndens handlingar	FCH		D	AL 10 §
A.6	Fastställande av dokumenthanteringsplan	FCH		D	AL 10, 16 §

	Ärendegrupp/ärende	Delegat	Ersättare	D / V	Lagrum och/eller kommentar
	Överklagan och omprövning av delegationsbeslut				
A.7	Yttrande över överklagat delegationsbeslut	Aktuell delegat		D	
A.8	Omprövning av delegationsbeslut	Aktuell delegat		D	
	Representation och uppvaktningar				Kommunens Personalhandbok
A.9	500 - 4 000 kr	FCH		V	
	4 001 - 8 000 kr	KC		V	
	8 001 – 15 000 kr	KSO		D	
	Ekonomi				
A.10	Tilldelning av attesträtt	FCH		D	
A.11	Beslut om nedsättning av eller befrielse från avgift	FCH		D	9 kap 4 § Sol
A.12	Ansökan om externa medel (inklusive EU-medel) för projekt- och utvecklingsarbete med mera	FCH		V	
A.13	Fördelning av tilldelade investeringsmedel	FCH		V	
	Övrigt				
A.14	Fastställande av nämndgemensamma administrativa rutiner, instruktioner och processer	FCH		V	

	Ärendegrupp/ärende	Delegat	Ersättare	D / V	Lagrum och/eller kommentar
A.15	Fastställande av rutiner, instruktioner och processer inom respektive verksamhetsområde	FCH / MAS		V	
A.16	Utse PuL-ansvarig	FCH		D	§ 37 PuL
A.17	Utse Medicinskt ansvarig sjuksköterska	FCH		D	11 ap 4 § HSL

9. Beslut enl. SoL, LVU och LVM som endast kan fattas av utskott eller nämnd eller i brådskande fall av ordföranden eller annan ledamot i utskott

	Ärendegrupp/ärende	Delegat	Lagrum	Kommentar
B.1	Beslut som endast kan fattas av utskott eller nämnd		10 kap 4 § SoL	Om nämndens beslut inte kan avvaktas får ordförande eller annan ledamot i vissa fall fatta beslut
1.1	Medgivande att barn tas emot för stadigvarande vård och fostran i enskilt hem som inte tillhör någon av dennes föräldrar eller vårdnadshavare	AU	6 kap 6 § SoL	Ett beslut om att bereda en underårig vård i ett visst familjehem är att betrakta som ett medgivande enligt 6 kap 6 § SoL. Utredning av familjehemmet ska alltid ske
1.2	Övervägande om vård i annat hem än det egna fortfarande behövs	AU	6 kap 8 § SoL	Bestämmelsen innebär att nämnden minst en gång var 6:e månad ska överväga om vård enligt SoL fortfarande behövs.
1.3	Medgivande att ta emot ett barn för adoption	AU	6 kap 12 §§ SoL	
1.4	Återkallelse av medgivande att ta emot ett barn för adoption	AU	6 kap 13 § SoL	

1.5	Pröva om samtycke skall ges till fortsatt adoptionsförfarande - Vid samtycke - Vid ej samtycke	Handl AU	6 kap 14 § SoL	
1.7	Beslut om att väcka talan i Förvaltningsrätt om återkrav enligt 9 kap 1 § SoL	AU	9 kap 3 § SoL	
1.8	Beslut om ansökan hos Förvaltningsrätt om vård enligt LVU	AU	4 § LVU	
1.9	Beslut om omedelbart omhändertagande av barn och ungdom under 20 år I avvaktan på nämndens beslut	AU VONO, VONOV, ledamot och ers. i AU	6 § 1 och 2 st LVU	
1.10	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden	AU	11 § 1 st LVU	
1.11	Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden.	AU	11 § 2 st LVU	
1.12	Övervägande om vård med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs	AU	13 § 1 och 2 st LVU	
1.13	Prövning av om vård med stöd av 3 § LVU ska upphöra	AU	13 § 1 och 3 st LVU	
1.14	Beslut om hur umgänge med den unge ska regleras när överenskommelse med förälder/ vårdnadshavare inte kan nås (umgängesbegränsning) I avvaktan på nämndens beslut	VON VONO, VONOV, ledamot och ers. i AU	14 § 2 st 1 LVU	Beslutet får endast tas i samband med omhändertagande och gäller fram till nästkommande sammanträde i nämnden
1.15	Beslut om att den unges vistelseort inte ska röjas för föräldern eller vårdnadshavaren i avvaktan på nämndens beslut	VON VONO, VONOV, ledamot och ers. i AU	14 § 2 st 2 LVU	Beslutet får endast tas i samband med omhändertagande och gäller

					fram till nästkommande sammanträde i nämnden
1.16	Socialnämnden ska minst en gång var tredje månad överväga om beslut enligt 14 § s st 1 och 2 fortfarande behövs	AU	14 § 3 st LVU		
1.17	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	AU	21 § LVU		
1.17	Beslut om regelbunden kontakt med särskilt utsedd kontaktperson eller behandling i öppna former	AU	22 § LVU		Bestämmelsen innebär att nämnden minst en gång var 6:e månad ska pröva om insatsen fortfarande behövs.
1.18	Ansökan hos Förvaltningsrätten om flyttningsförbud	AU	24 § LVU		
1.19	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs	AU	26 § 1 st LVU		
1.20	Beslut om att flyttningsförbud ska upphöra	AU	26 § 2 st LVU		
1.21	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud I avvaktan på nämndens beslut	AU VONO, VONOV, ledamot och ers. i AU	27 § LVU		Beslutet ska underställas förvaltningsrätten inom en vecka.
1.22	Beslut att begära polishandräckning för att genomföra läkarundersökning I avvaktan på nämndens beslut	AU VONO, VONOV, ledamot och ers. i AU	43 § p1 LVU		
1.23	Beslut om ansökan hos Förvaltningsrätt om vård enligt LVM	AU	11 § LVM		
1.24	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare I avvaktan på nämndens beslut	AU	12 § LVM		

			VONO, VONOV, ledamot och ers. i AU		
--	--	--	--	--	--

10. Vård enligt LVU

B.2	Ärendegrupp/ärende	Delegat	Lagrum	Kommentar
2.1	Begäran om förlängd tid för ansökan om vård	FCH	8 § LVU	Vidaredelegation
2.2	Beslut om att omedelbart omhändertagande enl 6 § LVU genast ska upphöra	VONO, VONOV samt ledamot och ers. i AU	9 § 3 st LVU	
2.3	Beslut rörande den unges personliga förhållanden i den mån beslutet inte är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	Handl / socialjour	11 § 4 st LVU	
2.4	Beslut om att ett flyttningsförbud ska upphöra	AU	26 § LVU	
2.5	Beslut om att ett tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	VONO, VONOV samt ledamot och ers. i AU	30 § 2 st LVU	
2.6	Vid beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud, beslut om hur den unges umgänge ska utövas med vårdnadshavare/föräldrar med umgängesrätt reglerad genom dom eller avtal	AU	31 § LVU	
2.7	Beslut om läkarundersökning, att utse läkare samt plats för läkarundersökningen	Handl / socialjour	32 § LVU	
2.8	Ansökan till förvaltningsdomstol om utreseförbud	AU	31 b § LVU	
2.9	Beslut om upphörande av reseförbud	AU	31 c § LVU	

2.10	Beslut om tilfälligt reseförbud (jfr. omedelbart omhändertagande)	AU, VONO, VONOV samt ledamot i AU,	31 d § LVU	Ska underställas förvaltningsrätten inom 1 vecka från beslutsdagen. Ansökan om utreseförbud ska göras inom 4 veckor efter förvaltningsrättens fastställande.
2.11	Beslut om tillfälligt undantag från utreseförbud för en viss resa	AU	31 i § LVU	
2.12	Beslut att begära polishandräckning för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU	VONO, VONOV samt ledamot i AU, förordnad tjänsteman i socialjour	43 § p 2 LVU	

11. Individ och familjeomsorg

	Ärendegrupp/ärende	Delegat	Lagrum	Kommentar
B.3	Socialtjänstlagen – SoL med mera			
3.1	Beslut i ärenden om försörjningsstöd <ul style="list-style-type: none"> • Enligt riksnorm och riktlinjer • Med villkor om praktik eller kompetenshöjande åtgärd • Med vägrande av eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd • Över riksnorm och riktlinjer • Rådrum i avvaktan på avyttrande av tillgång 	Handl Handl Handl EC EC	4 kap 1 § SoL 4 kap 1, 4 §§ SoL 4 kap 1, 5 §§ SoL V	
3.2	Beslut om bistånd i form av förmedling av egna medel	1. e socsekr	4 kap 1 § SoL	
3.3	Beslut om bistånd till hyresskuld		4 kap 1, 2 §§ SoL	

			1.e socsekr		
	<ul style="list-style-type: none"> • upp till 2 månaders hyra • över 2 månaders hyra 		AU		
3.4	<p>Beslut om bistånd till övriga skulder</p> <ul style="list-style-type: none"> • upp till 10 % av basbeloppet • över 10 % av basbeloppet 		1.e socsekr AU	4 kap 1, 2 §§ SoL	
3.5	<p>Beslut om bistånd till tandvårdskostnad</p> <ul style="list-style-type: none"> • upp till 25 % av basbeloppet • över 25 % av basbeloppet 		1.e socsekr AU	4 kap 1, 2 §§ SoL	
3.6	<p>Beslut om bistånd till kommunkontrakt (hyreskontrakt i andra hand)</p> <ul style="list-style-type: none"> • avseende personer som genomgår behandling via Oxelösunds Behandlingscentrum • övriga personer 		1.e socsekr AU	4 kap 1,2 §§ SoL	
3.7	<p>Beslut om social förtur till bostad</p>		1.e socsekr	4 kap 2 § SoL	
3.8	<p>Beslut om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader och utgifter i omedelbar anslutning till dödsfall</p> <ul style="list-style-type: none"> • upp till 50 % av basbeloppet • över 50 % av basbeloppet 		Handl AU	4 kap 1 § SoL	Avslag på biståndet ges med hänvisning till 4.1 SoL. Kostnaderna kan återkrävas om beslutet villkorats med återbetalningsskyldighet enligt 9 kap. 2 § SoL
3.9	<p>Beslut om att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL</p>		Handl	9 kap 1 § SoL	
3.10	<p>Beslut om att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 2 § SoL</p>		Handl	9 kap 2 § SoL	Återkrav får endast ske om biståndet getts under villkor om återbetalning.

3.11	Beslut om bistånd åt barn och ungdom i form av stadigvarande vård (placering/omplacering) i familjehem eller hem för vård eller boende - HVB	AU	6 kap 1 §1 och 2 SoL	
3.12	Beslut om bistånd i form av placering av barn i jourhem eller nätverkshem för tillfällig vård och fostran	1.e socsekr / socialjour	6 kap 1 § SoL	Inte varaktig vård, högst två månader efter avslutad utredning enl 11 kap 1 § SoL.
3.13	Beslut om bistånd åt barn och ungdomar i form av vård (placering) i kommunens egna boenden	1.e socsekr	6 kap 1 § 3 SoL	Stödboende för barn och unga i åldern 16 – 20 år.
3.14	<p>Beslut om ekonomiskt bistånd åt barn och ungdom i samband med placering, omplacering eller flyttning från familjehem eller hem för vård eller boende</p> <ul style="list-style-type: none"> - enligt riktlinjer - i avvaktan på studiebidrag - utöver riktlinje 	1.e socsekr 1.e socsekr AU	4 kap 1 § SoL	
3.15	<p>Beslut om bistånd åt vuxna i form av vård (placering/omplacering) i hem för vård eller boende, i familjehem eller korttidsvistelse</p> <ul style="list-style-type: none"> - i kommunens regi - beslut om köp av plats av annan vårdgivare 	1.e socsekr AU	4 kap 1 § SoL	Observera lagen om offentlig upphandling, men också kravet på individuell bedömning i biståndsärenden
3.16	Beslut om omedelbar placering av barn i skyddat boende utan samtycke från ena vårdnadshavaren.	AU / VONO	3 kap 3§ (Lag 2024:79)	10 kap 4 § SoL
3.17	Beslut om att omedelbar insats i form av skyddat boende skall upphöra	AU / VONO	4 kap 8§ Lag 2024:79	
3.18	Beslut om placering av barn i skyddat boende med samtycke från vårdnadshavarna.	1.e soc.sekr / socialjour	4 kap 1§ SoL	Inte varaktig vård, högst två månader

3.19	Beslut om placering av vuxen i skyddat boende		1. e socsekr / socialjour		4 kap 1§ SoL			Inte varaktig vård, högst två månader
3.20	Beslut om vart barnet skall placeras och om hur insatsen i övrigt skall genomföras		AU / VONO		5 Kap 1§ 2024:79			
3.21	Beslut om ansökan till förvaltningsrätten i skyddat boende för barn		AU / VONO		3 kap 3§ (Lag 2024:79)			
3.22	Beslut om förlängd tid för ansökan 4 kap 6§ 2st		EC		4 kap 6§ 2st			6 kap 37§ KL
3.23	Beslut om omgångsbegränsning i samband med placering av barn i skyddat boende		VON		5 kap 6§ (Lag 2024:79)			
3.24	Övervägande om omgångsbegränsning och hemlighållande av vistelseort.		AU					Var sjuätte månad
3.25	Övervägande av beslut om placering av barn i skyddat boende		AU		5 kap 3 § (Lag 2024:79)			Var sjuätte månad
3.26	Beslut om hemlighållande av vistelseort utifrån placering av barn i skyddat boende enligt Lag 2024:79		VON		5 kap 4§ 1st (Lag 2024:79)			
3.27	Avvisande av framställning från vårdnadshavare om att beslut om hemlighållande av vistelseort eller omgångsbegränsning skall upphöra enligt 5 kap 7§ (Lag 2024:79)		EC		5 kap 7§ (Lag 2024:79)			6 Kap 37§ KL
3.28	Beslut om att insatsen skall upphöra		VONO		7 kap 1 § första stycket			10 Kap 4§ SoL
3.29	Avvisande av framställning från anhörig om att insatsen enligt 3 kap skall upphöra		EC		7 kap 2 § (Lag 2024:79)			6 Kap 37 § KL
3.30	Polishandräckning för att genomföra beslut om skyddat boende eller en omedelbar sådan insats		AU / VONO		8 Kap 7§ Lag 2024:79			10 kap 4§ SoL

3.31	<p>Beslut om ersättning till familjehem (arvode och omkostnadsersättning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - grundkostnad enligt rekommendation av SKR - tilläggskostnad enligt rekommendation av SKR - ersättning för förlorad arbetsförtjänst samt förhöjt arvode 	Handl EC AU		Uppdraget ska regleras genom avtal med familjehemmet. Se aktuellt cirkulär från SKR
3.32	<p>Beslut om upphörande av bistånd i form av vård i hem för vård eller boende eller i familjehem</p>	Handl	4 kap 1 § SoL	
3.33	<p>Beslut om köp av plats i annan kommun eller hos annan vårdgivare</p>	AU		Observera lagen om offentlig upphandling
3.34	<p>Beslut om bistånd i form av kontaktperson/-familj</p>	FCH	4 kap 1 § SoL	Vidaredelegation
3.35	<p>Beslut om upphörande av kontaktperson/-familj</p>	Handl	4 kap 1 § SoL	
3.36	<p>Beslut om förordnande och entledigande av kontaktperson/-familj</p>	Handl		
3.37	<p>Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson/-familj</p>	EC		Jfr B 3.17
3.38	<p>Beslut om familjestöd</p>	Handl	4 kap 1 § SoL	
3.39	<p>Beslut om bistånd i form av öppenvårdsinsatser i kommunens regi utan vårdnadshavares samtycke till den som fyllt 15 år</p>	Handl AU	4 kap 1 § SoL 3 kap 6a §	
3.40	<p>Beslut om avgift från föräldrar vars barn är under 18 år och får vård i ett annat hem än det egna</p>	1.e socsekr	8 kap 1 § 2 st SoL 6 kap 2 § SoF	Se SKL:s cirkulär
3.41	<p>Beslut om avgift från personer över 18 år och som bereds plats för missbruksvård vid HVB-hem eller i familjehem eller vid LVM-hem</p>	Handl	8 kap 1 § 1 st SoL 6 kap 1 § SoF	Avgiften får uppgå till högst 80 kr per dag. Gäller även vid LVM

3.42	Beslut om framställning till FK om ändring av betalningsmottagare för allmänt barnbidrag när barn är placerade utom hemmet	Handl	4 § 3 st och 7 § Lag om allmänt barnbidrag	
3.43	Beslut om att underrätta FK om att nämnden ska uppbjära folkpension och barnförsäkring	Handl	Kungörelse (1962:393)	
3.44	Underrättelse till FK om att barn med underhållsstöd placerats i familjehem eller HVB-hem respektive återflyttat till boförälder	Handl	Förordning (1996:1036) 2 §	
3.45	Beslut om anmälan till FK att nämnden ska uppbjära del av sjukpenning för den som bereds plats för missbruksvård vid HVB hem eller familjehem enligt SoL	Handl	3 kap 15 § AFL	
3.46	Beslut om att underrätta FK att nämnden ska uppbjära ersättning enligt AFL som ersättning för bistånd som utgivits som förskött på förmån	Handl	17 kap 1 § AFL 9 kap 2 § SoL	
3.47	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet enligt 8 kap 1 §, 9 kap 1,2 §§ SoL	FCH	9 kap 4 § SoL	Jfr A.13 och B 7.12
3.48	Beslut om att inleda utredning (vuxna)	Handl/ socialjour	11 kap 1 § SoL	
3.49	Beslut om att utredning inte ska inledas (barn och vuxna)	1.e socsekr	11 kap 1 § SoL	
3.50	Beslut om att inleda utredning (barn)	Handl/ socialjour	11 kap 1 § SoL	VON:s ansvar vid barnutredningar se 11 kap 2 § SoL
3.51	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd (barn och vuxna)	1.e socsekr	11 kap 1 § SoL	
3.52	Beslut om förlängning av utredningstid i ärenden som rör barn	AU	11 kap 2 § SoL	
3.53	Beslut om uppföljning av barnets situation efter avslutad utredning utan beslut om insats, eller efter avslutad placering i familjehem eller HVB	1.e socsekr	11 kap 4a, 4b §§ SoL	
3.54	Beslut om framställning om överflyttning av ärende till nämnd i annan kommun	AU	2a kap 10 § SoL	Avser även ärenden enligt LVU och LVM

3.55	Beslut i fråga om mottagande av ärende från nämnd i annan kommun	AU	2a kap 10 § SoL	
3.56	Beslut om ansökan hos IVO om överflyttning av ärende	AU	2a kap 11 § SoL	
3.57	Beslut om ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare	AU	6 kap 11 § SoL	
3.58	Beslut om anmälan till överförmyndaren om behov av god man/förvaltare	1.e socsekr	5 kap 3 § SoF	
3.59	Beslut om anmälan till överförmyndaren att behov av god man/förvaltare inte längre finns	1.e socsekr	5 kap 3 § SoF	
3.60	Beslut om anmälan till överförmyndaren om förhållanden beträffande förvaltningen av underårigs egendom	1.e socsekr	5 kap 3 § SoF	Avser all slags egendom och inkomster inkl pension
3.61	Framställan till domstol om behov av målsägandebiträde för underårige	Handl	5 kap 2 § SoF	
3.62	Beslut om bistånd till asylsökande (dagersättning och särskilt bidrag)	Handl	1 § 3, 17 och 18 §§ Lag 1994:137 om mottagande av ..	Kontakt ska tas med Migrationsverket innan ersättning betalas ut. Försörjningsstöd enl SoL är ej aktuellt.
3.63	Beslut om nedsättning av dagersättning till asylsökande	1.e socsekr	10 § Lag 1994:971 om ändring i lagen om mottagande av asylsökande m.fl.	
3.64	Beslut om introduktionersättning	Handl	1 § Lag 1992:1068 om introduktionsersättning för flyktingar ...	
B.5	Vård av missbrukare enligt LVM	Delegat	Lagrum	Kommentar
5.1	Beslut att inledda utredning om det kan finnas skäl för tvångsvård	1.e socsekr	7 § LVM	Jfr. B 3.34
5.2	Beslut om att påbörjad utredning enl 7 § LVM övergår i en utredning enligt 11 kap 1 § SoL eller läggas ned	1.e socsekr	7 § LVM	

5.3	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökningen	Handl / socialjour	9 § LVM	Beslut om läkarundersökning ska fattas om sådan inte är uppenbart obehövlig
5.4	Beslut om att ansöka hos domstol om vård enligt LVM	AU	11 § LVM	
5.5	Beslut om att omedelbart omhändertagande genast ska upphöra	FCH	18 b § LVM	Vidaredelegation
5.6	Beslut om återtagande av ansökt vård enligt LVM	FCH	20 § LVM	Vidaredelegation
5.7	Beslut att ansöka hos domstol om försläpning av utredningstiden	FCH	38 § LVM	Vidaredelegation
5.8	Beslut om att begära polishandräckning för att föra en missbrukare till läkarundersökning	1.e socsekr / Socialjour	45 § 1 LVM	
5.9	Beslut om att begära polishandräckning för inställelse vid vårdinstitution	1.e socsekr / socialjour	45 § 2 LVM	

B.6	Föräldrabalken - FB	Delegat	Lagrum	Kommentar
6.1	Godkännande av faderskapsbekräftelse	Handl	1 kap 4 § 1 st FB	Se SOSFS 2011:2
6.2	Beslut om att inleda utredning om fastställande av faderskap när dom eller bekräftelse finns och faderskapet kan ifrågasättas	1.e socsekr	2 kap 1 § FB	
6.3	Beslut om att påbörjad faderskapsutredning ska läggas ned	VON	2 kap 7 § FB	
6.4	Beslut om att återuppta nedlagd utredning	1.e socsekr	2 kap 1 § FB	
6.5	Beslut om att inleda utredning om någon annan man än den som är gift med barnets moder kan vara far till barnet	1.e socsekr	2 kap 9 § 1 st FB	Beslut att inte påbörja utredning eller att lägga ned en påbörjad utredning ligger på nämnden
6.6	Beslut att väcka och föra talan i mål om faderskap	VON	3 kap 5 § 2 st och	

					6 § 2 st FB	
6.7	Beslut att godkänna föräldrars avtal om vårdnad, boende och umgänge		Handl		6 kap 6 § 2 st, 14a § 2 st, 15a § 2 st FB	Se SKL cirkulär 1998:174
6.8	Beslut att ej godkänna föräldrars avtal om vårdnad, boende och umgänge		1. e socsekr		6 kap 6 §, 14a § 2 st, 15 § FB	Beslutet kan ej överklagas
6.9	Beslut om vård och sociala insatser mot ena vårdnadshavarens samtycke		AU		6 kap 13a § FB	
6.10	Lämnande av upplysningar till tingsrätt i vårdnads-, boende och umgänges mål		Handl		6 kap 19 § FB	
6.11	Lämnande av upplysningar inför interimistiskt beslut i tingsrätt beträffande vårdnad, boende- eller umgänge		Handl		6 kap 20 § 2 st FB	
6.12	Beslut att utse utredare i vårdnad- boende- och umgänges ärenden samt adoptionsutredningar		1. e socsekr		6 kap 19 § 3 st FB 4 kap 14 § 1 st FB	
6.13	Godkänna avtal om att underhållsbidrag ska betalas för längre perioder än tre månader		Handl		7 kap 7 § 2 st FB	
6.14	Anmälan till domstol om behov av särskilt förordnad vårdnadshavare samt entledigande av särskilt förordnad vårdnadshavare		VON		6 kap 10a § FB 6 kap 10 b,c FB	
6.15	Anmälan till domstol om behov av interimistiskt beslut om särskilt förordnad vårdnadshavare i avvaktan på nämndens utredning		VONOVONOV		6 kap 9 § FB	Om barnet står utan vårdnadshavare på grund av dödsfall

12. Omsorg om äldre och funktionshindrade samt hälso- och sjukvård

B.7	Socialtjänstlagen - SoL	Delegat	Lagrum	Kommentar
7.1	Beslut om att inleda utredning	Handl	11 kap 1 § SoL	

7.2	<p>Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet</p> <ul style="list-style-type: none"> • i kommunens regi • av annan utförare 	Handl AU	4 kap 1 § SoL	<p>Beslut om hälso- och sjukvårdsinsatser ges med stöd av HSL och är inte överklagbara</p>
7.3	<p>Beslut om bistånd i form av särskild boendeform alternativt hem för vård eller boende</p> <ul style="list-style-type: none"> • i kommunens regi • köp av plats hos annan vårdgivare 	VC AU	4 kap 1 § SoL	
7.4	Beslut om bistånd i form av avlastningsplats eller växelvård	Handl	4 kap 1 § SoL	
7.5	Beslut om bistånd i form av plats i dagverksamhet	Handl	4 kap 1 § SoL	
7.6	Beslut om ledsagning enligt riktlinjer	Handl	4 kap 1 § SoL	
7.7	Beslut om bistånd i form av kontaktperson/kontaktfamilj	EC/VC	4 kap 1 § SoL	
7.8	Beslut om bistånd i form av sysselsättning för psykiskt funktionshindrade	Handl	4 kap 1 § SoL	
7.9	Beslut om bistånd i form av boendestöd för psykiskt funktionshindrade	Handl	4 kap 1 § SoL	
7.10	Beslut om avgiftsbeslut	Handl	8 kap 2 § SoL	
7.11	Jämkningsavgift för hemtjänst, service och omvårdnad samt boende	Handl	8 kap 2 § SoL	
7.12	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från debiterad avgift inom äldre- och funktionshinderområdet	FCH	4 kap 2 § SoL	Jfr A. 13 och B 3:33
7.13	Beslut om anmälan till överförmyndaren om behov av god man/förvaltare	Handl	5 kap 3 § SoF	

7.14	Beslut om anmälan till överförmyndaren att behov av förvaltare inte längre finns	Handl	5 kap 3 § SoF	
------	--	-------	---------------	--

B.7	Stöd och service till vissa funktionshindrade - LSS	Delegat	Lagrum	Kommentar
7.15	Beslut om personkretstillhörighet	1.e socsekr	1 § LSS	
7.16	Beslut om biträde av personlig assistent <ul style="list-style-type: none"> • högst 20 tim./vecka • över 20 tim./vecka 	1.e socsekr FCH	9 § 2 LSS	Vidaredelegation
7.17	Beslut om ekonomiskt stöd för att bekosta personlig assistent vid tillfälligt ökade behov	1.e socsekr	9 § 2 LSS	
7.18	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistent	1.e socsekr	9 § 2 LSS	
7.19	Beslut om ledsagarservice <ul style="list-style-type: none"> • högst 10 tim/v • över 10 tim/v • vid resor över 25 tim/v 	Handl 1.e socsekr AU	9 § 3 LSS	
7.20	Beslut om biträde av kontaktperson	FCH	9 § 4 LSS	Vidaredelegation
7.21	Beslut om avlösarservice i hemmet	Handl	9 § 5 LSS	
7.22	Beslut om korttidsvistelse utanför det egna hemmet <ul style="list-style-type: none"> • i kommunens regi 	Handl	9 § 6 LSS	

	<ul style="list-style-type: none"> • beslut om köp av plats av annan vårdgivare 	AU		
7.23	<p>Beslut om korttids tillsyn för skolgång över 12 år utanför det egna hemmet</p> <ul style="list-style-type: none"> • i kommunens regi • beslut om köp av plats av annan vårdgivare 	Handl AU	9 § 7 LSS	
7.24	<p>Beslut om boende i familjehem för barn och ungdomar</p>	AU	9 § 8 LSS	
7.25	<p>Beslut om bostad med särskild service för barn och ungdomar</p> <ul style="list-style-type: none"> • i kommunens regi • beslut om köp av plats av annan vårdgivare 	1.e socsekr AU	9 § 8 LSS	
7.26	<p>Beslut om bostad med särskild service för vuxna</p> <ul style="list-style-type: none"> • i kommunens regi • beslut om köp av plats av annan vårdgivare 	1.e socsekr AU	9 § 9 LSS	
7.27	<p>Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig</p> <ul style="list-style-type: none"> • i kommunens regi • beslut om köp av plats av annan vårdgivare 	Handl AU	9 § 10 LSS	Personkrets 1 och 2
7.28	<p>Beslut om upprättande av individuell plan</p>	Handl	10 § LSS	
7.29	<p>Beslut om att utbetala assistansersättning till annan person än den som är berättigad till insatsen</p>	1.e socsekr	11 § LSS	
7.30	<p>Beslut om återbetalningsskyldighet</p>	EC	12 § LSS	

7.31	Förhandsbesked om rätt till insats enligt LSS för person som inte är bosatt i kommunen	AU	16 § 2 st LSS	
7.32	Beslut om att utreda behoven för enskild på tillfälligt besök i kommunen och besluta om insatser enligt LSS	1.e socsekr	16 § 3 st LSS	
7.33	Beslut om avgift från föräldrar vars barn är under 18 år och får omvårdnad i ett annat hem än det egna	1.e socsekr	20 § LSS, 5 § LSS förordningen 6 kap 2 s SoF	Kan ej överklagas Jfr B 3.26
7.34	Beslut om att anmäla behov av assistansersättning till FK	Handl	51 kap 1 § SFB	Under förutsättning att det gäller ansökan om personlig assistent enligt 9 § 2 LSS
7.35	Godkännande av familjehem	AU	6 kap 6 § SoL	
7.36	Beslut om ersättning till familjehem (arvode och omkostnadsersättning)	EC		Se SKL:s cirkulär
7.37	Anmälan till överförmyndare att person som omfattas av LSS kan vara i behov av förmyndare, förvaltare eller god man	Handl	15 § 6 p LSS	
7.38	Anmälan till överförmyndare att förmyndare, förvaltare eller god man inte längre behövs	Handl	15 § 6 p LSS	
7.39	Anmälan till IVO av allvariga missförhållanden i enskild tillståndspliktig verksamhet	AU	11 § LSS-förordningen (1993:1090)	

B.7	Patientsäkerhetslagen	Delegat	Lagrum	Kommentar
7.40	Beslut om anmälan till IVO av allvarlig skada eller sjukdom i samband med vård, behandling eller undersökning	MAS	3 kap 5 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Vårdgivaren ansvarar för att Lex Maria-anmälningar görs.
7.41	Beslut om anmälan till IVO av anledning att befara att en person som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården och som är verksam	MAS	3 kap 7 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)	

	eller har varit verksam hos vårdgivaren kan utgöra en fara för patientsäkerheten.			
--	---	--	--	--

13. Offentlighets- och sekretesslag (ang överklagande, yttrande med mera se avsnitt 10)

Beslut om att lämna ut handling fattas av den som har handlingen i sin vård om inte viss befattningshavare enligt arbetsledning eller särskilt beslut ska göra detta.

B.8	Offentlighets- och sekretesslag - OSL	Delegat	Lagrum	Kommentar
8.1	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	FCH	2 kap 14 § TF, OSL kap 15 - 43	Vidaredelegation
8.2	Beslut att lämna ut uppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forskningssyfte	FCH	12 kap 6 § SoL	Vidaredelegation

14. Alkohollagen

B.9	Alkohollagen -AL	Delegat	Lagrum	Kommentar
9.1	Beslut i ärenden rörande stadigvarande serveringstillstånd till allmänhet och slutna sällskap	AU	8 kap 2, 4, 7 §§ AL	
9.2	Beslut med anledning av ansökan från konkursbo att få fortsätta rörelsen	EC	9 kap 12 § AL	

9.3	<p>Beslut om tillfälligt tillstånd till allmänheten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bifall • Avslag 	EC AU	8 kap 2, 6.2 §§ AL	
9.4	Beslut om stadigvarande tillstånd till arrangerande av provsmakning	AU	8 kap 2, 6, 7 §§ AL	
9.5	Beslut om tillstånd till arrangerande av provsmakning för enstaka tidsperiod	EC	8 kap 2, 6, 7 §§ AL	
9.6	Beslut om tillfälligt tillstånd till slutna sällskap	EC	8 kap 2 § AL	
9.7	Beslut om utvidgning av serveringstillstånd till att även omfatta uteservering	EC	8 kap 2 § AL	Ändringar
9.8	Beslut om ändring av stadigvarande tillstånd avseende serveringsyta, tid eller dryck. Avser även komplettering med catering och gemensam serveringsyta.	AU	8 kap 2, 4, 14, 19 §§ AL	
9.9	Beslut om tillfällig ändring av stadigvarande tillstånd avseende serveringsyta, tid eller dryck. Avser även komplettering med catering och gemensam serveringsyta.	EC	8 kap 2, 4, 14, 19 §§ AL	
9.10	Godkännande av anmälan av förändringar i verksamheten (ändrad inriktning, byte av bolagsman med mera)	EC	8 kap 12 § AL 9 kap 11 § AL	
9.11	Beslut om medgivande till ombyggnad av serveringsställe	EC	8 kap 14 § AL 9 kap 11 § AL	
9.12	Beslut om godkännande av tillfällig lokal för cateringföretag med stadigvarande tillstånd	EC	8 kap 4 § AL	Godkännande
9.13	Beslut om villkor i samband med gynnande beslut om serveringstillstånd följer ovanstående beslutsnivå			Villkor
9.14	Beslut om att meddela undantag från skyldighet att avlägga kunskapsprov	EC	8 kap 12 § AL	Kunskapsprov

9.15	Beslut om att meddela hinder mot att avlägga kunskapsprov	EC	8 kap 12 § AL	
9.16	Beslut om erinran	EC	9 kap 17 § AL	Sanktioner
9.17	Beslut om varning	AU	9 kap 17,19 §§ AL	
9.18	Beslut om återkallelse av stadigvarande serveringstillstånd	VON	9 kap 18.2 § AL	
9.19	Beslut om återkallelse av gemensam serveringsyta	AU	9 kap 18.1 § AL	
9.20	Beslut om återkallelse av tillstånd när verksamheten upphör	EC	9 kap 18.1 § AL	
9.21	Beslut om återkallelse av tillfälligt serveringstillstånd	AU	9 kap 18 § AL	
9.22	Beslut om omedelbar återkallelse av serveringstillstånd	VONO	9 kap 18.2, 3 § AL	
9.23	Beslut om förbud eller inskränkning av försäljning av alkoholdrycker för visst tillfälle	AU	3 kap 10 § AL	
9.24	Beslut om att begära handräckning för att kunna utföra tillsyn	EC	9 kap 9 § AL	
9.25	Beslut att polisanmäla vid misstanke om brott mot AL	EC	AL	
B.9	Övrigt	Delegat	Lagrum	Kommentar
9.26	Beslut om avskrivning av tillsynsärende	EC		
9.27	Yttrande till Lotteriinspektionen	EC	Lotterilagen	
9.28	Beslut om det föreligger jävsförhållande hos förtroendevald	VONO	16 – 18 §§ FL	

9.29	Beslut om det föreligger jävförhållande hos kommunanställd	FCH	28 – 31 §§ KL	Beslutet i jävsfrågan kan endast överklagas i samband med överklagande av beslutet i ärendet
------	--	-----	---------------	--

15. Överklagande, yttranden och anmälningar med mera till domstol, åklagare och andra myndigheter

B.10	Överklagande, yttrande och anmälningar med mera	Delegat	Lagrum	Kommentar
10.1	Beslut om att föra talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	FCH	10 kap 2 § SoL	
10.2	Utseende av ombud att föra nämndens talan i domstol	FCH	10 kap 2 § SoL	
10.3	Överklagande och yrkande om inhibition samt yttrande när förvaltnings- eller kammarrätt ändrat nämndens beslut enligt SoL, LSS, LVU eller LVM	VONO, VONOV, ledamot och ers. i AU	10 kap 4 § SoL 27 § LSS 6 kap 39 § KL	Beslutet fattat av nämnd eller utskott och nämnds-/utskottssammanträdet inte kan avvaktas.
10.4	Överklagande, yrkande om inhibition samt yttrande till förvaltnings- och kammarrätt i ärenden enligt SoL och LSS och som fattats på delegation	FCH	10 kap 1-2 §§ SoL 27 § LSS 7 kap 5, 6 §§ KL	Vidaredelegation Beslutet ska anmälas till arbetsutskottet
10.5	Omprövning av beslut där beslutet fattats av delegat	Delegaten i ursprungsbeslutet	38, 39 §§ FL	
10.6	Prövning av att överklagande skett i rätt tid och avvisning av överklagande som kommit in för sent	Delegaten i ursprungsbeslutet	45 § FL	
10.7	Avvisande av ombud	AU	14 § FL	
10.8	Yttrande till allmän domstol när den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	EC	31 kap 2 § 1 st BrB	

10.9	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	EC	46 § LVM	
10.10	Yttrande till Åklagarmyndigheten	1.e socsekr	11 § LUL	
10.11	Yttrande till åklagare med anledning av eventuell utredning beträffande den som är under 15 år	1.e socsekr	31, 33 §§ LUL	
10.12	Begäran hos åklagare om förande av bevisstalan	1.e socsekr	37 § LUL	
10.13	Anmälan om behov av offentligt biträde	Handl	3 § Lagen om offentligt biträde	
10.14	Yttrande över ansökan om rättshjälp genom offentligt biträde samt yttrande över kostnadsräkning	EC	3 § Lagen om offentligt biträde	
10.15	Yttrande enligt namnlagen	EC	45, 46 §§	Lag om Personnamn (2016:1013)
10.16	Yttrande i körkortsärende	Handl	3 kap 8 §, 5 kap 2 § körkorts-förordningen	
10.17	Yttrande till passmyndighet vid utfärdande av pass utan vårdnadshavares medgivande	EC	3 § 2 st passförordningen	
10.18	Yttrande beträffande äktenskapsdispens	Handl	1 kap 1 § ÄB	Utgår. Upphörde 2014
10.19	Yttrande i ärenden om förordnande av god man eller förvaltare för någon som har fyllt 16 år	Handl	11 kap 16 § 2 st FB	
10.20	Yttranden angående värdeautomatspel	Handl	44 § spellagen	
10.21	Yttranden till spelinspektionen angående anordnande av automatspel	Handl	3 § Lag om anordnande av visst automatspel	

10.22	Upplysningar i vapenärenden		1. e socsekr		Uppgifter får endast lämnas ut om den enskilde lämnat samtycke (JO 1983/84 s. 188 f.)
10.23	Avge yttrande angående antagande av hemvärnsmän		EC	5 § Hemvärnsförordningen	
10.24	Uppgiftslämnande till smittskyddsläkare		EC/VC/MAS	6 kap 9 § smittskyddslagen	Kontakt med medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) ska tas i alla lägen
10.25	Dödsboanmälan		Handl	20 kap 8 a § ÄB	Folkbokföringsmyndighet ska under rättas om vem som är delegat
10.26	Beslut om provisorisk dödsboförvaltning		Handl	18 kap 2 § ÄB	Bosättningskommun ansvarig
10.27	Beslut att anordna begravning		EC	5 kap 2 § begravningslagen	Kommunen har rätt till ersättning för kostnaderna av dödsboet
10.28	Beslut om att ersätta enskild person för egendomsskada vid myndighetsutövning som försäkrats av personal		EC	3 kap 2 § skadeståndslagen	Gäller belopp om högst 1 000 skr
10.29	Yttrande till tillsynsmyndighet, (IVO, JO, JK)		FCH	13 kap 2 § SoL 7 kap 5, 6 §§ KL	Vidaredelegation Beslutet ska anmälas till arbetsutskottet
10.30	Anmälan till IVO om missförhållanden i kommunens egen verksamhet		FCH	14 kap 7 § SoL 24 f § LSS 7 kap 5,6 §§ KL	Vidaredelegation Beslutet ska anmälas till arbetsutskottet
10.31	Anmälan till IVO om missförhållanden i enskild verksamhet		AU	13 kap 5 § SoL	
10.32	Beslut om polisanmälan angående brott mot den egna verksamheten (ekonomiskt bistånd, avgifter med mera)		AU	12 kap 10 § SoL	Vid brådskande ärenden enhetschef Beslutet ska anmälas till arbetsutskottet

10.33	Beslut om polisanmälan angående vissa brott mot underårig samt vissa grövre brott	EC	12 kap 10 § SoL	Avser misstanke om brott enligt BrB 3, 4 och 6 kap samt misstanke om brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse två år
10.34	Yttrande till Patientnämnden	FCH	SoL, HSL, LSS	Vidaredelegation

16 Lag om färdtjänst och Lag om riksfärdtjänst

	Lag om färdtjänst och riksfärdtjänst	Delegat	Lagrum	Kommentar
B.12	Lag om färdtjänst och riksfärdtjänst			
12.1	Beslut om tillstånd till färdtjänst med regelkompletteringar	Handl	7, 9 §§ Lag om färdtjänst	
12.2	Beslut om färdtjänstavgifter enligt taxa som fastställs av kommunfullmäktige	Handl	10, 11 §§ Lag om färdtjänst	
12.3	Beslut om att återkalla tillstånd för färdtjänst om förutsättningar för tillstånd inte längre finns	Handl	12 § Lag om färdtjänst	
12.4	Beslut om tillstånd till riksfärdtjänst	Handl	5, 7 §§ Lag om riksfärdtjänst	
12.5	Beslut om ersättning för riksfärdtjänstresa enligt förordning som fastställts av regeringen	Handl	8 § Lag om riksfärdtjänst	
12.6	Beslut om att återkalla tillstånd för riksfärdtjänst om förutsättningar för tillstånd inte längre finns	Handl	9 § Lag om riksfärdtjänst	
12.7	Överklagande, yrkande om inhibition samt yttrande till förvaltnings- och kammarrätt rörande färdtjänst eller riksfärdtjänst där ursprungsbeslutet fattats av handläggare	EC	16 § Lag om färdtjänst	

C. GDPR

	Ärendegrupp/ärende	Delegat	Ersättare	D / V	Lagrum och/eller kommentar
G. 1	Beslut att ta ut en rimlig avgift vid begäran om information enligt artiklarna 13 och 14 Dataskyddsförordningen	FCH	GDPRS	D	GDPR artikel 12 punkt 5
G. 2	Beslut om att vägra att tillmötesgå begäran om information enligt artiklarna 13 och 14 Dataskyddsförordningen	FCH		D	GDPR artikel 12 punkt 5
G. 3	Besvara begäran om registerutdrag	GDPRS		V	GDPR artikel 15
G. 4	Beslut om rätt till radering enligt Dataskyddsförordningen	GDPRS		D	GDPR artikel 17
G. 5	Beslut om rätt till begränsning av behandling enligt Dataskyddsförordningen	GDPRS		D	GDPR artikel 18
G. 6	Beslut om rätten till dataportabilitet enligt Dataskyddsförordningen	GDPRS	FCH	V	GDPR artikel 20
G. 7	Beslut om rätten till att göra invändningar	GDPRS	FCH	D	DGPR artikel 21
G. 8	Teckna respektive säga upp personuppgiftsbiträdesavtal	FCH	EC	V	GDPR artikel 28 p 3
G. 9	Anmälan av personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten	GDPRS	DSO	V	GDPS artikel 33

Datum
2024-05-16Dnr
VON.2024.23OXL2
621
v 1.0
2007-
03-13Vård- och omsorgsförvaltningen
Lena Lundin
0155-385 04

Vård- och omsorgsnämnden

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

1. Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Rapporten godkänns.

2. Sammanfattning

Kommunerna har skyldighet att till Inspektionen för vård och omsorg, kommunens revisorer och kommunfullmäktige rapportera in gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Motsvarande rapporteringskyldighet gäller även beslut som inte verkställts på nytt inom tre månader efter det att verkställigheten avbrutits. Rapportering ska ske en gång per kvartal.

Inspektionen för vård och omsorg har möjlighet att hos förvaltningsrätten ansöka om att en kommun, som inte verkställt ett gynnande beslut, ska åläggas en särskild avgift, så kallad sanktionsavgift.

När ett ärende som tidigare rapporterats som ej verkställt senare verkställs, ska nämnden anmäla detta till Inspektionen för vård och omsorg och revisorerna.

Oxelösunds kommun rapporterar per 31 mars 2024:

SoL:

- Äldreomsorg* - 4 gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum.
- IFO* - 2 gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum.
- 2 avbrott i verksamhet som inte åter har verkställts inom tre månader.
- Funktionsstöd* - 1 gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum.

- LSS:** - 1 gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum.

Beslutsunderlag

Rapport ej verkställda beslut enligt SoL per 31 mars 2024

Rapport ej verkställda beslut enligt LSS per 31 mars 2024

Datum
2024-05-16

VON.2024.23

Katarina Haddon
Förvaltningschef

Lena Lundin
Enhetschef

Beslut till:

Kf (FK), Revisorerna (FK), Berörd handläggare (FK)

Per 2024-03-31 – Äldreomsorg, Funktionsstöd, IFO

Gynnande beslut enligt SOL, ej verkställda inom 3 mån efter beslutsdatum alt. avbrutna och ej åter verkställda inom 3 mån.

Kön	Födelseår	Bistånd	Beslutsdat.	Ant.
Man	2015	Kontaktfamilij	220925	Avbrott i verkställighet. Tidigare uppdragstagare har tackat nej. Vårdnadshavare har erbjudits verkställighet två olika familjer. V. önskar att syskonen vistas i samma familj samtidigt. Barnen har bl a allergier man behöver ta hänsyn till. Idag finns inga uppdragstagare som kan matchas mot detta.
Man	2018	Kontaktfamilij	220925	Avbrott i verkställighet. Tidigare uppdragstagare har tackat nej. Vårdnadshavare har erbjudits verkställighet två olika familjer. V. önskar att syskonen vistas i samma familj samtidigt. Barnen har bl a allergier man behöver ta hänsyn till. Idag finns inga uppdragstagare som kan matchas mot detta.
Man	1940	Växelvård	230427	Saknar plats, har istället fått avlösning i hemmet, hjälp i hemmet samt trygghetslarm. / Har även fått korttidsvistelse under 14 dgr i mars -24.
Man	1957	SÄBO	230831	Verkställt 240117
Kvinna	1939	SÄBO	230829	Vill bo kvar i hemmet med hemtjänst, men har hittills inte velat avsluta beslutet om säbo. 240104 uppger hon att hon vill bo kvar i hemmet. Hembesök för vidare diskussion inbokat.
Kvinna	1940	Växelvård	230524	Står i kö. Har informerat om kompenserande insatser men det finns ingen insats som anses kompensera för behovet i nuläget. Har svårt att ta emot andra insatser.
Kvinna	1992	Kontaktperson	230925	Verkställt 240202

Man	2008	Kontaktperson	230921	Verkställt 240308
Man	2020	Kontaktfamilj	230801	Familjen har erhållit kompenserande familjebehandlande insatser under olika perioder, vilka har avslutats på deras begäran. Rekrytering av kontaktfamilj har varit svårt med få intressenter till uppdrag. Rekryteringskampanj har genomförts och inventering av tidigare uppdragstagare, samt familjehem har tillfrågats.
Man	2015	Kontaktfamilj	231215	Familjen har erhållit kompenserande familjebehandlande insatser vilka har avslutats på deras begäran. Rekrytering av kontaktfamilj har varit svårt med få intressenter till uppdrag. Rekryteringskampanj har genomförts och inventering av tidigare uppdragstagare, samt familjehem har tillfrågats.
Kvinna	1941	SÄBO	230828	Verkställt 240116
Man	1925	Växelvård	231121	Står i kö, har fått kompenserade insatser i väntan på plats. Han har fått trygghetslarm och hemtjänst.
Man	1996	Daglig verksamhet, SOL	231101	Har löpande kontakter med jobboach, men insatsen är inte aktuell i nuläget pga. mående. Har även haft insats boendestöd men nekat till insatsen majoriteten av tillfällena. Har nu av sagt sig insatsen boendestöd.

Per 2024-03-31 Funktionsstöd

Gynnande beslut enligt LSS, ej verkställda inom 3 mån efter beslutdatum alt. avbrutna och ej åter verkställda inom 3 mån.

Kön	Födelseår	Bistånd	Beslutsdat.	Ant.
Man	2001	Daglig verksamhet	230919	Avslutas utan verkställan 240326, på egen begäran.
Kvinna	2005	Kontaktperson	230605	Avslutas utan verkställan 240226, på egen begäran.
Man	1985	Daglig verksamhet	230718	Avslutas utan verkställan 240327 då man inte efter många försök fått till möten med brukaren.
Man	1977	Kontaktperson	230619	231124 lämnas förslag på två kontaktpersoner. Arbete pågår nu med att få till en verkställan.
Man	2005	Bostad med särskild service	230725	Fått inflyttningsdatum och skulle flytta in 230926. Av olika anledningar har brukaren velat avvakta med inflytt. Verkställt 240301.

Sammanträdesdatum

Vård- och omsorgsnämnden

2024-05-28

(9)

Dnr VON.2024.3

Redovisning av delegationsbeslut

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Redovisning av delegationsbesluten godkänns.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har överlåtit sin beslutanderätt i vissa frågor till utskott, ordförande och tjänstemän enligt en av Vård- och omsorgsnämnden antagen delegationsordning. Dessa beslut skall redovisas till Vård- och omsorgsnämnden.

Redovisningen innebär inte att Vård- och omsorgsnämnden får ompröva eller fastställa delegationsbesluten. Däremot står det Vård- och omsorgsnämnden fritt att återkalla en lämnad delegation.

Vård- och omsorgsnämnden föreläggs utövad delegationsrätt från

Biståndshandläggare/ Enhetschef	April	Särskilt boende, hemtjänst, matdistr, larm, daglig verksamhet, korttidsvistelse
Avgiftshandläggare/ Färdtjänsthandläggare	April	Avgiftsbeslut, färdtjänst, riksfärdtjänst,
LSS-handläggare	April	Personlig assistans, daglig verksamhet, korttidsvistelse, ledsagarservice, kontaktperson
Socialtjänst IFO	April	Försörjningsstöd, utredning, behandling

Ärendemening / ärendenummer	Ansvarig	Beslutsdatum och §	Uppdrag/sammanfattning	B/MI	Uppdrag klart/återrapportering
Information om Ukraina			Muntlig information	MI	Paus
Kö till särskilt boende			Muntlig redovisning	MI	Varje nämnd
Hemtjänsten		2013-08-26	Muntlig redovisning	MI	Varje nämnd
Lex Sarah/Lex Maria			Muntlig information	MI	Varje nämnd
Statistik i verksamheterna			Muntlig information	MI	Varje nämnd
Handlingsplaner med mål och mått			Information	MI	Maj, delår, november, bokslut
MAS rapport				MI	April, augusti och december
Ekonomisk uppföljning	Pål Näslund	2015-11-27	Uppföljning varje månad muntlig föredragning Uppföljning för beslut per mars, april och oktober	MI B	Varje nämnd förutom feb och december April, Maj och november
Redovisning åtgärder/orsaker sjukskrivningstal	HR	2017-08-30		MI	April, augusti och december

Datum
2024-04-23

Välfärdsteknik		2017-05-30 2019-03-26	Plan för fortsatt införande - återrapport	MI	Augusti 2024
Kompetensförsörjningsplan			Muntlig information	MI/	Maj 2024
Digitala arbetsprov/språkbud		2020-11-24	Uppföljning	MI	April 2024
Socialtjänst och skola i samverkan	Katarina Haddon	2019-11-26		MI	April 2024
Uppdrag att utreda verksamheten Daglig verksamhet		2023-11-21		B	April 2024
Uppdrag att utreda Riktlinjer för bedömning av bistånd till äldre enligt SoL		2023-11-21		B	April 2024
Uppföljning externa utförare			Förtecknas och redovisas för nämnden - årlig		Q4 2024
Revidering av riktlinjer för samverkan mellan Vof, Kff och Uf			Återremiss på Von 2023-11-21. Ska kompletteras med 1.Tydlig ansvarsfördelning i individärenden, respektive i organisatoriska ärenden. 2.Struktur och arbetsmetoder för att sätta och uppnå gemensamma mål, följa upp och utvärdera resultat. 3.Sekretessregler och hur de hanteras i avvaktan på ny lagstiftning.		Q4 2024

